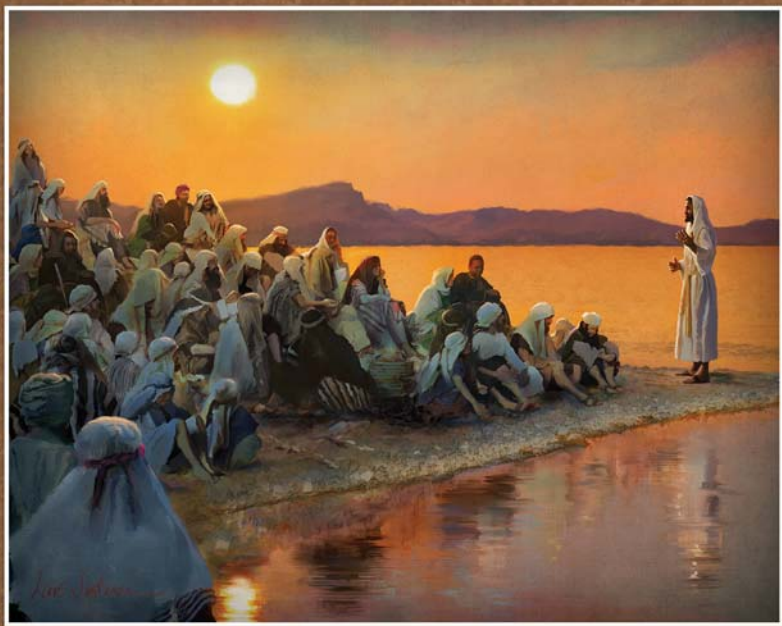

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid

Jeesuse õpetused

Carlos Steger

juuli, august, september
2014

Originaali tiitel:
Carlos Steger
Teachings of Jesus

Carlos Steger
Jeesuse õpetused

Tõlge: AKEL 2014
Tõlkija: Mall Kaaver
Toimetajad: Toivo Kaasik, Ly Kaasik
Kujundaja: Indrek Ploompuu

Trükkis: Vali Press

Sissejuhatus

Jumalik õpetaja

Enamik meist mäletab tõenäoliselt mõnd suurepärase õpetajat, kes meie ellu jälje jättis, keda imetlesime ja austasime. Mõned õpetajad on aja-ülesed ning avaldavad jätkuvalt mõju järeltulevatele põlvkondadele. Silmapaistvad õpetajad on elu ja mõtet oluliselt mõjutanud ning neid tuntakse sageli laiemalt. Jeesus oli muidugi suurepäraseim Õpetaja üldse.

Tema kaasaegsed pidasid Teda õpetajaks, sest Tema juures tulid esile esimese sajandi rabi üldiselt iseloomustavad jooned. Nii nagu kombeks oli, istus Ta maha õpetama. Ta tsiteeris sageli Pühakirja ja siis seletas seda. Jeesusel oli ka jüngrite salk, kes kuulas Tema sõnu tähelepanelikult ning käis Tema järel ja teenis Teda. Selline oli õpetaja põhiline iseloomustus toona.

Siiski olid olemas põhimõttelised erinevused Jeesuse ja teiste õpetajate vahel. Kui teised õpetajad keskendusid peamiselt teema intellektuaalsetele külgedele, pöördus Jeesus oma kuulajaskonna kogu olemuse poole ning õhutas neid otsustama Jumala kasuks. Pealegi olid need, kes Jeesust kuulasid, “vapustatud tema õpetusest, sest ta ei õpetanud neid nõnda nagu kirjatundjad” (Mk 1:22). Kristuse autoriteeti toetas tõsiasi, et Ta elas läbi seda, mida õpetas. Kuid üle kõige oli Ta autoriteedi allikaks Tema isik. Ta õpetas tõde, sest Ta oli “Tõde”. Kui Jumal tuli inimlihasse, ütles Ta: “Nõnda ütleb Issand,” ent võis ka lisada: “Aga mina ütlen teile.”

Sellel veerandaastal uurime mõningaid Jeesuse põhiõpetusi, nagu need on evangeeliumidesse kirja pandud. Meie Päästja õpetas palju sellist, mis puudutab meie vaimulikku ja praktilist elu. Ta esitas oma õpetusi erinevatele kuulajaskondadele, hoolikalt oma meetodit iga kuulaja jaoks kohandades. Mõnikord pidas Ta jutlust; siis jälle vestles üksikisiku või salgakesega. Vahel kõneles Ta otseselt; teinekord tuli Tal oma sõnade mõtet varjata. Igal juhul aga õpetas Ta tõde Jumalast ja päästmisest.

Jeesuse õpetusi võib ritta seada ja esitada mitmel eri viisil. Näiteks on võimalik õppida Tema tähendamissõnu või analüüsida Tema jutlusi. Teisalt võib võtta vaatluse alla Tema vestlused üksikisikutega või rühmaga ning Tema arutlused vastuväidete esitajatega. Samuti on huvitav uurida Tema tegusid, hoiakuid ja imetegusid, mille abil andis Ta edasi tähtsaid õppetunde. Iga lähenemisviis oleks viljakas, kuid selleks, et luua avar pilt Jeesuse õpetustest, põimib selle veerandaasta õppetükk üksteisega erinevad lähenemisnurgad. Jeesuse õpetused tulevad vaatluse alla süstemaatilisemalt,

koondades ühte selle, mida Ta õpetas ühe konkreetse teema kohta erinevatel puhkudel ja erineval moel, ning niiviisi saame hästi aru Tema õpetuste põhiosast.

Siis, kui käesoleval veerandaastal Pühakirja avame ja Jeesuse sõnu loeme, kujutlegem ennast olevat Tema tähelepanelike kuulajate hulgas mäeküljel, mererannal või sünagoogis. Palugem palves vaimulikku taju mõista Tema sõnumit ja hoomata Tema põhjatut armastust, mis ilmnas ristil. Ja siis, kui kuulame Tema armsat häält kutsumas meid Tema järel käima, uuendagem oma igapäevast pühendumist Temale usus ja kuulekuses. Mida rohkem veedame aega Tema jalge ees, seda rohkem võime öelda nii nagu kaks jüngrit Emmause teel: “Eks meie süda põlenud meie sees, kui ta teel meiega rääkis ja meile kirju selgitas?” (Lk 24:32).

Carlos A. Steger on töötanud pastorina, õpetajana, toimetajana ja administraatorina. Praegu on ta teoloogia osakonna dekaan River Plate'i Adventülikoolis. Temal ja ta naisel Ethelil on kolm last ja kolm lapselast.

Meie armastusrikas taevane Isa

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 7:9–11; Jh 14:8–10; Lk 15:11–24; Mt 6:25–34, Hb 9:14.

Meelespeetav tekst: “Vaadake, kui suure armastuse Isa on meile andnud: meid hüütakse Jumala lasteks ja need me olemegi. Maailm ei tunne meid, sest ta ei tunne teda” (1Jh 3:1).

Jeesus rääkis ülima heameelega Jumalast kui Isast. Evangeeliumides kasutas Jeesus Jumala kohta nimetust *Isa* rohkem kui saja kolmekümnel korral. Ühel või teisel korral lisas Ta omadussõnu: “taevane Isa” (Mt 6:14), “elav Isa” (Jh 6:57), “Püha Isa” (Jh 17:11) ja “õige Isa” (Jh 17:25). Sõna *isa* kirjeldab väga lähedast sidet, mis peaks meid oma Issandaga ühendama.

Traditsioonilises mõttes kätkeb “isa” armastust, kaitset, turvatunnet, ülalpidamist ja ühte konkreetsesse perekonda kuulumist. Isa annab perekonnanime ja hoiab selle liikmed koos. Võime tunda rõõmu loetletust ja paljust muust kasutoovast siis, kui tunnistame Jumala oma taevaseks Isaks.

Kuigi meie jaoks on väga oluline tunda Isa, ei peaks me taotlema ainult mõistuslikku või teoreetilist tundmist. Piiblis tähistab mõiste “keda-gi tundma” isiklikku, väga lähedast suhet. Õeldu käib mitu korda rohkem meie taevase Isa kohta!

Käesoleval nädalal vaatleme, mida õpetas Jeesus meie Isast ja Tema piiritust armastusest meie vastu. Vaatame ka Isa lähedast suhet Pojaga ja Püha Vaimuga.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 5. juuliks.

Jumala kohta *Isa* ütlemine polnud midagi uut. Vana Testament esitab Teda mõnigi kord meie Isana (Js 63:16; 64:7; Jr 3:4, 19; Ps 103:13). Ometi polnud see Tema kohta kõige enam kasutatud nimi. Iisraeli jaoks oli Jumala pärisnimeks YHWH (tõenäoliselt hääldati seda Jahve), mis Vanas Testamendis esineb rohkem kui 6800 korral. Jeesus ei tulnud ilmutama ühtegi teist jumalat peale JHWH. Pigem oli Tema ülesanne teha lõpuni ilmsiks see, kuidas Jumal ennast Vanas Testamendis oli avanud. Selle tarvis esitas Ta Jumalat meie taevasse Isana.

Jeesus tegi selgeks, et Isa on “taevas”. Seda tõde on tähtis meele pida, et meil oleks Jumala suhtes õige hoiak. Meil on armastav Isa, kes hoolib oma laste vajadustest. Samas tunnistame, et hoolitsev Isa on “taevas”, kus miljonid inglid Teda kummardavad, sest Ta on universumi ainus Ülim, püha ja kõikvõimas. Tõsiasi, et Ta on meie Isa, palub meil ligineda Temale lapse usaldusega. Teisest küljest – tõde, et Ta on taevas, meenutab meile, et Ta ületab inimõistuse ja meil on vaja Teda aukartuses teenida. Ühe külje rõhutamine teise arvelt viiks meid moonutatud arusaamiseni Jumalast koos kaugeleulatuvate tagajärgedega meie praktilise, igapäevase elu jaoks.

Loe Mt 7:9–11. Mida räägib loetu sellest, kuidas saab üks inimene, maine isa, peegeldada meie taevasse Isa iseloomu?

Igähel ei ole olnud armastavat, hoolivat isa. On eri põhjusi, miks mõni inimene isegi ei tea, kes ta isa on. Selliste inimeste jaoks võib Jumala nimetamisel *minu Isaks* olla vähe tähendust, kui üldse. Ometi on meil kõigil ettekujutus sellest, milline võiks üks maine isa olla. Pealegi võime olla tundnud mõnd inimest, kellest peegeldusid hea isa iseloomujooned.

Teame, et inimestest isad pole kaugeltki täiuslikud, kuid teame ka, et armastame oma lapsi ja püüame oma puudustest hoolimata anda neile parimat, mida saame. Kujuta siis ette, mida meie Isa taevas meie heaks teha saab.

Mida tähendab sinu jaoks isiklikult pöörduda Jumala kui taevasse Isa poole? Mida see sulle peaks tähendama?

Isast rääkides ütleb Johannes: “Keegi ei ole iialgi näinud Jumalat” (Jh 1:18). Aadama ja Eeva langemisest alates on patt takistanud meil Jumalat tunda. Mooses tahtis Jumalat näha, kuid Issand selgitas talle: “Sa ei tohi näha mu palet, sest ükski inimene ei või mind näha ja jääda elama!” (2Ms 33:20). Siiski peaks meie esmahuvi olema Jumala tundmine, sest igavene elu on tunda Isa (Jh 17:3).

Mida me Jumala tundmiseks eriti vajame? Vaata Jr 9:22, 23. Miks on oluline, et me seda kõike teaksime?

Suures võitluses on Saatana peamise rünnaku all olnud Jumala iseloom. Kurat tegi kõiksuguseid jõupingutusi, veenmaks igaüht, et Jumal on isekas, karm ja omavoliline. Jumala parim viis sellele süüdistusele vastu astuda oli elada siin planeedil selleks, et näidata selle süüdistuse ebaõigsust. Jeesus tuli esindama Jumala olemust ja iseloomu ning seadma õigeks moonutatud käsitlust, mida paljud Jumala kohta olid välja arendanud. “Ainusündinud Poeg, kes on Isa rinna najal, tema on meile teate toonud” (Jh 1:18).

Loe Jh 14:8–10. Märkad, kui vähe tundsid jüngrid Isa isegi siis, kui Jeesus oli olnud nendega rohkem kui kolm aastat. Mida saame enda jaoks nende vähesest taipamisest õppida?

Jeesus oli Filippuse küsimust kuulates kurb ja üllatunud. Tema hell noomitus väljendab tegelikult Tema kannatlikku armastust oma tõntside jüngrite vastu. Jeesuse vastusest kõlas läbi midagi sellist: *Kas on võimalik, et pärast minuga koos olemist, minu sõnade kuulumist, minu imetegude nägemist suure rahvahulga söötmisel ja haigete tervistamisel ei tunne te mind? Kas on võimalik, et te ei tunne ära Isa tegudes, mida Ta minu kaudu teeb?*

Jüngrite möödalaskmine tunda Isa Jeesuse kaudu ei tähendanud, et Jeesus oleks Isa valesti esitanud. Vastupidi, Jeesus oli kindel, et Ta oli täitnud oma ülesande ilmutada Isa täielikumal moel, kui kunagi varem oli nähtud. Seepärast võis Ta jüngritele öelda: “Kui te oleksite tundnud mind, siis te tunneksite ka mu Isa... kes on näinud mind, see on näinud Isa” (Jh 14:7–9).

Meie taevase Isa armastus

Jeesus tuli rõhutama seda, mida Vana Testament oli juba kinnitanud: et pilk, millega Isa meid vaatab, on täis võrreldamatut armastust (Jr 31:3; Ps 103:13).

“Vaadake, kui suure armastuse Isa on meile andnud: meid hüütakse Jumala lasteks” (1Jh 3:1). Hämmastav, et Kõikväeline Jumal, kes haldab mõõtmatud universumi, lubab meil, tähtsusetutel ja vaestel patustel, kes elavad tillukesel planeedil miljardite galaktikate hulgas, kutsuda teda *Isaks*. Ta teeb seda, sest Ta armastab meid.

Millise ülima tõendi andis Isa meile oma armastuse näitamiseks? Vaata Jh 3:16, 17.

Kristust ei naelutatud ristile selleks, et tekitada oma Isa südames armastust inimkonna vastu. Jeesuse lepitussurm ei olnud vahend, et veenda Isa meid armastama; ristile minek ja lepitussurm toimusid *sellepärast, et* Isa juba armastas meid, armastas lausa enne selle maailma rajamist. Misugune suurem tõend Tema armastusest *saaks* meil olla, kui Jeesuse ohver ristil?

“Isa armastab meid, aga mitte suure lunahinna tõttu, vastupidi, ta valmistas lepituse sellepärast, et ta meid armastab.” – Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 13.

Mõned kalduvad mõtlema, et Isa on tõrges meid armastama. Ometi, tõsiasi, et Jeesus on meie Vahemees, ei tähenda, et Tal tuli veenda Isa meid armastama. Kristus hajutas selle vale mõtte siis, kui Ta ütles: “Isa ise armastab teid” (Jh 16:27).

Loe Lk 15:11–24 ning mõtiskle armastuse üle, mis oli isal kadunud poja vastu? Kirjuta ritta need paljud tõsiasiad, mis pojale isa armastusest kõnelesid.

Kuidas sarnaneme meie, igaüks omal moel, kadunud pojaga? Mismoodi sarnaneb sinugi kogemus sellega, mida tema tegi?

On tähtis teada, et meie eest kantakse hoolt. Isegi siis, kui mõned inimesed võivad meie suhtes olla osavõtmatud või tõrjuvad, õpetas Jeesus, et meie taevane Isa kannab meie eest kõigiti hoolt. Tema arm ja hellus ei kõigu, vastupidi inimlikule iseloomule; Tema armastus on püsiv ja muutumatu, olukordadest sõltumatu.

Loe Mt 6:25–34. Millised julgustavad sõnad siin on? Kuidas õpime Jumalat paremini usaldama nii, nagu Ta neis salmides avaldub?

“Ükski peatükk meie kogemustes pole tema jaoks liiga sünge lugeda, ükski probleem pole talle liiga raske lahendada, ükski õnnetus ei saa juhtuda vähimalegi tema lastest, ükski mure rõhuda hinge, ükski rõõm teha heameelt, ükski siiras palve tõusta huulilt, mida meie taevane Isa ei märkaks või mille vastu ta huvi ei tunneks. “Ta parandab need, kelle süda on murtud, ja seob kinni nende valusad haavad” (Ps 147:3). Ühendus Jumala ja inimhinge vahel on nii eriline ja täiuslik, nagu poleks tal maa peal kedagi teist, kellele oma hoolitsust jagada, kedagi teist, kelle eest ta andis oma armastatud Poja.” – Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 100.

Keset kõiki neid julgustavaid sõnu ei saa me eirata tõsiasja, et tragöödia ja kannatuse löögid on olemas. Ka tänases kirjakohas ütles Jeesus meile, kuidas “igale päevale piisab oma vaevast” (Mt 6:34); ja see viitab sellele, et kõik ei lähe meie jaoks hästi. Meil tuleb elada koos kurjusega ja selle kurbade tagajärgedega. Asja tuum aga on, et keset seda kõike kinnitatakse meile ikka Isa armastust meie vastu ja see armastus avaldub mitmel moel, eelkõige risti kaudu. Kuivõrd tähtis on hoida taevase Isa annid ja õnnistused pidevalt silme ees; vastasel juhul võime kergesti muutuda araks siis, kui kurjus löögi annab, mida ta paratamatult teeb.

Kuidas suutsid sa kriisiaegadel näha Jumala armastuse tõelisust sinu suhtes? Missuguseid õppetunde oma kogemusest saaksid jagada kellegagi, kes parajasti heitleb ning neis heitlustes Jumala armastuse kahtluse alla seab?

Neljapäev, 3. juuli

Isa, Poeg ja Püha Vaim

Jeesus õpetas ja näitas ühel ning teisel moel, et jumalikkuse moodustavad kolm jumalikku Isikut: Isa, Poeg ja Püha Vaim. Kuigi me ei suuda seda tõde puhtmõistuslikult seletada, võtame selle usus vastu (nagu paljud teisedki Pühakirjas ilmutatud tõed) ning püüdleme koos Paulusega “Jumala saladuse” täieliku mõistmise poole (Kl 2:2). See tähendab et, kuigi on palju seda, mida me ei mõista, võime usu, kuulekuse, palve ja õppimise kaudu otsida järjest suuremat tundmist.

Kolm jumalikku Isikut tegutsesid Jeesuse elu otsustavatel hetkedel. Võta järgmistes sündmustes kokku igaühe roll:

Sündimine: Lk 1:26–35

Ristimine: Lk 3:21, 22

Ristilöömine: Hb 9:14

Siis, kui Jeesuse maapealne tegevus oli peaaegu lõpul, töötas Ta oma õnnetutele jüngeritele, et saadab Püha Vaimu. Näeme siin jälle kolme Isikut koos tegutsemas. “Ja ma palun Isa,” kinnitas Jeesus neile, “ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti: Tõe Vaimu” (Jh 14:16, 17; vaata ka Jh 14:26).

Jeesus selgitas, et lunastusplaanis valitseb kolme jumaliku Isiku vahel täielik kooskõla ja koostöö. Nii nagu Poeg kirkastas Isa, tehes avalikuks Tema armastuse (Jh 17:4), nii kirkastab Püha Vaim Poja, ilmutades Tema armu (ja armastust) maailmale (Jh 16:14).

Mõtle mõnele teisele meile avaldatud tõele, mida on raske hoomata ainult mõistusega. Samas, mõtle paljudele nähtustele looduses, mida on samamoodi keeruline hoomata. Mida võiksid need mõistatused rääkida meile ratsionaalse mõtlemise piiratusest ja vajadusest elada usus? Jaga oma vastust hingamispäeval klassis?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Tunnistused kogudusele*, 8. kd, orig lk-d 263–278, lõik “Isiklik Jumal”.

“Kinnitamaks meie usku Jumalasse, õpetab Kristus meid Tema poole pöörduma uue nimega – nimega, mis seostub inimsüdame kalleimate suhetega. Ta annab meile eesõiguse nimetada kõikvõimast Jumalat oma Isaks. See nimi, mida me Tema kohta kasutame ja millega Tema poole pöördume, on märk meie armastusest ja usaldusest ning Tema töotusest meie eest hoolitseda ja meiega suhelda. Kui nimetame seda nime, paludes Temalt andi või õnnistust, on see Tema kõrvadele nagu muusika. Et me ei peaks Tema nimetamist selle nimega jultumuseks, kordas Ta seda ikka ja uuesti. Ta soovib, et me võtaksime selle nime omaks.

Jumal peab meid oma lasteks. Ta ostis meid vabaks hoolimatust maailmast ja valis meid oma kuningliku perekonna liikmeteks, taevase Kuninga poegadeks ja tütardeks. Ta palub meil usaldada Teda sügavamalt ja tugevamalt kui laps oma maist isa usaldab. Vanemad armastavad oma lapsi, kuid Jumala armastus on suurem, laiem ja sügavam, kui inimlik armastus võib olla. See on mõõtmatu.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk-d 141, 142.

“Meie taevane Isa on väljendanud oma armastust meie igäihe vastu isiklikult Kolgata ristil. Isa armastab meid, Ta on täidetud kaastunde ja hella halastusega.” – Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 30. september, 1889.

Küsimused aruteluks:

1. Juhul, kui keegi räägib sulle, et tal on raske Jumalat armastada ja usaldada Teda kui taevast Isa, sellepärast et tal on halvad kogemused maise isaga, kuidas aidad sa sellel inimesel Jumalat armastada ja Teda usaldada?
2. Me teame, et Jumal armastab meid. Miks siis on olemas kannatused?
3. Arutlege klassis oma vastuste üle neljapäevase osa viimasele küsimusele.
4. Mõtlev universumi ääretule suurusele. Mõtlev sedagi, et Keegi, kes selle lõi – Jeesus – oli seesama, kes suri meie eest ristil. Kuidas võtame täielikult oma meeltesse vastu selle tohutult lootusrikka sõnumi? Kuidas õppida hetk-hetkelt rõõmustama selles Jumala armastuse tohutuses avaldumises?

Teel rõõmustamisele

Kohtusin Päästjaga siis, kui õppisin väikeses lihtsas adventistide koolis oma kodukülas Kongo Demokraatlikus Vabariigis. Jumal andis mulle kohustuse levitada adventistide usu sõnumit ja ma hakkasin rääkima usust oma kodukiriku naabruses.

Siis sain teada globaalmisjonist ning hakkasin tegutsema selle nimel, et rajada kogudus Kinshasa vaeste linnaossa. Leidsin üles mõne selle piirkonna adventisti ja kutsusin neid koos minuga paluma Jumalalt juhtimist, kuidas Tema kogudus üles ehitada. See käputäis adventiste tõi oma sõbrad kaasa Jumala Sõna õppima ja üsna pea ristiti rohkem kui 17 usklikku.

Mind paigutati ümber Kinshasa teise piirkonda, kust leidsin kolm advent-perekonda, kes elasid lähimast kogudusest kaugel. Hakkasime igal hommikul kell viis käima koos ühe koguduseliikme aias. Naabrid kuulsid, kui me laulsime ja jutlust pidasime, ning mõni neist tuli meie juurde. Koguduseliikmed kutsusid veel teisigi sõpru. Peagi teenis selles aiakeses Jumalat 30 inimest.

Meie kasv on jätkunud ning praeguseks on meie hulgas 60 täiskasvanut ja lapsed. Oleme koguduseliikme aiast välja kasvanud ning üürime üht poolvalmis hoonet, millel pole katust. Tõmbasime katuseks peale kile, mis meid päikese ja vihma eest kaitseb. Me pole varju puudumise pärast kohkunud. Inimesi tuleb pidevalt juurde. Oleme teinud algust piibliõppeprogrammiga ja oleme kindlad, et meid saab veelgi rohkem.

Kui peremees meie kooskäimise hoone ehitamise lõpetab, tuleb meil leida teine paik. Meie liikmed on vaesed; enamikul pole raha oma perekonna toitmiseks ja riietamiseks, seetõttu ei saa nad aidata jumalateenimise koda ehitada. Kuid meil on rikkalikult usku ja me palvetame, et Jumal varustaks meid jumalateenistuse majaga.

Saime hiljuti teada, et globaalmisjon aitab meil leida maatüki ja ehitada kiriku. Rõõmustame, et ülemaailmne kogudus hoolib meist ning aitab meil ehitada lihtsa maja jumalateenistuste pidamiseks.

Meil ei ole Piibleid, mida uutele uskliktele jagada, seepärast on keeruline inimesi vaimulikult toita. Paljud koguduseliikmed ei suuda maksta transpordi eest, et igal nädalal kirikusse tulla. Kuid meie olukord ei ole Aafrikas haruldane ja me ei luba oma kehvald oludel ennast heidutada. Jätkame omal moel rõõmustamist, et taevane Kuningas on meie Isa ning Tema valmistab meie jaoks taevased eluasemed. Seni aga täname Jumalat selle eest, et Temal on lapsed kõikjal, kes pole meid unustanud ja kes annavad ustavalt misjoniannetusi, et veel rohkem Tema lapsi kogutaks suureks lõikuseks.

Jean Longomo on globaalmisjoni teerajaja Kinshasa agulis, Kongo Demokraatlikus Vabariigis.

Poeg

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 24:30; Tn 7:13, 14; Mt 11:27; Lk 5:17–26; Jh 8:58; Mt 20:28.

Meespeetav tekst: “Sest ka Inimese Poeg ei ole tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida ja anda oma elu lunaks paljude eest!” (Mk 10:45).

Pärast rohkem kui kaks aastat kestnud avalikku teenistust küsis Jeesus oma jüngritelt: “Kelle ütlevad inimesed Inimese Poja olevat?” (Mt 16:13). Jüngritel ei olnud raske öelda, mida nad olid kuulnud inimesi Jeesuse kohta rääkivat. Jeesuse järgmine küsimus oli keerulisem: “Aga teie, kelle teie ütlete minu olevat?” (Mt 16:15). Nüüd muutus teema isiklikuks. Jeesus ei küsinud neilt arvamust Tema välimuse või iseloomujoonte kohta. Jeesuse küsimus puudutas hoopis Tema põhiolemust. Jüngritel tuli väljendada oma isiklikku veendumust ja usku.

Varem või hiljem tuleb kõigil sellele küsimusele vastata. Igaüks peab isiklikult otsustama, kes on Jeesus. Sellest pole abi, kui kordame, mida teised inimesed ütlevad või usuvad; vastus peab olema tõeliselt meie isiklik uskumus. Ja mõistagi sõltub sellest vastusest iga inimese saatus.

Eesoleval nädalal otsime vastust selle põhjal, mida Jeesus ise ütles või tegi. Meie eesmärgiks on jõuda usu kaudu sama vastuseni, mille andis Peetrus: “Sina oled Messias, elava Jumala Poeg” (16. s).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 12. juuliks.

Nimi “Inimese Poeg” oli Jeesuse lemmikmääratlus enese kohta. Ta osutas endale kui *Inimese Pojale* rohkem kui kaheksakümnel korral. Teised inimesed ei pöördunud Tema poole kunagi sel moel. Muidugi valis Ta sellise määratluse enda kohta välja teatud eesmärgil.

See rahvapärane väljend oli Vana Testamendi ajal tavaline. Üks erand välja arvatud, osutas see alati inimesele; niisiis kasutas Jeesus nime *Inimese Poeg* selleks, et rõhutada oma inimlikkust.

Pühakiri esitab Jeesust tõelise inimolevusega. Ta sündis imikuna, kasvas nagu laps ikka (kasvas tarkuses ja pikkuses; Lk 2:40, 52) ning Tal olid õed ja vennad (Mt 13:55, 56). Ta sõi, (Mt 9:11), magas (Lk 8:23), väsis (Jh 4:6) ning tundis nälga ja janu (Mt 4:2; Jh 19:28). Ta koges ka kurbust ja ahastust (Mt 26:37).

Hooletu vaatleja jaoks näis Jeesus olevat tavaline inimene, kes käis rahva hulgas ühena neist. Paljud Tema kaasaegsed ei tundnud Temas ära midagi rohkemat kui inimese (Jh 7:46). Inimesed kohtlesid Teda ühena endi seast; nad naersid Tema üle (Lk 8:53), kritiseerisid Teda (Mt 11:19), lausa pilkasid ja peksid (Lk 22:63). Nende jaoks oli Ta lihtsalt üks inimene.

Kahjuks ei suutnud nad tajuda, et see nimi sisaldas midagi rohkemat. Tn 7:13 ja 14 kohaselt tuli “Inimesepoja sarnane” taeva pilvedel “Elatanu juurde” ning sai igavese valitsuse, au ja kuningriigi. Juudid tundsid Taanili raamatu Inimesepojas ära Messia. Siis, kui Jeesus seda nime kasutas, avaldas Ta poolvarjatud kujul, et Tema oli ju töötatud Messias, lihasse tulnud Kristus.

Loe Mt 24:30; 25:31; 26:64. Millised üksikasjad neisse salmidesse kirja pandud Jeesuse sõnades tuletavad meelde Tn 7:13, 14?

Miks on meie jaoks väga tähtis teada, et Jeesus oli täielikult inimene? Milline tähendus on Tema täielikult inimeseks olemisel meie päästmises? Milline tähendus on sellel meie igapäevase elu jaoks, eriti meie võitluses kiusatuste ja patuga?

Nime “Jumala Poeg” kasutas nii Gabriel (Lk 1:35) kui ka mitmed inimesed, kui nad Jeesuse poole pöördusid (Mt 14:33; Mk 15:39; Jh 1:49; 11:27). Ta tunnustas seda nime, kuid oli väga hoolikas, et ei rakendaks seda ise enda kohta, sest muidu oleks Ta kividega surnuks visatud. Piibel aga räägib mitmel viisil Tema erilisest suhtest Isaga.

Jeesuse ristimisel tunnistas Isa Ta oma Pojaks (Mt 3:17); sama toimus muutmise mäel (Mt 17:5).

Nende Isa-Poja suhe on ainulaadne; Kristus on ainus olevus universumis, kellel on selline suhe, sest ainult Temal on täpselt sama olemus nagu Isal. Usklikena on meile tagatud eesõigus saada Jumala lasteks. Kuid Jeesus on alati olnud, on praegu ja jääb olema Jumala Poeg.

Mida räägivad järgmised kirjakohtad meile Isa ja Poja vahelisest täielikust ühtsusest? Mt 11:27; Jh 3:35; 5:17 ja 10:30.

Jeesuse ja Isa täielik ühtsus hõlmab vastastikuse ja täieliku üksteise tundmise: ühtsuse tahtes, taotlustes ja eesmärkides. See hõlmab ka ühtsuse olemuses. Poeg ja Isa on kaks isikut (“Mina ja Isa”), aga sama olemusega (“Üks”); tegelikult rõhutab seda neutraalne asesõna *üks/sama* (võrdle 1Kr 3:8ga).

Peame siiski mõistma, et kui Kristus tuli elama inimesena, allutas Ta siin maal elades ennast vabatahtlikult Isale (Fl 2:6–8). See piirang oli funktsionaalne, aga mitte Tema olemuse osa. Jeesus allutas ennast erilisel eesmärgil, erilisel otstarbel.

Selline arusaam meele mõlkumas, suudame mõista, miks Jeesus ütles: “Poeg ei saa midagi teha iseenesest, ta teeb vaid seda, mida näeb tegevat Isa” (Jh 5:19); “sest ma ei otsi oma tahtmist, vaid tema tahtmist, kes minu on saatnud” (Jh 5:30). Sellest funktsionaalsest vaatepunktist lähtudes sai Ta öelda: “Isa on suurem kui mina” (Jh 14:28)

Jeesus oli täielikult Jumal ja täielikult inimene. Mida räägib see imeline tõde meile tiheda seose kohta taeva ja maa vahel? Millise lohutuse saame enda jaoks sellisest lähedasest suhtest?

Kristuse jumalikkus on meie usu alus. Inimene poleks ealeski saanud olla meie päästja, ükskõik kui harukordne tema elu ka olnud oleks. Terve Uue Testamendi jooksul tõendatakse meile Jeesuse jumalikkust. Koondame nüüd tähelepanu sellele, mida Jeesus sellel teemal ise õpetas.

Jeesuse jaoks ei olnud lihtne selgitada algajatele, kes Ta oli. Tema elu-ülesanne nõudis Temalt selle teatavakstegemist, et Ta oli Messias, Jumal inimlihas; siiski pole kirja pandud, et Ta oleks avalikult öelnud: *Ma olen Jumal* või *Ma olen Messias*. Oleks Ta seda teinud, oleks Temalt kohe elu võetud. Seepärast valis Ta vihjata oma jumalikule olemusele ja suunata oma kuulajad kaudselt teada saama Tema jumalikkusest.

Sedamööda, kuidas Jeesus oma jumalikku olemust ilmutas, mõistis seda valdav osa Tema kuulajatest, kuid keeldus Tema väidetut omaks võtmast, sest see ei sobinud nende loodud kujutlusega Messias. Seda väljendab küsimus: “Kui kaua sa veel pead meie hinge kahevahel? Kui sina oled Messias, siis ütle meile seda täie selgusega!” (Jh 10:24). Kontekst näitab, et kahjuks polnud nende küsimus siiras.

Nagu eile nägime, esitas Jeesus palju viiteid oma erilise seotuse kohta Isaga. See oli üks moodus, millega Ta oma jumalikkust avaldas. Paljud said selgesti aru, et siis, kui Ta nimetas Jumalat oma Isaks, võrdsustas Ta ennast Jumalaga (Jh 5:18).

Loe Lk 5:17–26. Millisel väga võimsal moel paljastab Jeesus siin oma jumalikkuse, ilma seda otse ütlemata?

“Kõduneva keha tervistamiseks oli vaja loomisväge. Sama hää, mis andis elu mullast vormitud inimesele, andis elu surevale halvatuks.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk-d 269, 270.

Jeesus omistas endale jumaliku eesõiguse andestada patte. Ta ütles sedagi, et Tema “istub oma kirkuses troonile” (Mt 25:31), mõistab kohut kõikide rahvaste üle ja otsustab igäühe igavese saatuse; see on midagi, mis on ainult Jumala pädevuses. Mida rohkemat saanuks Ta veel teha, et paljastada, kes Ta tõeliselt on?

Mõtle sellele, kui kõvasüdamelised olid mõned tollased juhid Jeesuse suhtes. Ja selliseid inimesi peeti rahva vaimulikeks suunajateks? Kuidas saame tagada, et meie ei muutuks omaenda teedel kõvasüdameliseks?

Jeesus andis teada ja näitas, et Tal oli surma üle sama vägi nagu Isal. “Sest nõnda nagu Isa äratab üles surnuid ja teeb elavaks, nõnda teeb ka Poeg elavaks, keda tahab” (Jh 5:21). Ainult Jumal saab öelda: “Mina olen ülestõusmine ja elu” (Jh 11:25).

Veel üks selge avaldus Tema jumalikkusest leidub Tema väites enne-eksisteerimisest. Ta “on tulnud taevast alla” (Jh 3:13), kuna Tema Isa läkitas Tema (Jh 5:23). Seejärel kinnitas Ta taas oma enne-eksisteerimist: “Ja nüüd kirkasta ka sina, Isa, mind enese juures selle kirkusega, mis mul oli enne maailma rajamist sinu juures” (Jh 17:5).

Miks on Jh 8:58 Jeesuse üks otsesemaid ja sügavmõttelisemaid väiteid oma jumalikkuse kohta? Vaata ka 2Ms 3:13, 14.

Vastandina Aabrahamile, kes *hakkas olemas olema* (mis on kreeka sõnatüve *gínomai* otsene tähendus; siin tõlgitud minevikuga [“sündis”]), kuulutas Jeesus enda ise-eksisteerivaks. Ta oli olemas enne Aabrahami sündimist, kuid vähe sellest – Ta eksisteeris igavesti. *Ma Olen* tähendab kehtvat olemasolu. Liiati on *Ma Olen* Jahve enda tiitel (2Ms 3:14). Juhid said eksimatult aru, kui Jeesus ütles, et Tema oligi põlevas põõsas ilmnenu *Mina Olen*. Nende jaoks oli Ta süüdi jumalapilkes ja seepärast “nad võtsid kive, et teda nendega surnuks visata” (Jh 8:59).

Evangeeliumid näitavad, et Jeesus võttis kaasinimestelt tõrkumata vastu kummardamise. Ta teadis väga hästi, et Pühakirja põhjal väärinimestepoolset jumaldamist ainult Jumal, sest Ta ütles Saatanale: “Kirjutatud on: Kummarda Issandat, oma Jumalat ja teeni ainult teda!” (Mt 4:10). Seega, lubades kaasinimestel Tema ette kummardada, paljastas Ta oma jumalikkuse. Jüngrid merel (Mt 14:33), nägemise saanud pime mees (Jh 9:38), naised Jeesuse haua juures (Mt 28:9) ja jüngrid Galileas (Mt 28:17) kummardasid kaasinimeste nähes Tema ette, tunnistades nii Tema jumalikkusest. Toomase sõnu Jeesusele: “Minu Issand ja minu Jumal!” (Jh 20:28) poleks üks juut saanud tollal välja öelda ilma selge arusaamiseta, et jutt on Jumalast.

Loe Jh 20:29. Kas on midagi, mida sa pole oma silmaga näinud, aga ometi usud seda? Millise tähenduse annab su vastus kogu usuküsimusele?

Olles arutlenud selle üle, kes Jeesus oli, on meil hea käsitleda nüüd seda, mida Ta meie heaks tegema tuli.

Saatan süüdistas Jumalat. Selleks, et nendele süüdistustele vastu astuda, tuli Jeesus esindama Isa iseloomu ning korrigeerima valearusaama, mida paljud olid Jumala kohta välja arendanud. Ta soovis, et me tunneksime Jumalat, sest Teda tunda on hädavajalik igavese elu saamiseks (Jh 17:3).

Selleks, et olla päästetud, vajame aga palju rohkemat kui teadmist. Me vajame Jumalat, kes pakub meile Päästja; Jeesuse nimi seda just tähendabki – Jahve on pääste (Mt 1:21). Jeesus kirjeldas oma missiooni väga selgete sõnadega: “Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut” (Lk 19:10). Eedenis kaotasid inimesed oma sideme Jumalaga, kaotasid oma pühaduse, kodu ja igavese elu. Jeesus tuli kõike taastama: Ta loob meie sideme Isaga uuesti (Jh 1:51); Ta annab andeks meie patud (Mt 26:28); Ta annab meile eeskju, kuidas elada (1Pt 2:21); ja muidugi annab Ta meile igavese elu (Jh 3:16).

Kuidas määratleb Jeesus oma missiooni olemust? Jh 10:11; Mt 20:28.

Miks pidi Jeesus surema? Sellepärast, et Ta võttis vabatahtlikult sisse meie koha ja kandis karistust meie pattude eest. Me oleme kõik patused (Rm 3:10–12) ja seda olles väärime igavest surma (Rm 6:23). Hind meie lunastamiseks oli nii kõrge, et ainult Jumala Poja surmaga sai seda tasuda.

“Sõnakuulmatus Jumala käsule nõudis patuselt elu. Kogu universumis oli ainult üks olevus, kes võis täita selle nõude inimese eest. Kuna jumalik käsk on sama püha nagu Jumal, võis ainult Jumalaga võrdne isik lepitada käsust üleastumise. Ainult Kristus võis lunastada langenud inimese käsu needusest ja tuua ta taas kooskõlla taevaga.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 63.

Heida pilk meie maailmale ja meie kõigi saatusele siin. Juhul kui kõik lõpeks hauaga, mis lootust meil siis oleks? Üldse mitte mingit, kui ei oleks lunastusplaani. Kuidas saame väljendada oma tänulikkust Jumala vastu selle eest, mida Ta meie heaks Kristuses on teinud?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i märked "Jumalik-inimlik Päästja" orig lk-d 1126–1128 koguteosest *Piibli kommentaarid. SPA poolt välja antud*, 5. kd.

"Kui Jumala Sõna räägib Kristuse siin maa peal olemise ajal Tema inimeseks olemisest, räägib see ühtaegu kindlalt Tema enne-olemisest. Sõna oli olemas jumaliku olevusena, oma Isaga päris üks ja sama oleva igavese Jumala Pojana... Maailm loodi Tema läbi "ja ilma temata ei ole tekkinud midagi" (Jh 1:3). Kuna Kristus tegi kõik, siis Ta oli olemas enne kõike. Sõnad, mis selle kohta räägitakse, on nii otsustavad, et mitte keegi ei pea kõhklema. Kristus oli Jumal olemuslikult ja kõrgeimas mõttes. Ta oli Jumalaga igavesest ajast, kõige üle olev Jumal, õnnistatud igavesest igavesiti. Issand Jeesus Kristus, jumalik Jumala Poeg eksisteeris igavesest ajast eristatava isikuna, ent üks Isaga." – Ellen G. White, *Valitud kuulutused*, 1. raamat, lk 247.

"Kristuses on elu iseeneses, mitte kelleltki saadud elu. "Kellel on Poeg, sellel on elu" (1Jh 5:12). Kristuse jumalikkus on usklike igavese elu tagatis." – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 530.

Küsimused aruteluks:

1. Kurjad vaimud teadsid ja tunnistasid, et Jeesus oli "Jumala Püha" (Mk 1:24), "Jumala Poeg" (Mk 3:11), "kõigekõrgema Jumala Poeg" (Mk 5:7). Vaata ka Jk 2:19. Miks selline äratundmine meid ei päästa? Kuidas vältida lõksu rahulduda Jeesuse vastuvõtmisega vaid mõistuslikul tasandil?

2. Siis, kui sadakonnaülem, kes seisis Jeesuse risti ees, nägi, kuidas Ta suri, ütles ta: "See inimene oli tõesti Jumala Poeg" (Mk 15:39). Parim paik Jeesust mõista on Tema risti jalamil. Kui sageli sa sinna lähed? Milal sa viimati seal olid? Miks mitte võtta just praegu aega, et mõtiskleda selle piiritu ohvri üle, mille Ta sinu päästmiseks tõi?

3. Suur hulk Jeesuse kaasaegseid hülgasid Ta sellepärast, et neil olid Messiast valed ettekujutused. Kahjuks keeldub palju inimesi tänapäeval allutamast oma elu Jeesusele, sest neil on Tema suhtes eelarvamused või moonutatud arusaam. Kuidas aidata neil näha Jeesust sellena, kes Ta tegelikult on? Mida erilist on meie, seitsmenda päeva adventistide käes, mille abil võib anda inimestele selgema pildi sellest, kes Jeesus tõeliselt on?

Lääne-Venemaa usklikud tegutsevad ühiselt selle nimel, et võita Jeesusele oma naabreid – ja mõnikord röövleid. Nad kirjutavad nende inimeste nimed, kelle pärast nad palvetavad, kirikus ühte raamatusse. Siis viivad nad nädala jooksul nendele inimestele raamatukesi või ajakirju.

Üks naine, kellel on kitsefarm, palus, et Jumal annaks mõista, kelle pärast ta peaks palvetama, ning Jumal näitas seda talle ebatavalisel viisil. Naine märkas, et tema kitsi jääb vähemaks. Siis sattus naine peale, kui üks mees tõstis aedikust tema kitse välja. Ta takistas meest. “Mu pere on näljas,” ütles mees. “Kui ma kitse maha müün, saavad nad süüa.”

Naine palus mehel kits tema aedikusse tagasi panna ja läks ise sellele perekonnale toitu valmistama. Ta andis mehele toitu ja mõned misjoni-raamatud. Mehe perekond luges raamatukesi. See mees töötab nüüd naise juures kitselüpsjana ja mehe perekond teenib selle linnakese adventkoguduses Jumalat.

Kolm öde palvetasid selle pärast, et nad saaksid üürida korteri. Üks vana naine üüris neile oma korteri ja öed kolisid sisse.

Siis avastasid nad, et nende perenaine räägib vaimudega. Õed palvetasid naise pärast, kuid kartsid temaga rääkida sellest, et ta on kuradiga mestis. Selle asemel jätsid nad lauale mõned kirjutised Piiblist, et naine neid märkaks. Naine vaatas kirjutisi ja luges neid. Üks kirjutis rääkis kuradi osavatest valedest ning lugemise ajal tajus naine, et ta oli kuradiga liidus. Perenaine on palunud ödedelt veel Jumala kohta käivaid raamatuid.

Tänu ustavusele jagada oma usku kaasinimestega on kogudus kasvanud. Kuid koguduseliikmetel ei olnud kirikut, kuhu koguneda. Lähim kirikuhoone oli mitmete kilomeetrite kaugusel naaberlinnakeses. Nad pingutasid selle nimel, et raha koguda, kuni kolmeteistkümnenda hingamispäeva

annetus aitas neil unistuse tööeks teha. Nüüd seisab lihtne kirikuhoone selles Lääne-Venemaa linnakeses tuletornina ja tunnistuse-na jõust, mis saab ilmsiks, kui paljud ühendavad oma pingutused Jumala töö lõpetamise nimel.

Koguduseliikmed pühitsevad uue kiriku sisse Temrjukis, Venemaal.

Püha Vaim

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 14:16–18; 14:26; 15:26; Mt 12:31, 32; Jh 16:8; Jh 3:5–8; Lk 11:9–13.

Meelespeetav tekst: “Ja ma palun Isa ja ta annab teile teise Lohutaja, et tema oleks teiega igavesti” (Jh 14:16).

Kui jutt on jumaluse kolmest Isikust, saadakse kõige vähem aru Pühast Vaimust. Irooniline küll, aga Isik, kes on meile lähim, Olevus, kes valmistab meis uussünni, elab meis ja muudab meid, on Tema, kellest me nii vähe teame.

Miks? Esiteks kõneleb Piibel Pühast Vaimust vähem üksikasjalikult, kui Isast ja Pojast. Pühakirjas on palju viiteid Vaimule, kuid enamik neist on piltlikud ja kujundlikud. Piibel annab Vaimu töö kohta küllalt informatsiooni, kuid räägib vähe Tema olemusest.

Teine põhjus tuleneb Püha Vaimu tegevusest. Ta püüab pidevalt pöörata meie tähelepanu Kristusele, mitte enda isikule. Lunastusplaanis etendab Vaim alluvat, Isa ja Poega teenivat osa, kuigi see funktsioon ei tähenda olemuslikult alamal asumist.

Kuulates sellel nädalal, mida õpetas Jeesus Vaimu kohta, palugem innukalt Tema ümbermuutvat kohalolu oma ellu.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 19. juuliks.

Hirmu ja kurbusega kuulasid jüngrid Jeesuse juttu oma peatsest surmast. Kes saab nende Õpetajaks, Sõbraks ja Nõuandjaks siis, kui nad jäävad Tema lähedalolust ilma? Nende meeleheitlikku vajadust teades töötas Kristus, et Ta saadab nende juurde oma esindaja.

Millist nime kasutas Kristus oma esindaja kohta? Vaata Jh 14:16–18. Millises mõttes oli see nimi kohane? Vaata ka Jh 14:26.

Kreekakeelset sõna *paraklētos* tõlgitakse mitmeti – Aitaja, Nõuandja ja Lohutaja; *paraklētos* moodustub eessõnast *para*, “kõrval”, ja omadussõnast *klētos*, “kutsutud”. Sõna otseses mõttes tähendab see “keegi, kes on kutsutud kõrval olema” ning annab mõista, et tegemist on “isikuga, keda kutsutakse kellelegi abiks”. Selle sõnaga võib osutada vahendajale, eestkostjale, aitajale, nõustajale või lausa ametlikule advokaadile.

Uues Testamendis kasutab terminit *paraklētos* ainult Johannes. Huvi-
tav, et ta kasutab seda sõna ka Jeesuse kohta (1Jh 2:1).

Oma maapealse teenistuse ajal oli Kristus jüngritele Nõuandja, Aitaja ja Lohutaja. Seepärast on täiesti kohane, et Tema järeltulija sai sama nime. Püha Vaim saadetakse Isa ja Poja palvel (Jh 14:16, 26). Vaim jätkab Kristuse tööd siin maal.

Püha Vaimu tõttu oli jüngritel Jeesuse ligiolu. “Ma ei jäta teid orbudeks, ma tulen teie juurde” (Jh 14:18), ütles Issand. Jutt käis muust kui vaid aegajalt külla tulemisest, sest abitutele “orbudele” poleks see suurt lohutust pakkunud. Ta rääkis hoopis püsivast ja lähemast suhtest: “Mina teis” (Jh 14:20). See sai võimalikuks ainult Püha Vaimu elamise tõttu inimeses.

Muidugi takistas Kristuse inimlik olemus Teda olemast isiklikult üht-aegu kõikjal. Püha Vaim aga on kõikjalolev (Ps 139:7). Vaimu kaudu pidi Päästja olema kättesaadav kõikidele, sõltumata sellest, kus keegi oli või milline füüsiline vahemaa neid Kristusest lahutas.

Mismoodi oled sa kogenud Püha Vaimu reaalsust, kuigi Tema olemust ja tegutsemisviisi meie elus ei ole lihtne mõista?

Ellen G. White kirjutas, et “Püha Vaimu olemus on saladus. Inimesed ei suuda seda seletada, kuna Issand pole neile seda ilmutanud... Selliste inimlikule arusaamisele liiga sügavate sala-asjade suhtes on vaikimine kuld.” – *Apostlite teod*, lk 52.

Sellele vaatamata kinnitas ta ka, et “Püha vaim on isik, sest Ta tunnistab koos meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed... Ta peab olema samuti jumalik Isik, sest muidu ei saaks Ta läbi uurida saladusi, mis on varjul Jumala meeles.” – Ellen G. White, *Evangelism*, lk-d 616, 617. Õeldu põhineb Piiblil (Rm 8:16 ja 1 Kr 2:10, 11). Nii et ehkki meie inimlik olemus meid piirab, võime Pühakirja abil teada vähemasti seda, et Püha Vaim on Isik ja et Ta on Jumal. Seda järel dust kinnitab Jeesuse poolt Püha Vaimu kohta õeldu.

Millised Püha Vaimu tegevused näitavad meile, et Ta on Isik? Vaata Jh 14:26; 15:26; 16:7–14.

Jeesus mainis mitut tegevust, mis Püha Vaimu nähtavaks tegid; kõik neist osutavad Tema isikuks olemisele. Kes saab meid paremini õpetada kui isik ning tuletada meile meelde kõike seda, mida Kristus ütles (Jh 14:26)? Või kes saaks tunnistada Jeesusest (Jh 15:26), veenda maailma (Jh 16:8), juhtida meid kogu tõesse ning kuulda ja rääkida (Jh 16:13) paremini kui seda teeb üks isik? Ja ainult arukas, intelligentne isik saab kirjastada Kristust (Jh 16:14).

Jeesuse õpetusi järgides tegid Uue Testamendi kirjutajad selgeks, et Pühal Vaimul olid isikule omased loomujooned: tahe (1Kr 12:11), arvamus/kaalutlus (Ap 15:28; Rm 8:27) ja tunded (Rm 15:30; Ef 4:30).

Kuna Püha Vaim on jumalik Isik, tuleb meil ennast alandlikult allutada Tema tahtele ja juhtimisele. Kutsugem Ta oma südamesse elama (Rm 8:9), et Ta muudaks meie elu (Tt 3:5) ja valmistaks meie iseloomus Vaimu vilja (Gl 5:22, 23). Iseenesest oleme abitud; ainult meis tegutseva Tema jõu tõttu saavad meist need, kelleks me töötuse kohaselt Jeesuses saame.

Püha Vaim on kingitus; ja nagu kingituste puhul ikka, saab selle vastu võtmata jätta. Kuidas saad olla päevast-päeva kindel, et sa ei pöördu kõrvale sellest, mida Püha Vaim su elus teha püüab?

Siis, kui Jeesus tutvustas Püha Vaimu jüngritele, nimetas Ta Vaimu “teiseks” Lohutajaks/Aitajaks (Jh 14:16). Sõna, mida Jeesus kreeka keeles “teise” kohta kasutas, on *allos*, mis tähendab “teine samasugune”, vastandina *heterosele*, mis tähendab “teine, kvaliteedilt teistsugune”. Isa ja Poega siduv olemuse sarnasus avaldub Poja ja Püha Vaimu vahelises suhtes.

Jeesus ütles, et Püha Vaim “kuulutab teile tulevase asju” (Jh 16:13). Ainult jumalik Olevus saab tulevikku ette teada anda (Js 46:9, 10).

Püha Vaimu jumalikkusest tunnistab ka Tema osa Pühakirja inspireerijana, toiming, mida Jeesus selgesõnaliselt kinnitas. Ta väitis, et “Taavet ise ütles Pühas Vaimus” (Mk 12:36) seda, mis on kirjas Ps 110:1.

Siin maa peal olles oli Jeesus pidevalt Püha Vaimu juhtimise all. Olles võitnud Vaimuga ristimisel (Mt 3:16, 17), “aeti [ta] Vaimu läbi kõrbe” (Lk 4:1). Saavutanud võidu kiusaja üle, “Jeesus tuli Vaimu väes tagasi Galileasse”, et oma tööd tegema hakata (Lk 4:14). Imed, mida Ta sooritas, said tehtud Püha Vaimu abil (Mt 12:28). Tõsiasi, et Jumala Poeg sõltus Vaimust, on veel üks ilmne märk Vaimu jumalikust iseloomust, sest on raske ette kujutada, et Jumala Poeg sõltuks kellestki/millestki vähemast kui Jumalast.

Veel üks tõend Vaimu jumalikkusest – Ta on koos Isa ja Pojaga kirjakohtades, mis nimetavad kolme Isikut võrdväärsena. Jeesus käskis apostlitel ristida uusi jüngreid “Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse” (Mt 28:19).

Kuidas aitavad järgmised salmid meil Püha Vaimu jumalikkust mõista? Vaata Mt 12:31, 32.

Kõrvutatakse Inimese Poja vastu rääkimine, mis on andestatav patt, ja Püha Vaimu vastu rääkimine, mis on andestamatu patt; nii näidatakse meile, et Vaim ei ole tavaline olevus. Jumalapilge on otseselt Jumala vastu sooritatav patt. Seetõttu järeldame, et Püha Vaim on üks Jumala kolmest Isikust. Kuigi “andestamatu patu” kohta on palju kirjutatud, näitab vahetu kaastekst, et tegemist on inimestega, kes on Vaimu ja Tema osaluse suhtes päästmisel nii paadunud, et nad omistavad Tema töö kuradile!

Oleme juba maininud Püha Vaimu olulist osa lihasse tulnud Kristuse elus ja Pühakirja inspireerimisel. Pöörakem nüüd tähelepanu sellele, mida Jeesus õpetas Vaimu töö kohta meie päästmisel.

Millist hädavajalikku tööd teeb Püha Vaim selleks, et valmistada meid ette Päästjat vastu võtma? Vaata Jh 16:8.

Kes võtaks rohtu, saamata aru, et on haige? Seda enam ei saa meid päästa, kui me ei taipa, et oleme patused. Püha Vaim veenab meid õrnalt, kuid järelejätmata selles, et oleme pattu teinud, oleme süüdi ning Jumala õiglase kohtu all.

Siis juhib Vaim meid Kristuse juurde, tunnistades Temast (Jh 15:26), Ainsast, kes meid päästa saab. Kuna Jeesus on tõde (Jh 14:6), juhib Püha Vaim meid Jeesuse juurde suunamisega ka “kogu tõesse” (Jh 16:13). Ei jää oelda muud, kui nimetada Püha Vaim “Tõe Vaimuks” (Jh 14:17).

Kui oleme kord juba patust veendunud (mis tähendab oma pattude kahetsemist) ning oleme juhitud Jeesuse ja tema tõe juurde, siis oleme valmis laskma Pühal Vaimul teha oma suurimat tööd.

Miks on ülioluline olla “sündinud Vaimust”? Vaata Jh 3:5–8.

Need, kes on püüdnud oma elu ise muuta, teavad, kui asjatud nende pingutused on. Meie jaoks on ilma jumaliku sekkumiseta võimatu muuta oma allakäinud patust elu uueks olekuks. Patuse uussünd nõuab sellist loovat jõudu, mida ainult jumalik Püha Vaim saab esile tuua. Meid päästetakse “uuestisünni pesemise ja Püha Vaimu uuendamise kaudu” (Tt 3:5). Vaim muudab olemuse, loob uue elu, mitte lihtsalt ei kujunda ümber ega kohenda vana elu. Sellise ime tulemused on selgesti nähtavad ning tunnistavad vääramatult evangeeliumi kasuks.

Püha Vaimu mõju on vajalik meie kristliku elu alguses, kuid vähe sellest – me vajame Teda pidevalt. Meie vaimulikku kasvu tugevdades õpetab Ta meid ja tuletab meile meelde kõike seda, mida Jeesus õpetas (Jh 14:26). Juhul, kui lubame, elab Ta meiega igavesti meie Aitaja, Lohutaja ja Nõuandjana (Jh 14:16).

Halbu iseloomuharjumusi on raske muuta, kas pole nii? Ja isegi siis, kui me midagi tegemast lakkame, võib see meid jälle võita, kui me pole pidevalt valvsad. Mida peaks meie sisim nõrkus ja kalduvus pattu teha rääkima meile

Neljapäev, 17. juuli

Püha Vaimuga täidetud

Kahtlemata on oluline teada, kes on Püha Vaim. Kuid see teadmine oleks mõttetu juhul, kui see ei paneks meid oma elu täielikult Temale avama, et Tema meid täidaks. Jeesus tegi selgeks, et kui me lööme käega ega kutsu taevast Külalist enda juurde, et Ta iga päev meis elaks, anname sellega võimaluse teistsugusele vaimule, kes tahab kiivalt tühjaksjäänud ellu astuda ja tekitada vaimuliku hävingu (Mt 12:43–45). Jeesus ise oli “täis Vaimu” (Lk 4:1). “Ta võttis iga päev Pühalt Vaimult vastu uue ristimise.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 139.

Mida räägib Lk 11:9–13 meile sellest, mil moel võime saada Püha Vaimu? Mida jutustavad need salmid Isa valmidusest anda meile Püha Vaimu?

Viimasel öhtusöömaajal töötas Jeesus oma jüngritele, et Ta saadab Püha Vaimu. Ta tõi rõhutatult esile Vaimu julgustava ja õpetava tegevuse, mis pidi tollast vajadust rahuldama. Pärast Kristuse ülestõusmist oli kontekst aga teistsugune ning jüngrid seisis silmitsi uute väljakutsetega.

Missuguse töötuse andis Jeesus Püha Vaimu kohta pärast ülestõusmist? Vaata Ap 1:4–8.

Ap 1:5 leidub ainus kirjakoht, mispuhul Jeesus räägib, et “ristitakse Püha Vaimuga”. Ristija Johannes oli sellest erilisest ristimisest teada andnud (Mt 3:11; Jh 1:33), kuid see pidi ootama kuni Kristuse taevasseminekuni. Mida tähendab Vaimuga ristimine?

Ap 1:8 selgitas Jeesus seda paralleelse väljendiga. “Teid ristitakse Püha Vaimuga” (Ap 1:5), [siis kui] “te saate väe Pühalt Vaimult” (Ap 1:8). Ristimine on see, kui keegi/miski vajutatakse täielikult millessegi, tavaliselt vette. Vajutatakse kogu inimene. Püha Vaimuga ristimine tähendab täielikult Vaimu mõju all olemist, lõpuni “täis Vaimu saamist” (Ef 5:18). See pole kogemus “üks kord ja igaveseks”, vaid vajab pidevalt uuendamist.

Juhul, kui keegi sinult küsiks, kas sa oled millalgi “saanud täis Vaimu”, siis mida sa vastaksid ja miks?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i teosest *Tunnistused kogudusele*, 8. kd, peatükk "Töötatud vägi", orig lk-d 19–23; raamatust *Apostlite teod* peatükk "Vaimu and", lk-d 47–56.

"Igal ajal ja kõikjal, kõigis meie mures ja raskustes, kui tulevik näib tume ning me tunneme end abitud ja üksildastena, saadetakse vastuseks usupalvele meie juurde Trööstija. Olukorrad võivad lahutada meid kõikidest maisetest sõpradest, kuid ükski olukord ega vahemaa ei saa meid lahutada taevasest Lohutajast. Ükskõik, kus me oleme või kuhu läheme, Tema on alati meie paremal käel meid aitamas, toetamas ja julgustamas." – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk-d 669, 670.

"Püha Vaim oli ülim andidest, mida Ta võis Isalt oma rahvale edasiandmiseks paluda. Püha Vaim pidi avalduma neis uuendusttoova väena. Ilma selle osata poleks Kristuse ohvrist midagi kasu. Kurjuse võim oli sajandite kestel üha tugevnenud, ning inimeste alistumine Saatana ülemvõimule oli hämmastav. Patule võis vastu panna ja seda võita ainult Jumaluse kolmanda isiku võimsa väe abil, mitte piiratud kujul, vaid kogu jumalikus täiuses. Püha Vaim muudab mõjuvaks maailma Lunastaja poolt sooritatud töö." – Samas, lk 671.

Küsimused aruteluks:

1. Ühest küljest inimlik kalduvus eneseülistusele ning teiselt poolt Püha Vaimu alandlik ja alluv tegutsemine – millise õppetunni siit saame?
2. Vestluses Nikodeemosega võrdles Jeesus Vaimu tuulega. Millise vaimuliku õppetunni võime sellest võrdlusest saada?
3. Mõned inimesed väidavad, et "Püha Vaimuga täidetud" olemise tõendiks on suutelisus rääkida niinimetatud "keeltega". Kuidas peaksime sellisele väitele vastama?
4. Kaldume Püha Vaimu tööst mõtlema üksikisiku tasandil, üks-ühele, mis muidugi on õige. Kuidas aga kogeda samas Tema kohalolu reaalsust koguduses tervikuna?

Olen neljandat põlve adventist Tšehhi Vabariigis, Euroopas ateismi poolest teisel kohal olevas riigis. Kirikus käimine oli osa mu elust, nagu poes käimine või söömine. Ma tundsin kirikust rõõmu sellepärast, et seal olid mu sõbrad, aga mul ei olnud suhet Jumalaga.

Olin välja arendanud küllaltki väänatud pildi Jumalast. Palju teisi noori olid teinud sama ning suur osa neist oli lakanud kirikus käimast, kui nad ülikooli astusid.

Adventkoguduse juhid palvetasid, et leida, kuidas jõuda ülikooli-ealiste inimesteni Tšehhi-Slovakkia unioonis. Jumal vastas nende palvetele INRI Tee kaudu, mis tähendab "Jeesuse teed". See programm on eeskätt üliõpilaste jaoks.

Siis, kui mina alustasin ülikooliõpinguid, palus üks noor pastor mul osaleda INRI Teel. See pole ühegi koguduse sarnane, kus olen varem olnud. Mõnusad nädalalõpukohtumised pakuvad rikkalikult võimalusi siduda end teiste üliõpilastega. Programmi kuulub muidugi piibliõpe, kuid me saame kokku ka keeleõppe vestlusgruppides, spordivõistlustel ja muu tegevuse juures. Ma käin seal, sest mulle meeldib see sõpruskond.

INRI Tee asutaja ja minu ülikoolilinnas asuva grupi juht Mark küsis, kas tahaksin ühineda INRI Tee korraldusmeeskonnaga. Nõustusin. Meid julgustati proovima misjoniideid, et näha, kas need toimivad. Meil on ka mitu väiksemat grupp, kus rakendatakse INRI Teed.

Näiteks kutsus keegi adventistist neiu, kes õpib meditsiini, ühe teise kristlasest neiu endaga raamatukogus koos palvetama. Teisedki ühinesid nendega ja see grupp kasvas. Nad soovisid leida kohta, kus koos käia, ja INRI Tee kutsus neid enda juurde. See on tavapärane viis, kuidas INRI Tee kasvab. Paljud liikmed pole adventistid, kuid on sõbrad.

Ma osalen kahes piibliõppegrupis ning süvaõppes avaneb Jumala Sõna mulle uuel ja hämmastaval moel. Ma näen, kuhumaani Jumal mind endaga koos on viinud. Õpin Jumalale kõiges toetuma. Tema annab mulle võimalusi tegutseda, õpetab mind ja aitab jagada teistega seda, mida olen õppinud.

Tahan anda kaasinimestele edasi seda, mida olen saanud teada Jumalast ja teisi teenivast elust. Tahan aidata neil näha, et nende elu on kingitus Jumalalt; kingitus, mis paneb nende peale vastutuse kaasinimeste eest. Selle tajumine on muutnud mu elu.

Möödunud aastal sai INRI Tee osa kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest, mis aitas sellel programmil laieneda ka teistesse ülikoolilinnadesse, õpetada välja juhte ja pakkuda vahendeid, mille kaudu tuua noori inimesi Päästja juurde. Täname, et te hoolite Euroopa noortest.

Jan Justra õpib farmakoloogiat ja teoloogiat Brnos, Tšehhi Vabariigis.

Pääste

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 18:9–14; Jh 6:44; Lk 15:3–10; Mt 20:28; Jh 8:34–36; Jh 6:35, 47–51.

Meelespeetav tekst: “Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu” (Jh 3:16).

“Surm,” ütleme sageli, “käib elu juurde.” Ei, surm ei ole elu eitav vorm ega üks osa elust. Aga me oleme surmaga nii harjunud, et nimetame seda valesti, vastupidi sellele, mis see tegelikult on. Samas, ükskõik kuidas me seda mõistame, üks on kindel: ilma jumaliku abita oleks meie kõigi saatuses igavene surm.

Õnneks on see abi tulnud. Jumal oma piiritus armastuses pakub meile Kristuses päästet. Siis, kui ingel teatas Messia sündimisest, andis ta Talle nime “Jeesus” (see heebreakeelne sõna tähendab *päästet*), “sest tema päästatab oma rahva nende pattudest” (Mt 2:21).

Käesoleval nädalal võtame vaatluse alla Jeesuse päästetöö. Alguses pöördub meie tähelepanu pääste aluspõhjale ja hiljem tulemustele.

Piibel on selgesõnaline. Meil on oma pattude tõttu ainult kaks valikut: kas saame oma pattude eest tasu tulejärves või võtame omaks selle, mida Jeesus meie pattude eest ristil tasus. Siis, kui vaatleme üllast Jumala armuandi Kristuses, uuendagem alandlikult usku Jeesusesse kui isiklikku Päästjasse.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 26. juuliks.

Jh 3:16 kasutatakse kahte tegusõna selleks, et kirjeldada, mida tegi Jumal meie päästmiseks. Kuidas on need tegusõnad meist igauhega seotud? Mida need kõnelevad meile pääste päritolust?

Sõna “armastama” – ja just pinnapealsus, kuidas seda sõna tänapäeval sageli kasutatakse – on täiesti puudulik kirjeldama sügavat innukat hoolt, mida väljendab kreeka tegusõna *agapaō*, “armastama”. Uues Testamendis laseb see sõna ja sellega seotud nimisõna *agapē*, “armastus”, näha Jumala sügavat ja lakkamatut armastust oma loodute vastu, kes seda armastust millegagi ei vääri. Armastus on Jumala iseloomu väljapaistev omadus. Ta armastab meid, jah, kuid vähe sellest – Ta *on* armastus (1Jh 4:8).

Jumala armastus ei ole Tema tunnetel või eelistustel põhinev impulss, aje. Tema armastus ei ole valikuline, samuti ei sõltu see sellest, mida meie teeme. Jumal armastab maailma, see tähendab, kõiki inimesi, sealhulgas neid, kes Teda ei armasta.

Õiget armastust tuntakse tegudena, mida armastus tegema ajendab. Mõnikord võime öelda, et armastame kedagi, kuigi meie teod näitavad vastupidist (1Jh 3:17, 18). Jumala juures ei ole midagi sellist. Tema armastust kajastavad Tema teod. Armastusest andis Ta oma ainusündinud Poja, et meid päästa. Seda tehes andis Jumal meile kõik, mis Tal oli, iseenda.

Loe Lk 18:9–14. See lugu õpetab midagi selle kohta, missugune peaks olema meie suhtumine Jumalasse ja Tema armu. Mida see õpetab?

Oleme seda tähendamissõna lugenud ilmselt nii mitu korda, et meid ei üllata Jeesuse otsus: “Ma ütlen teile, tema [tõlner] läks alla oma kotta õigeks mõistetult, mitte too teine” (Lk 18:14). Need aga, kes kuulasid Jeesust sel hetkel, kui Ta sellise otsuse langetas, olid küll üllatunud. Eks olnud niisugune tulemus ebaõiglane?

Jah, ta ei olnud kuidagi selle vääriline. Selline see pääste on. See on kingitus Jumalalt. Kingitusi ei teenita ära, need võetakse lihtsalt vastu. Me ei saa päästet osta; saame selle ainult omaks võtta. Kuigi Jeesus peaaegu ei kasutanud sõna *arm*, õpetas Ta selgesti, et pääste on armust, ja arm tähendab, et sulle antakse see, mille vääriline sa pole.

Kui Jumal annaks sulle seda, mida sa väärid, siis mis see oleks ja miks?

Evangeeliumide põgus lugemine näitab, et me võlgname oma pääste täielikult Jumalale. Jeesus ei tulnud siia maailma sellepärast, et meie Teda kutsusime, vaid kuna Isa saatis Ta siia – armastusest meie vastu. Isa-poolset initsiatiivi kinnitavad fraasid, mida Kristus sageli kasutas: “tema, kes minu on saatnud” ja “Isa, kes on minu saatnud”. (Loe Jh 7:28; 8:29; 12:49.)

Mida teeb Isa veel meie päästmiseks Jh 6:44 põhjal?

Hoolimata tõsiasjast, et me olime patused ega armastanud Jumalat, armastas Tema meid ning tagas vahendid selleks, et meie patud saaksid Tema Poja kaudu andestatud (1Jh 4:10). See imeline armastus tõmbab meid Tema poole.

Isa on selle taga, kuid ka Pojal on meie päästmises väga aktiivne osa. Ta tuli kindlat ülesannet täitma. “Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut” (Lk 19:10). Iga kord, kui mõtiskleme sellest, et Ta tõsteti maast üles, tõmbab Ta meid enda poole (Jh 12:32).

Kui palju on Issand valmis jõudu pingutama, et meid päästa? Vaata Lk 15:3–10.

Need kaksik-tähendamissõnad näitavad, et Jumal ei oota tegevusetult, millal me Tema juurde tuleme, vaid otsib meid aktiivselt üles. Meil on otsiv Jumal. Ka sel juhul, kui oleme kaugel eemal, mägede taga ohtlikus kohas või oma kodus kaduma läinud – Issand otsib meid väsimatult seni, kuni Ta meid leiab.

“Ei, niipea kui karjane märkab lamba kadumist, täitub ta süda mure ja ärevusega. Ta loendab karja ja loeb veel üle. Kui ta on kindel, et üks lammas on kadunud, siis ta ei lähe magama. Ta jätab üheksakümmend üheksa tarasse ja läheb eksinud lammast otsima. Mida pimedam ja tormisem on öö ning hädaohtlikum tee, seda suurem on karjase ärevus ja tõsisemad tema otsingud. Ta teeb maksimaalseid jõupingutusi, et leida üht kadunud lammast.

Milline kergendus teda valdab, kui ta kuuleb kauguses lamba jõuetut häält. Hääle järgi minnes ronib ta järske tippe pidi, käib otse kuristiku serval oma eluga riskides. Niiviisi ta otsib, sellal kui aina jõuetumaks jääv määgimine näitab, et tema lammas on suremas. Viimaks kroonib karjase pingutusi edu – kadunu on leitud.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamis-*

Teisipäev, 22. juuli

Kohustuslik surm

Ristija Johannes nimetab Jeesust “Jumala Talleks, kes kannab ära maailma patu” (Jh 1:29). Seda kujundit oli iisraellasel kerge mõista templis toodavate ohvrite ja Vanasse Testamenti talletatud püha ajaloo aruanne te tõttu. Aabraham oli väljendanud usku ütluses: “Küllap Jumal vaatab enesele ohvritalle” ning Issand andis looma, keda Iisaki asemel ohverdati (1Ms 22:8, 13). Egiptuses tapsid iisraellased tallekese, et tähistada nende jumalikku vabastamist patuorjusest (2Ms 12:1–13). Hiljem, kui rajati pühamuteenistus, ohverdati altari iga päev, alaliselt, kaks talle: üks hommikul ja teine videvikus (2Ms 29:38, 39). Kõik need ohvrid sümboliseerisid tulevast Messiat, kes on “nagu tall, keda viiakse tappa”, sest “Issand laskis meie kõigi süüteod tulla tema peale” (Js 53:6, 7). Seepärast tõi Ristija Johannes, tutvustades Jeesust kui “Jumala Talle, kes kannab ära maailma patud” (Jh 1:29), esile Kristuse lepitava surma asendusliku olemuse.

Oma tööperioodi jooksul rääkis Jeesus korduvalt oma surmast, kuigi jüngritel oli raske aru saada, miks Tal surra tuli (Mt 16:22). Jupikaupa selgitas Jeesus oma surma tohutut eesmärki.

Millist illustratsiooni kasutas Jeesus, näitamaks, et Tal tuli surra Asemikuna meie eest? Vaata Mt 20:28; Jh 10:11.

“Ei ole olemas suuremat armastust kui see, et keegi annab elu oma sõprade eest” (Jh 15:13); see tõde kehtib ka siis, kui nad ei saa aru või ei võta ohvrit vastu. Ristil valas Jeesus oma vere “paljude eest pattude andeksandmiseks” (Mt 26:28).

Oluline on märkida, et Jeesus suri vabatahtlikult. Samamoodi nagu Isa andis oma ühe ja ainsa Poja, andis Poeg oma elu selleks, et inimkond lunastada. Mitte keegi ei sundinud Teda seda tegema. “Keegi ei võta seda [minu elu] minult, vaid mina ise annan selle omal tahtel”, ütles Jeesus (Jh 10:18).

Isegi Kaifas, kes Jeesuse avalikult ära lükkas ja Tema tapmise vandenõu juhtis, tunnistas tahtmatult Jeesuse surma asenduslikkust (Jh 11:49–51).

Mõtle sellele, kui tänamatud on inimesed Jumala suhtes ja selle suhtes, mida Tema meile Kristuses on andnud. Kuidas hoiduda samasse lõksu langemast? Miks on nii kerge seda teha, eriti siis, kui läheme läbi rasketest aegadest?

Ilma Kristuseta olime patuorjad, oma langenud loomuse kurjade ajede orjad. Elasime egoistlikku elu, tehes oma tahtmist, selle asemel, et elada Jumala auks. Sellise vaimuliku orjuse vältimatuks tagajärjeks oli surm, sest patu palk on surm.

Kuid Jeesus tuli “kuulutama vangidele vabakslaskmist..., laskma vabadesse rõhutuid” (Lk 4:18). Jutt ei ole sõna otseses mõttes vangidest, vaid vaimselt Saatana vangis olevatest inimestest (vaata Mk 5:1–20; Lk 8:1, 2). Jeesus ei vabastanud Ristija Johannest Heroodesse vanglast, kuid Ta laskis vabaks need, keda olid sidunud patuse elu ahelad, ning vabastas nad raskest süükoormast ja igavesest hukkamõistust.

Missugune suur töötus leidub järgmistes salmides? Vaata Jh 8:34–36.

Sõna *tõepoolest* kasutamine 36. salmis näitab, et on ka väärat laadi vabadust, pseudo-vabadust, mis tegelikult aheldab inimese jätkuvasse sõna-kuulmatusse Jumala vastu. Jeesuse kuulajad toetusid lootusele, et kuna nende esiisaks oli Aabraham, siis nad vabastatakse. Meil on sama oht. Vaenlane tahab, et me toetuksime oma pääsemiseks ükskõik millele – näiteks oma õpetuslikele teadmistele, isiklikule jumalakartusele või Jumala töös oldud ajale – ükskõik millele muule, mitte aga Kristusele. Kuid mitte millelgi (olgu üks ja teine nii tähtis kui tahes) ei ole jõudu vabastada meid patust ja selle hukkamõistust. Ainus õige Vabastaja on Poeg, keda patt iialgi ei orjastanud.

Jeesusel on hea meel patte andeks anda. Siis, kui neli meest tõid ühe halvatud mehe Jeesuse juurde, teadis Jeesus, et see mees oli haige oma kombelõdva elu pärast, kuid Ta teadis sedagi, et mees oli kahetsenud. Selle mehe anuvates silmades nägi Issand tema südame igatsust saada andeks ja tema usku Jeesusesse kui ainsasse Aitajasse. Jeesus ütles talle leebelt: “Poeg, sinu patud on sulle andeks antud” (Mk 2:5). Need olid armsaimad sõnad, mida see mees iial kuulis. Meeleheitekoorem kadus tal peast ning andestuse rahu täitis ta meeli. Kristuses leidis ta vaimuliku ja füüsilise tervenemise.

Variseri kodus pesi üks patune naine Jeesuse jalgu oma pisaratega ja võidis neid lõhnaõliga (Lk 7:37, 38). Tegu pälvis variseri halvakspanu, kuid Jeesus selgitas talle, et “temale on palju patte andeks antud” (Lk 7:47). Siis ütles Jeesus naisele: “Sinu patud on sulle andeks antud” (Lk 7:48).

“Sinu patud on sulle andeks antud.” Miks on need ka meie jaoks parimad sõnad, mida üldse kuulda saame?

Pattude pärast väärime surma. Kuid Kristus võttis ristil meie koha ja kandis surmanuhtluse, mis muidu oli meie osa. Tema, süütu, võttis meie süü ja sai endale meie karistuse, nii et meid, patuseid, saaks kuulutada süütuks. Tema tõttu saame meie, selle asemel et hukkuda, igavese elu. Jh 3:15 esitab meile hämmastava töötuse. Siin öeldakse, et “ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu” ning sama töötust korratakse Jh 3:16 lõpuosas.

Mõned arvavad, et ka pärast Kristuse vastuvõtmist Päästjana saab töötus igavesest elust tegelikkuseks alles *pärast* Tema teist tulekut. Päästetöötus on aga kirja pandud oleviku-vormis: “Kes usub Pojasse, sellel on igavene elu” (Jh 3:36). Igaühel, kes Kristusesse usub, “on igavene elu” nüüd, “ning ta ei lähe kohtu alla” viimsel päeval, “vaid on läinud surmast ellu” (Jh 5:24). Ka siis, kui me sureme ja magame hauas, ei võta see lühiajaline puhkamine ära igavese elu reaalsust.

Siis, kui Jeesus on meie Päästja, saab meie elu täiesti uue tähenduse ning me tunneme rõõmu rikkamast ja täielikumast eksistentsist. “Mina olen tulnud,” ütles Jeesus, “et neil oleks elu, ja oleks seda ülirohkesti” (Jh 10:10). Mööduvate maiste naudingute asemel, mis meid täidavad, aga tegelikult ei rahulda, pakub Ta meile täiesti teistmoodi elatud elu, täis amendamatu rahuldust Temas. See uus külluslik elu haarab meie olemuse tervikuna. Jeesus sooritas palju imetegusid selleks, et taastada paljude inimeste füüsiline elu. Kuid üle kõige tahtis Ta neile anda uueksloodud vaimuliku elu, patust puhta, Temasse uskuva ja päästekindlusest tulvil elu.

Millist võrdlust kasutas Jeesus Tema vastuvõtmise tulemuse kirjeldamiseks? Mida tähendab see meie igapäevase elu jaoks tegelikult? Vaata Jh 6:35, 47–51.

Mõtle igavesele elule. Tegemist pole üksnes hävimatu olemasolemisega, vaid ennekõike Jumalaga armastavas osaduses oleva õnnistatud, rahuloleva ja õnneliku eluga uuel maal. Kuigi elame ikka veel selles maailmas, kuidas tunda kas või osaliselt rõõmu sellest, mida tähendab igavene elu?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White raamatust *Tee Kristuse juurde*, peatükk “Patune vajab Kristust”, lk-d 17–22; raamatust *Valitud kuulutused*, 1. raamat, peatükk “1883. aastal esitatud teema”, lk-d 350–354.

“Vaadates ristilöödud Lunastajale, hakkame sügavamalt mõistma ohvri suurust ja tähendust, mille tõi Taeva Kuningas. Lunastusplaan muutub meie jaoks selgemaks ning mõtted Kolgatast äratavad meis innukaid ja pühi tundeid. Meie hinges hakkab helisema tänulaul Jumalale ja Tallele. See kõlab meie huultelt, sest uhkus ja eneseülistus ei saa valitseda inimest, kelle mälus on Kolgata sündmused elavad.

Iga inimese mõtted, kes vaatleb Päästja võrratut armastust, õilistuvad, süda saab puhtaks ja iseloom muutub. Ta saab valguseks maailmale ning peegeldab edasi seda imepärast armastust. Mida enam mõtleme Kristuse ristile, seda veenvamaks saavad meile apostli sõnad: “Aga mulle olgu ole-mata, et ma kiitleksin muu kui meie Issanda Jeesuse Kristuse risti üle, mil-le läbi maailm on minule risti löödud ja mina maailmale” (Gl 6:14).” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 661.

Küsimused aruteluks:

1. Pääste on and, mis tähendab, et see on tasuta. Samas see ju mak-sab midagi, eks ole? Mida selle anni vastuvõtmine maksma läheb ja miks see niisugust hinda väärrib?

2. Esmaspäeval lugesime kirjakohti, mis näitavad, et pääste on Ju-mala-poolse initsiatiivi tulemus. Tema teeb kõikvõimalikke jõupingutu-si, et meid päästa. Jeesus ütles aga ka, et meil tuleb otsida Jumala riiki ja Tema õigust (Mt 6:33). Tema sõnad: “Võidelge, et minna sisse kitsast uksest” (Lk 13:24) viitavad sellele, et meil tuleb otsida oma päästet. Kui-das seda selgitada?

3. Kuidas paljastab Kristuse surm ristil Jumala õigluse? Kuidas pal-jastab see ka Jumala halastuse?

4. Kui saaksime rajada endale ise tee igavesse ellu, oma jõupingutuste ja heade tegude abil ning isegi oma käsupidamise abil, siis mida räägiks see patu tõsidusest? Selle asemel mõtle, kui halb peab patt olema, kui ainult Jeesuse surm saab selle lepitada.

5. Religioossed juudid peavad hingamispäeva eelmaitseks sellest, missugune näeb välja igavene elu. Mil moel on mõte – igapäevane elu kajastumas hingamispäevas – tähendusrikas?

Jumala unistuse teokssaamine

Jumal andis Allen ja Kelley Fowlerile unistuse teenida Põhja-Arizona (USA) osariigis elava navaho rahva heaks. Nad asusid tegutsema vabatahtlikena ja palvetasid, et Jumal kasutaks neid selle rahvakilluni jõudmiseks, keda nad armastasid. Selleks, et teenida navahosid nii palju kui võimalik, elasid nad navahodega koos reservaadis ja lähimas linnas, Pages. “Kui me nägime vajadust, palvetasime, et avaneks tee seda vajadust täita,” ütles Kelley.

Abielupaar kutsus misjonirühmi, kes aitasid uuesti üles ehitada oma aja ära elanud maju ning muretsesid eluga toimetuleku pärast võitlevatele perekondadele üleriideid, sooje tekke ja toidukorve. Nad kutsusid meedikuid osutama puhkuse ajal tasuta arstiabi neile, kes selle eest maksta ei suutnud, ja korraldasid tervisekasvatuse tunde, et õpetada ennetama näiteks suhkurtõbe ja kõrgvererõhutõbe.

Reservaadis oli palju teha, kuid Jumal kutsus nad ka linna teenima. Page on jõudsalt kasvava turismipiirkonna keskus. Pool elanikkonnast on aga põlisameeriklased, kellest paljud elavad vaesuses.

Abielupaar külastas vagunelamuid ja ajast-arust kodusid, püüdes märgata inimeste vajadusi. Ühest hetkest peale taipasid navahod, et see abielupaar hoolib neist tõeliselt, ning siis olid nad valmis kuulama Jumalast.

Varsti soovis 70 inimest Piiblit tundma õppida. Fowlerid organiseerisid Pages evangeelsete koosolekute seeria. Koosolekute lõpus ristiti kaksteist navahot.

Kuid neil polnud kirikuhoonet. Grupp käis koos rahvamajas, mille vabatahtlikud olid linna serva ehitanud. Nad palvetasid kiriku pärast, unistuse pärast, mida näis olevat võimatu täita muidu kui vaid ime abil. Maavaldused oli kallid ja raskestileitavad ning kirikuhoone ehitus oleks võtnud aastaid.

Põhja-Ameerika Divisjon annetas navaho rahva heaks tehtava töö jaoks osa oma kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest. Lootus tõusis kõrgele. Siis leidis üks adventist, kes linna külastas, kasutuseta kirikuhoone. Müügikuu-lutusest polnud märkigi, kuid kirikuhoone oli müüa. Koguduseliikmed palvetasid, läbirääkimised käisid ning kirik, pastoraat ja maakrunt osteti kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest selleks otstarbeks määratud summa eest.

“Nägime tegutsemas Jumala kätt,” ütlesid Fowlerid. “Ja inimesed üle kogu maailma aitasid Jumala unistusel täituda.” Tänu teie kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetustele pühitseti külmakargel päeval 2012. aasta detsembris sisse väike ime läbi saadud kirik. Aitäh teile!

Palun, palvetage jätkuvalt vabatahtlike eest, et nad kuuletuksid jätkuvalt Jumala kutsele töötada navahode hulgas ning rääkida neile, et Jumal armastab neid ja tahab olla igavikus koos nendega.

Allen ja Kelley Fowler jätkavad tööd navaho rahva hulgas Pages, Arizonas.

Kuidas saada päästetud

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 5:27–32; 13:1–5; Mt 22:2–14; Sk 3:1–5; Jh 8:30, 31; Lk 14:25–27.

Meelespeetav tekst: “Ja nõnda nagu Mooses ülendas kõrbes vaskmao, nõnda peab ülendatama Inimese Poeg, et igäihel, kes usub, oleks temas igavene elu” (Jh 3:14, 15).

Siis, kui iisraellasi salvasid kõrbes maod, juhendas Jumal Moosest valmistama vasest madu ja panema ridva otsa, et iga salvatu saaks selle peale vaadata ja pääseda.

Millised raviomadused saavad olla ühel vasest maol? Mitte mingid. Tervenemine tuli ainuüksi Jumalalt. Vaskkujule vaatamisega näitasid iisraellased aga oma usku Jumalasse kui nende ainukesse elu- ja päästelootusesse.

Issand tahtis neile õpetada vaimulikku õppetundi. Tema muutis surmasümboli elusümboliks. Vaskmadu oli sümbol Kristusest, kellest sai meie pattude Kandja selleks, et meid päästa. Usus saame kõik vaadata ristile tõstetud Kristusele ja leida paranemist vana mao, Saatana surmavast salvamisest. Vastasel juhul oleme määratud surema oma pattudes. Jumala Sõna väljendab seda, mis peaks olema piinavalt selge: inimesed, meie, oleme patused ja vajame armu. Seda armu on meile pakutud Kristuses Jeesuses.

Sel nädalal vaatleme Jeesuse õpetusi selle kohta, mis puudutavad päästeks vajalikke lihtsaid praktilisi samme.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. august.

Loe Lk 5:27–32. Kuidas võid teada, kummas rühmas sina oled?

Paljud inimesed on füüsiliselt terved ega “vaja arsti”. Kes aga on tõesti vaimulikult terve? Kõikidest inimestest “ei ole kedagi, kes head teeb, mitte ühtainustki” (Ps 14:3); “ei ole õiget, ei ühtainustki” (Rm 3:10). Võime teha mõne kõlbeliselt hea teo, kuid me ei saa ennast teha õigeks Jumala ees. Niisiis, öeldes, et Ta “ei ole tulnud kutsuma õigeid”, (Lk 5:32) osutab Jeesus variseridele, kes mõtlesid, et nad olid õiged, kuigi nad polnud. Kahjuks olid nad vaimulikult pimedad (Jh 9:40, 41), ehkki uskusid, et on Jumala silmis heal järjel.

Esimene samm selleks, et saada patust terveks ravitud, on oma patune olukord ära tunda ja tunnistada, et me ei suuda ennast üldse parandada. Ent kuidas näeme oma tegelikku vajadust, kuna ju oleme pimedad? Kuidas saame mõista, et oleme patused, kui just meie patud on need, mis takistavad meil oma tõelist olukorda ära tunda?

Kuidas saab meie vaimulikke silmi avada nii, et võiksime ära tunda meeleheitliku vajaduse Päästja järele? Vaata Jh 16:8.

Ainus silmasalv, mis võib meid oma tegeliku vaimuliku olukorra suhtes nägijaks teha, on Püha Vaim. Enne kõike muud, mida Ta meie heaks teha saab, veenab Ta meid patust. Ta koputab pidevalt meie südametunnistusele, selleks et tuua meis esile vältimatu ärkamine oma pattude tajumisele ja sügav süütunne, mis paneb meid igatsema Päästjat. Kui me seda koputust kuuleme, peame kuulatama ja sellele kuuletuma; vastasel juhul muutume Püha Vaimu suhtes varem või hiljem nii kõvaks, et meie heaks ei saa mitte midagi teha. Milline kohutav mõte!

Kuigi süütunne on enamasti halb, siis mismoodi on Püha Vaim suuteline kasutama süütunnet sinu vaimuliku arengu heaks?

Äratundmisest, et sul on patud, ei piisa; sellega peab kaasnema kahetsus. Kahetsuse/meeleparanduse piibellik tähendus sisaldab kolme järku: oma pattudest arusaamine, kurbus, et oled pattu teinud, ja igatsus enam pattu mitte teha. Juhul kui üks osa siit puudub, pole tegu tõelise kahetsusega. Näiteks möönis Juudas oma pattu, kuid tal puudus kurvastus, et ta oma Õpetaja oli salanud (Mt 27:3, 4). Teda valdas süümepiin, mitte aga kahetsus. Tema ülestunnistuse ajendas hirm tagajärgede ees, mitte aga armastus Kristuse vastu.

Näeme kahetsuse tähtsust tõsiasjast, et Ristija Johannes ja Jeesus alustasid oma teenistust jutlustamisega: “Parandage meelt, sest taevariik on lähedal” (Mt 3:2; 4:17). Hiljem, kui Jeesus saatis kaksteist oma esimesele misjonireisile, läksid nad ja kuulutasid, “et parandataks meelt” (Mk 6:12). Ning pärast nelipüha õhutas Peetrus rahvahulki samale tegevusele (Ap 2:38; 3:19).

Vaata kõvu sõnu, millega Jeesus rõhutas üleüldist vajadust kahetseda, selleks et saada päästetud. Missuguse sõnumi ta siin meile edastab? Vaata Lk 13:1–5.

Jeesus kinnitas, et kõik inimesed on patused. Seepärast esitas Ta kuulajatele üleskutse: “Kui teie ei paranda meelt, hukkute kõik nõndasamuti” (5. s). Ilma kahetsuseta on võimatu lunastada, sest kahetsuse puudumine näitab, et inimene keeldub Issandale allumast.

Nüüd aga öeldakse meile: “Jumala heldus tahab sind juhtida meelt parandama” (Rm 2:4). Mida see tähendab? Jäätükk võib puruneda tükikeseks, kuid tükikesed on ikkagi jää. Sama jäätüki võib panna ahju kõrvale ja see sulab veeks. Meie isekuse jää sulab ära ainult siis, kui anname selle Jumala headuse ja armastuse hoolde. Seega on meie jaoks väga oluline lasta mõtetel viibida, nii palju kui saame, kõikidel tõenditel Jumala armastusest meie vastu, mis meile on antud.

“Me ei paranda meelt sellepärast, et Jumal võiks meid otsida, vaid Tema ilmutab meile oma armastust, et me võiksime meelt parandada.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 189.

Mis kõneleb Jumala armastusest? Mida oled näinud, kogenud ja tundma õppinud, mis annab sulle võimsa põhjuse usaldada Tema headust? Miks on väga tähtis, et sa nende põhjuste üle mõtiskleksid, eriti halbadel aegadel?

Tõeline kahetsus käib käsikäes usuga Jeesusesse kui meie ainsasse Päästjasse. Jeesus rääkis sageli vajadusest uskuda Temasse selleks, et saada Tema õnnistusi. “Sa ütled: Kui sa võid! Kõik on võimalik sellele, kes usub” (Mk 9:23). Usk on oluline selleks, et saaksime päästetud. Saatan teab seda ja just seepärast teeb ta kõikvõimalikke jõupingutusi, et meid uskumast hoida (Lk 8:12).

Mida tähendab “uskuda” nii nagu Jeesus seda mõtles? See on rohke- mat kui ähmane tunne, et midagi on toimumas. See on midagi enam kui vaimne tegevus. Päästev usk ei ole sisutu. Vastupidi, usul on konkreetne siht: Jeesus Kristus. Usk ei ole lihtsalt uskumine millessegi, vaid *Kellessegi*. Usk on see, kui usaldame Jeesust ja Tema surma meie eest. Uskuda Jee- susesse tähendab tunda Teda, saada aru, kes Ta on (Jh 6:69), ja võtta Ta isiklikult vastu (Jh 1:12).

Jumal armastas maailma niivõrd, et Ta andis meile Jeesuse, seega saa- vad kõik, kes tõeliselt Temasse usuvad, igavese elu. Tema surm ei tähenda aga, et iga inimene saab päästetud. Me peame olema kaetud Tema õiguse- ga. Temasse uskudes on meil õigus, kindlustunne ja suur tõotus, et Tema äratab meid üles viimsel päeval (Jh 6:40).

Naisele, kes oli elanud patust elu, kinnitas Jeesus: “Sinu patud on sulle andeks antud... Sinu usk on sind päästnud” (Lk 7:48, 50). Mida see tähendab? Kas meie usk päästab meid?

Evangeeliumides kirjapandu põhjal ütles Jeesus ühele ja teisele inime- sele, keda Ta terveks tegi: “Sinu usk on su päästnud” (Mt 9:22; Mk 10:52; Lk 17:19). Neid sõnu öeldes ei omistanud Ta inimese usule mitte mingit tervendavat väge. Nende usk vaid usaldas täielikult Jeesuse väge nad ter- veks teha. Usujõud ei lähtu inimesest, kes usub, vaid Jumalast, kellesse see inimene usub.

Miks peaksime väga hoolikalt aru saama, missugune on usu osa palve juures, eriti mis puutub tervistamisse? Miks on eeltoodud salmide põhjal väär järeldada, et juhul, kui tervenemine ei saabu nii, nagu me palume, on asi selles, et meil ei ole piisavalt usku?

Jeesus istus inimeste ees ja lausus seda, mis pidi neid küll jahmatama: “Kui teie õigus ei ole märksa suurem kui kirjatundjate ja variseride oma, siis te ei saa taevariiki” (Mt 5:20). Vähe oli inimesi, kes täitnuksid seaduse kirjatähte hoolsamalt kui variserid. Ometi ei õnnestunud variseridel seadust pidada, sest nende käitumine oli mõeldud rohkem inimestele muljet avaldama kui Jumalale meeldima. Jeesus hoiatab, et me sedasama ei teeks (Mt 6:1).

Kuidas siis saame Jumala ees õigeks? Tähtendamissõna pulmapeost annab meile võtme tõelise õiguse leidmiseks.

Loe Mt 22:2–14. Miks tahtis kuningas olla kindel, et igal pulmakülalisel oli pulmarõivas? Mida pulmarõivas kujutas? Vaata Js 61:10; Sk 3:1–5.

Kuningas pakkus pulmarõivast tasuta. Kohaletulnud olid pulmakutse saanud juhuslikult; nad olid lihtsalt oma teed rännanud ja siis neid kutsutigi ning tõenäoliselt ei olnud neil kohast riietust pulma minekuks ega raha rõiva ostmiseks. Mõlemad – kutse ja rõivas olid kuninga kingitused. Ainus nõue pulmapeol osalemiseks oli, et võetaks vastu mõlemad kingitused.

Eedeni aias toimunud pattulangemisest alates on iga inimene vaimulikult alasti. Aadam ja Eeva tundsid ennast alasti pärast seda, kui olid olnud sõnakuulmatud, ning nad püüdsid ennast katta kokkupõimitud viigilehtedega – millegagi, mis oli väga ebamugav ja mõttetu (1Ms 3:7). Parim õigus, mille inimlik jõupingutus saavutab, on “määrduvad riide sarnane” (Js 64:5).

Nii nagu tähtendamissõnas, pakub Jumal rüüd, mida vajame. Tema tegi rüüd Aadama ja Eeva jaoks ning pani nad riidesse (1Ms 3:21). See on sümbol Tema õigusest, mis katab patuse. Issand pakub Kristuse õiguse rüüd oma kogudusele, et kogudus saaks riietuda “säravasse puhtasse peenlinalsesse” (Ilm 19:8), “nii et tal ei oleks plekki ega kortsu ega muud sellesarnast” (Ef 5:27). See rüü “on Kristuse õigus, Tema laitmatu iseloom, mis on usu kaudu antud kõigile, kes võtavad Tema oma isiklikuks Päästjaks”. – Ellen G. White, *Kristuse tähtendamissõnad*, lk 310.

Miks peaksime üle kõige mõistma, et meie pääste tuleneb ainult sellest kattest, mille Kristus annab meile kingituseks? Miks peame seda alati mees pidama?

Kui me usus oma vajadused ära tunneme, kahetseme, oma patud tunnistame ja taotleme Kristuse õigust enda jaoks, saavad meist Tema jäung-rid. Oma tööperioodil kutsus Jeesus enda jäungriks mitmesuguseid inimesi, nagu näiteks Peetrus ja Jaakobus ja Johannes. Tegemist oli kutsega, mis tähendas kõige muu mahajätmist, selleks et järgida Teda (Mt 4:20, 22; Mk 10:28; Lk 5:28). Tõsi, et evangeeliumides on tegusõna *järel käima* saanud praktiliselt sünonüümiks mõistele “olla jänger”.

Millised kaks komponenti on olulised selleks, et olla Jeesuse jänger? Vaata Jh 8:30, 31.

Mõni inimene püüab lahutada usu Jeesusesse Tema õpetuste pooldamisest, justkui oleks esimene palju tähtsam kui teine. Kuid Jeesus ei lahutanud neid nii. Tema jaoks on mõlemad tõelises jängerluses läbi põimunud ja põhimõttelised. Jeesuse jänger on pühendunud nii Temale (isikuna) kui ka Tema sõnadele. Kuigi on alati olemas oht, et me pöörame rohkem tähelepanu õpetustele ja usu vormidele ning kaotame silmist Jeesuse enese, peame endale teadvustama ka ohtu mõelda, et Issandaga koos käimiseks on vaja vaid Jeesusesse uskuda ja kõik.

Missugune on Jeesuse jängriks olemise kõrgeim hind? Vaata Lk 14:25–27.

Jeesus kasutas tegusõna *vihkama* liialdatud tähenduses mõiste kohta “vähem armastama”. Paralleelne lõik Matteuse evangeeliumis selgitab Jeesuse sõnade mõtet: “Kes isa või ema armastab enam kui mind, see ei ole mind väärt, ja kes poega või tütart armastab enam kui mind, see ei ole mind väärt” (Mt 10:37). Jeesus peab olema meie elus esikohal juhul, kui tahame olla Tema jäungrid.

Mida maksab sulle Kristuse järgimine, Tema jänger olemine? Mida kõneleb su vastus sinu ja Issanda ühisest teekonnast?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Tee Kristuse juurde* peatükk "Patukahetsus ja meelearandus" lk-d 23–32.

"Sama vähe, kui võime ilma Kristuseta patud andeks saada, saame ka meelt parandada, ilma et Kristuse Vaim meie südametunnistuse ärataks." – Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 26.

"Kui vaatleme Kolgata ristil rippuvat Jumala Talle, hakkab lunastuse saladus avanema ja Jumala headus juhib meid kahetsusele. Patuste eest surres ilmutas Kristus armastust, mis on inimese jaoks arusaamatu ja kui patune näeb seda armastust, siis see pehmendab südant, avaldab mõju mõistusele ning kutsub hinges esile patukahetsuse." – Lk-d 26, 27.

"Alandlik ja murtud süda, täidetud ehtsa patukahetsusega, hindab Jumala armastust ja Kolgata ohvrit, ja nagu poeg tunnistab armastavale isale oma süüd, nii toob õige patukahetseja kõik oma patud Jumala ette. On kirjutatud: Kui me oma patud tunnistame, on tema ustav ja õige, nõnda et ta annab andeks meie patud ja puhastab meid kogu ülekohtust" (1Jh 1:9)." – Lk 41.

Küsimused aruteluks:

1. Paljud püüavad oma süütunnet vaigistada alkoholiga, narkootikumidega ja maisete naudingutega või tuupida oma elu täis tihedat tegevust. Miks ei toimi ükski nimetatud meetod? Kuidas saaksid aidata kedagi, kes on nii kaugel, et püüab leida tõelist lahendust oma süütundele?

2. Kas on võimalik oma patte ära tunda ilma "õiget meelearanduse vilja" kandmata? Miks pole selline kahetsus õige? Milline väärtus on "meelearanduse viljal"? Kas tegemist on heade tegudega, mida tehakse selleks, et saavutada poolehoidu Jumala silmis? Selgita oma vastust.

3. Mõtiskle tõsiasja üle, et Kristuse õigus on tasuta, kuid mitte odav. Kuigi meil ei tule selle eest maksta, pidi Issand maksma ristil mõõtmatu hinna. Mõtle hetkeks sellele, kui langenud oleme ja kui tõsine on patt, et oli vaja midagi nii "äärmuslikku" nagu Jumala Poja surm selleks, et meid patu tagajärgedest päästa.

Tegutseda päästmise nimel

Zho ja tema naine Lai on noor abielupaar, kes tegutsevad globaalmisjoni teerajajatena Hiinas. Jumal saatis nad tööle ühte suurlinna, kus polnud adventusklikke. Abielupaar üüris maja, kus saaks koos käia ka kodukogudus, ja hakkas külastama oma uusi naabreid.

Ühel päeval kohtas Lai tänaval vana meest. Mees lükkas rasket kolme rattalist jalgratast, mis oli lastitud müügiks viidava kaubaga. Lai aitas mehel ratta tema majani lükata ja rääkis talle sel ajal Jumalast. Pärastpoole külastas Zho seda vanakest ja kutsus teda osa võtma nende Piibli aruteludest. Vana mees tuli.

Zho ja Lai kohtasid üht ja teist eakat inimest, kes elasid lähedalasuvas hooldekodus. Nad märkasid, et sealsed elanikud ei saanud endale lubada juuksuris käimist, ning pakkusid, et lõikavad neil tasuta juukseid. Abielupaar rääkis oma uutele sõpradele Jumala armastusest ja 15 eakat nõustasid koos nendega Piiblit uurima. Ühelgi neist viieteistkümnest ei olnud kristlikku tausta, kuid nad nälgisid Jumala tundmise järele.

Siis, kui Zho vanakestele hingamispäevast rääkis, otsustasid nad kõik hingamispäeval Jumalat teenida. Siis aga teatas hooldekodu omanik, et Zho ja Lai ei tohi seal jumalateenistust pidada. Nii otsis Zho lähikonnast elamu, kus jumalateenistusteks koguneda. Terve rida eakaid inimesi jalutab 15 minuti kaugusel asuvasse uude kirikuruumi mitu korda nädalas. Zho külastab jätkuvalt neid, kes nii kaugel kirikus käia ei saa.

Abielupaar läks lähedalasuvasse külla, et aidata talumeestel saaki koristada. Nad said külast sõpru ja kutsusid talunikke jumalateenistustele. Talunikud pidasid omavahel nõu ning leidsid, et Zho ja Lai on head inimesed, seetõttu peab nende Jumalgi olema hea. Nad kuulasid Zho sõnumit Jeesusest ja täna, kui viljasaagid on juba ammu koristatud, õpib 30 külaelanikku koos Zhoga Piiblit. Üsna pea saab selles külas olema kogudus.

“Püüame rahuldada nende vajadusi, kes on vanad, haiged või murest murtud,” ütles Zho. Rühm inimesi, kes koos nendega jumalateenistustel osaleb, kasvab, ning mitu neist valmistub ristimiseks.

Abielupaar õpetab välja kohalikke, kes juhiksid selles linnas ja maal kogudusetööd, nii et siis, kui nemad lahkuvad, on seal inimesed, kes tööga jätkavad.

Meie misjoniannetused aitavad toetada globaalmisjoni teerajajaid paljudes riikides. Täname, et annetate, nii saavad kaasinimesed õppida tundma, et Jumal armastab neid ja valmistab neile koha oma riigis. Palveta, et Jumal õnnistaks jõupingutusi, mida tehakse Hiinas paljudeni jõudmiseks.

Kristuses kasvamine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 3:1–15; Mt 13:33; 2Kr 5:17; Jh 15:4–10; Mt 6:9–13; Lk 9:23, 24.

Meelespeetav tekst: “Jeesus vastas talle: “Tõesti, tõesti, ma ütlen sulle, kes ei sünni ülalt, ei või näha Jumala riiki” (Jh 3:3).

Nikodeemos tundis tõmmet Kristuse poole, kuid ta ei söandanud Jeesust avalikult külastada. Ta tervitas Jeesust kombekalt, tunnistades Teda Jumalast saadetud õpetajaks. Õnnistegija teadis, et selle viisaka tervituse taga oli tõetsija; sellepärast rääkis Ta Nikodeemosele aega raiskamata sellest, et Nikodeemos ei vajanud niivõrd teoreetilist teadmist, kuivõrd võimalikku uussündi.

Nikodeemosel oli raske sellist arusaama aduda. Kuna ta oli Aabrahami järeltulija, siis oli tal enda meelest kindel koht Jumala riigis; lisaks pälvis ta täpse variserina kindlasti Jumala poolehoidu, eks ole? Milleks oli vaja nii järsku muutust?

Jeesus selgitas kannatlikult, et võimalik muutumine on üliinimlik töö, mille saab teostada Püha Vaim. Kuigi me ei suuda näha ega aru saada, kuidas see juhtub, võime märgata tagajärgi. Nimetame seda usku tulemiseks, pöördumiseks, uueks eluks Kristuses.

Vaatamata sellele, et me ei pea alatasa meenutama, kuidas Issand meid kutsus ja usule tõi, on meie ees üleskutse elada päevast päeva lakkamatult Temas, et Ta saaks meid muuta järjest rohkem Tema sarnaseks.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. augustiks.

Keegi agar kristlane astus ühe poliitiku juurde ja küsis: “Kas sa oled uuesti sündinud?” See naispoliitik pidas küsimust isiklikuks ja vastas pahameeles: “Aitäh, aitas esimesest korrast.”

Ütlemine ütlemiseks, aga pidades silmas meie langenud loomust, ei piisa meie esimesest sündimisest, vähemalt igavese elu jaoks mitte. Sellegipoolest tuleb meil “sündida uuesti”.

Loe Jeesuse jutuaajamist Nikodeemosega Jh 3:1–15. Kuidas selgitas Jeesus, mida tähendas uuesti sündida?

Kahtlemata tundis Iisraeli õpetaja Nikodeemos Vana Testamendi kirjutisi, mis räägivad vajadusest “uue südame järele” ning Jumala valmisolekust see meis luua (Ps 51:12; Hs 36:26). Jeesus selgitas Nikodeemosele seda tõde ja rääkis, mil viisil see toimub.

Johannese poolt kirja pandud kahekõne lõppeb Jeesuse sõnadega. Nikodeemose vastust ei järgne. Tõenäoliselt läks ta koju väga sügavalt mõtteisse vajununa. Vaikselt töötas Püha Vaim temas ning kolm aastat hiljem oli ta valmis saama kõigi silmis Jeesuse järelkäijaks.

Tõsiasi, et vaja on sündida *uuesti*, näitab kahtlemata seda, et meie sünnist jääb vaimulikus mõttes väheks. Uussünd peab olema kahekordne: veest ja Vaimust. Ristija Johannese tegevuse valgel mõistis Nikodeemos hästi, et veest sündimine osutas veega ristimisele. Ta vajas aga veel teadmist, et Vaimust sündimine on südame uuendamine Püha Vaimu poolt.

Füüsilise ja vaimuliku sünni vahel on teatud sarnasusjooned. Mõlemad tähistavad uue elu algust. Me ei sünnita end kummalgi juhul ise; seda teha meie heaks. Kuid nende vahel on üks tähtis erinevus: me ei saanud valida, kas tahtsime füüsilises mõttes sündida, kuid me saame valida, kas sündida vaimulikult. Ainult need, kes otsustavad vabal tahtel lasta Pühal Vaimul luua endas vaimulik mina, sünnivad uuesti. Jumal austab meie vaba tahet ja kuigi Ta tahab väga meid muuta, ei muuda Ta meid jõuga.

Mõtle, mil moel kutsus Issand esile sinu pöördumise. Ei loe, kas see toimus läbi teravate olukordade või pika ja visa ümbermuutmise protsessi. Kuidas oled uussündi kogenud?

Uuesti sündida on võimalik ainult Püha Vaimu tegevuse kaudu. Jeesus kasutas pöördumisprotsessi illustreerimiseks ära tõsiasja, et kreeka keelne sõna *pneuma* tähendab nii “Vaimu” kui ka “tuult” (Jh 3:8). Tuul puhub; mitte keegi meist ei päästa seda valla, ei suuna ega peata seda. See suur jõud on inimese kontrolli alt väljas. Meie saame tuulele ainult reageerida, sellele kas vastu panna või selle potentsiaali oma tarbeks ära kasutada.

Sarnaselt tegutseb püha Vaim pidevalt iga inimese südames, tõmmates inimest Kristuse poole. Mitte kellelegi ei ole kontrolli selle suure päästva ja muutva jõu üle. Me saame sellele kas vastu panna või järele anda. Siis, kui allutame ennast Püha Vaimu veenvale mõjule, tekitab Püha Vaim meis uue elu.

Kas on olemas mingisugust moodust, et saada teada, kas oleme kogunud uussündi? Jah. Vaim tegutseb nähtamatult, kuid Tema tegevuse tagajärjed on nähtavad. Meie ümber olivad märkavad, et Jeesus lõi meis uue südame. Sisemisest muutusest, mida Vaim meis teostab, toob Ta alati esile välise ilmingu. Jeesuse sõnu kasutades: “Küllap te tunnete nad ära nende viljast” (Mt 7:20).

Uus elu Kristuses ei ole mõningate väliste uuendustega kokku lapitud elu. See ei ole vana elu muudatus või viimistlus, vaid täiesti uus loodu.

Mida räägivad järgmised kirjakohtad meile sellest, mida saadab uussünd meis korda? Tt 3:5–7; 2Kr 5:17; Gl 6:15.

Püha Vaimu abil juurutab Kristus meis uued mõtted, tunded ja ajendid. Tema virgutab meie südametunnistuse, muudab meie meele, alistab iga ebapüha soovi ning täidab meid taeva armsa rahuga. Kuigi muutus ei toimu kohe, saab meist ajapikku uus loodu Kristuses. Seda tuleb teha, sest algne versioon – see, mis tuli välja emaüsast – ei ole Jumalaga kooskõlas.

Mõtle oma möödunud kahekümne nelja tunni jooksul elatud elule. Mil määral tajusid sinuga seotud inimesed Kristust sinu sõnades, suhtumistes ja tegudes? Palveta nende iseloomujoonte pärast, mida Püha Vaim veel ümber vormima peab.

Hästi edenev vaimulik elu on võimalik ainult pidevalt Kristusest sõltudes. Jeesus kasutas näidet viinapuust selleks, et õpetada, kuidas see toimib. “Mina olen viinapuu, teie olete oksad,” ütles Jeesus (Jh 15:5). Vanas Testamendis kujutati Iisraeli viinapuuna, kelle Issand istutas (Js 5:1–7; Ps 80:9, 19; Jr 2:21), kuid Jeesus esitleb ennast “tõelise viinapuuna” (Jh 15:1) ning õhutab oma järelkäijaid olema ühenduses temaga nii nagu oksad viinapuu küljes.

Mida õpetavad need kirjakohad meile Kristusesse jäämise kohta? Vaata Jh 15:4–10.

Hiljuti viinapuu küljest ära lõigatud oks võib mõne aja näida elujõulisena, kuid kindlasti see kuivab ja sureb sellepärast, et on elulätest ära lõigatud. Sarnaselt saab meil olla elu ainult siis, kui oleme ühendatud Kristusega. Et sellest kasu oleks, peab ühendus säilima. Pühendushetk hommil on oluline, kuid meie suhtlemine Issandaga peab jätkuma kogu päeva. Kristuses elamine tähendab pidevat vaatamist Tema poole, palvet, et Tema meid suunaks, Temalt jõu palumist, et kuuletuksime Tema tahte, ning anumist, et Tema armastus täidaks meid.

Üheks salalikemaks võrguks on püüe elada kristlikku elu Issandast sõltumata. “Minust lahus ei suuda te midagi teha,” (Jh 15:5). Ilma Temata ei suuda me vastu panna ühelegi kiusatusele, võita ühtki pattu ega arendada iseloomu Tema sarnaseks. Uus vaimulik elu saab kasvada ainult Kristusega katkematult suheldes.

Sõna lugemine ja selle üle mõtisklemine toidab ja tugevdab meid. “Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu,” ütles Jeesus (Jh 6:63). Kallihinnalisteks peetuina ja talletatuina inspireerivad need sõnad meie palveid selleks, et hoida meid ühenduses Issandaga. Kuigi “selle ajastu muretsemised” (Mk 4:19) võivad meid kergesti kõrvale juhtida, peame koonutama jõu Jeesusesse jäämisele.

Millised on suurimad takistused, mis hoiavad sind eemal pidevalt Kristuse küljes olemisest? Milliseid samme saad astuda selleks, et neid takistusi kõrvaldada või ületada?

Piibli uurimise kõrval on palve asendamatu selleks, et jääda Kristusesse ja kasvada vaimulikult. Jeesuski vajas palvet selleks, et olla Isaga ühenduses. Tema jättis meile palve-elu eeskuju. Palve märgistas Tema elu kõige olulisemaid hetki. Ta palvetas siis, kui Teda ristiti. Sageli palvetas Ta üksildastes kohtades enne koitu või mäel pärast päikeseloojangut. Mõnikord möödus Tal terve öö palves, nagu näiteks siis, kui Ta valis kaksteist apostolit. Ta palvetas Laatsaruse ülesäratamise pärast. Isegi rist ei hoidnud Teda palvetamast.

Kui ju “Isa teab, mida teile vaja läheb, enne kui te teda palute” (Mt 6:8), miks on meil siis vaja oma vajadused Talle palves esitada? Sellepärast, et palves olles õpime ennast tühjendama enesest ja sõltuma rohkem Temast.

“Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiате, koputage, ja teile avatakse” töötas Jeesus (Mt 7:7). Ehkki meil pole vaja Talle oma lõputute palvete korrutamisega muljet avaldada (Mt 6:5–9), on meil vaja olla püsivad palves ja klammerduda iga hinna eest Tema töotuste külge (Jh 15:7; 16:24).

Kuidas aitavad Meie Isa palve erinevad osad meil Kristuses kasvada? Vaata Mt 6:9–13.

Jeesus on meie Vahemees taevas. Sellepärast andis Ta meile nõu esitada oma palved Isale Tema nimel. “Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, mida te iganes palute Isalt, seda ta annab teile minu nimel” (Jh 16:23). Kristus õpetas, et selle imelise töotuse täitumiseks on teatud tingimused. Meil on vaja uskuda, et Jumal vastab meile (Mt 21:22). Nõutav on andestav hoiak kaasinimese suhtes (Mk 11:25). Tähtsaim aga on, et meie tahe oleks alati allutatud Isa tahtele (Mt 6:10; Lk 22:42). Iga vastamisega “viivitamine” ei peaks meid araks tegema; vastupidi, meil tuleb alati palvetada ja mitte lakata seda tegemast (Lk 18:1).

“**Issand**, õpeta meidki palvetama” (Lk 11:1) on alati kohane palve, vaatamata sellele, kui kaua aega tagasi me Kristuse oma Päästjaks vastu võtsime. Milline osa sinu palve-elust on selline, milles sa vajad ikka kasvamist Jumala armus?

Näilikult mõistusevastane on, et elame tegelikult ainult suremise abil. Siis, kui meid ristiti, surime (vähemalt ideaalis) oma vanale loomusele ja tõusime üles uuele elule. See oleks küll imeline, kui meie vana patune inimene sureks jäädavalt, kui meid ristimisvette maetakse. Varem või hiljem on aga kõik meist leidnud, et vanad harjumused ja kalduvused on ometi elujõus ning püüavad meie elu üle kontrolli haarata.

Ristimisjärgselt tuleb meie vana loomust ikka ja jälle surmata. Just seepärast seostas Jeesus kristliku elu ristiga.

Mida tähendab Lk 9:23, 24?

Paljud arvavad, et rist, mida neil kanda tuleb, on ränk haigus, elu eba-soodsad olukorrad või püsiv puue. Loetletu on kindlasti kaalukas, kuid Jeesuse sõnade mõte ulatub kaugemale. Võtta oma rist enesele tähendab ennast iga päev keelata, endale ära öelda. Mitte lihtsalt mingi aja tagant korra, vaid iga päev; mitte lihtsalt mingit osa, vaid tervet oma olemust.

Kristlik elu on ristikujuline elu. “Ma olen ühes Kristusega risti löödud; nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus” (Gl 2:20). Antiik-maailmas oli nii, et ristilöömise ohvrid ei surnud kohe. Tavaliselt piinlesid nad ristil rippudes mitu tundi, mõnikord palju päevi. Meie vana loomus, mis on küll risti löödud, võitleb ellujäämise nimel ja tuleb ristilt maha.

Endale ära öelda ei ole kerge. Meie vana olemus venitab; meie vana inimene ei taha surra. Pealegi ei saa me ennast ristile naelutada. “Ükski inimene ei saa ise endast loobuda. Me saame üksnes lubada Kristusel töö lõpetada. Siis on meie hinge hüüd: “Issand, võta mu süda, sest ma ei suuda seda ise anda. See on Sinu oma. Hoia see puhas, sest mina ei saa seda Sinu jaoks hoida. Päästa mind, hoolimata mu nõrgast, Kristusega mittesarnavast minast. Vormi mind, kujunda mind, tõsta mind puhtasse ja puhasse õhustikku, kus Sinu armastuse külluslik hoovus saab minu hingest läbi voolata.

Oma minast pole vaja lahti öelda ainult kristliku elu alguses. Seda tuleb teha igal sammul taeva poole... Ainult kogu aeg enesest lahti öeldes ja Kristusest sõltudes võime sammuda ohutult.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk-d 159, 160. Iga päev tuleb allutada end Issandale.

Millal oli viimane kord, mil sa surid egoismile? Mida sinu vastus sulle kõneleb, eriti tänase kirjakoha valgel?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White' i raamatust *Tee Kristuse juurde* peatükk "Jumalale pühendumine", lk-d 43–48 ja raamatust *Ajastute igatsus*, peatükk "Nikodeemos", lk-d 167–177.

"Võitlus oma mina vastu on lahingutest suurim, mis kunagi on peetud. Oma mina loovutamine, kõige alistamine Jumala tahte alla, nõuab võitlust, kuid hing peab pühenduma Jumalale enne, kui see võib saada pühaduses uuendatud." – Ellen G. White, *Tee Kristuse juurde*, lk 43.

"Me ei saa ühtaegu säilitada egoismi ja saada täidetud Jumala täiusega. Meil tuleb enese minast tühjeneda. Kui me lõpuks taevasse saame, siis toimub see egoismist lahtiütlemise ning Kristuse Jeesuse meelsuse, vaimu ja tahte omaksvõtmise pärast." – Ellen G. White, *The Heavenly Places*, lk 155.

"Kui Jumala Vaim asub elama südamesse, kujundab Ta ümber kogu elu. Patustest mõtetest öeldakse lahti, kurjadest tegudest loobutakse, armastus, alandlikkus ja rahu asuvad viha, kadeduse ja tüli asemele. Rõõm vahetab välja kurbuse ning inimese nägu valgustab taevane helk... Õnnistus tuleb siis, kui hing usu kaudu alistub Jumalale. Siis loob vägi, mida ükski inimsilm ei näe, inimolevuse Jumala kuju järgi uueks." – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 173.

Küsimused aruteluks:

1. Milline on sinu enda kogemus sellest, mida tähendab püsida Kristuses? Mis juhtub siis, kui astud Jeesusega liitu? Mis juhtub siis, kui sa seda ei tee?

2. Kes poleks maadelnud vastuseta jäävate palvetega (kui me üldse palvetanud oleme). Kuidas säilitad usu Jumalasse ja Tema töotustesse, seistes silmitsi palumistega, millele ei ole vastatud nii, nagu sa tahtsid? Mida olulist peame sellistes olukordades alati meeles pidama?

3. Mis on see egoism, enese lausolemus, mida meid igapäevaselt loovutama kutsutakse? Vaata seda nii: kui sa egoismi käest ei anna, vaid lubad egoismil valitseda kõige üle, mida mõtled või teed, siis missugune su elu välja näeb? Kas see meenutab kuidagi meie Õpetaja oma? Mida räägib su vastus sinust endast lahus Kristusest?

Ustav Renalto

Renalto ja tema vanemad elavad Põhja-Peruu rannikulinna keses. Siis, kui poiss oli kaheksa-aastane, jäi ema töötuks. Perekonnal algasid rahaliselt keerulised ajad. Renalto noorem vend haigestus ja emal tuli temaga koju jääda. Nii läks Renalto mõne tänavavahe kaugusel asuvasse kirikusse üksinda. Ta palvetas, et Jumal aitaks nende peret ning nad saaksid jälle koos kirikusse tulla.

Siis kolis üks adventistidest abielupaar rannikul asuvasse majja Renalto kodu lähedal. Nad said teada, et Renalto ema oli kokk, ja õhutasid teda nende kodu väravas toidukohta avama. "Sa võid isegi meie majja üürnikuks tulla," ütles abielupaar. "Niiviisi on sinu töö ja su lapsed sinu juures."

Pere kolis abielupaari majja ning Renalto ema söögikoht on saanud randa külastavate turistide hulgas tuntuks. Isa lõpetas õpingud ja leidis parema töökoha. Lõpuks said Renalto ja tema pereliikmed jälle koos linnakese väikeses adventikirikus jumalateenistustel käia.

Adventpere kutsus Renaltot koos nendega Piiblit õppima ja poiss võttis kutse vastu. Renalto kutsus ka mõned oma klassikaaslased Piiblit õppima. Aga siis, kui Renalto palus oma adventistist sõpru, et nad võtaksid ka klassikaaslased õppusele, õhutas abielupaar teda oma väikest gruppi looma. "Me abistame sind," julgustasid nad.

Renalto hakkas koos sõpradega Piiblit õppima. Lapsi tuli juurde ja grupp kasvas. Siis, kui õpingud lõppesid, ristiti koos Renalto ja Sandra, üks Renalto klassikaaslane. Sandra pani Renaltole ette, et nad teeksid algust väikese grupiga tema kodus. Varsti moodustus uus grupp.

Sandra isa ei olnud kristlane, kuid ta oli näinud muutust Sandra elus. Ta kuulas pealt lastegrupi arutelusid ning võttis tasapisi Jeesuse oma Päästjaks vastu. Sandra vanemad hakkasid ka väikeses adventikirikus jumalateenistustel käima. Nad kutsusid mõned oma sõbrad laste gruppikesse ja varsti oli seal täiskasvanuid rohkem kui lapsi. Üks naine kogudusest pakkus ennast täiskasvanute gruppi juhendama. Täna on seal igal nädalal 15–18 inimest.

Renalto ja Sandra grupp kolis kirikusse, kus käib igal nädalal koos 25 ja rohkemgi last, paljud naabruskonnast. Renalto aitab gruppi juhtida, kuigi tema on seal üks nooremaid. Ta räägib neile: "Mäletate, kui mina teid gruppikesse kutsusin? Nüüd on teie kord kutsuda kohale oma sõpru." Ja niimoodi on grupp kasvanud.

2012. aastal aitas kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetus muretseda õppematerjale lastele, kes Peruus gruppikesi juhendavad. Täname, et võimaldate jagada Jumala armastust kaasinimestele sellise eduka programmi kaudu Peruus ja Lõuna-Ameerika teistes paikades.

Elada nagu Kristus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 9:36; Mk 10:21; Lk 10:30–37; Mt 25:31–46; Lk 6:32–35; Jh 15:4–12.

Meelespeetav tekst: “Ma annan teile uue käsu: armastage üksteist! Nõnda nagu mina teid olen armastanud, armastage teiegi üksteist!” (Jh 13:34).

Vastupidi paljude arvamusele ei ole käsk oma kaasinimest armastada midagi uut, mida Uus Testament õpetab. Jumal andis juba Vanas Testamendis oma rahvale korralduse armastada “oma ligimest nagu iseennast” (3Ms 19:18) ja armastada “[võõrast] nagu iseennast” (3Ms 19:34).

Miks Jeesus siis ütles: “Ma annan teile uue käsu”? Jeesuse juhtnööri uudsus oli selles, et mõõt oli uus: “Nõnda nagu mina teid olen armastanud”. Enne Kristuse lihassetulekut ei olnud inimestel täit ilmutust Jumala armastusest. Nüüd näitas Jeesus oma isetu elu ja surmaga armastuse tõelist ja sügavat tähendust.

“Armastus oli keskkond, milles Kristus elas, liikus ja töötas. Ta tuli embama seda maailma oma armastuse käsivartega... Meil tuleb järgida Kristuse poolt seatud eeskuju ning teha Temast näidis, kuni oleme kaasinimeste suhtes sama armastavad nagu on Tema meie suhtes.” – Ellen G. White, *Our Father Cares*, lk 27.

Kui vaatlema sellel nädalal Jeesuse õrna, mõistvat, läbimõeldud ja kaastundlikku elu, puudutagu meie südant Tema jumalik aktiivne armastuse põhimõte, mis on tõelise kristluse tundemärk.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. augustiks.

Vaatamata sellele, et Jeesus oli pidevalt Saatana metsikuimate rünnakute all, elas Ta armastava teenimise isetut elu. Tema esmahuvi oli alati pööratud kaasinimestele, mitte endale. Lapsepõlvest ristini oli Tema suundumuseks pidevalt kaasinimesi hellalt teenida. Tema abivalmis käed olid alati valmis leevendama igasuguseid kannatusi, mida Ta märkas. Ta kohtles armastusega inimesi, keda ühiskond pidas väheväärtuslikeks, nagu näiteks lapsed, naised, võõramaalased, pidalitõbised ja maksukogujad. Ta ei “tulnud, et lasta ennast teenida, vaid et ise teenida” (Mt 20:28). See pärast Ta “käis mööda maad head tehes ja parandades kõiki kuradi poolt rõhutuid” (Ap 10:38). Poolehoid ja armurikas huvi kaasinimeste heakäekäigu suhtes oli Tema jaoks tähtsam kui oma füüsiliste vajaduste (toidu ja peavarju) rahuldamine. Tõepoolest, ka ristil hoolitses Ta oma ema pärast rohkem kui oma kannatuste pärast (Jh 19:25–27).

Millise õppetunni sellest, kuidas Jeesus inimesi nägi, saame järgnevatest salmidest: Mt 9:36; 14:14 ja 15:32?

Jeesus tajus inimeste vajadusi ja hoolis neist tõeliselt. Tema süda oli täis kaastunnet rahvahulkade suhtes, kes olid vintsutatud ja sinna-tänna paisatud. Teda liigutas kaastunne abitute inimeste suhtes, nagu näiteks kaks pimedat meest Jeeriko lähedal (Mt 20:34), anuv pidalitõbine (Mk 1:40, 419 ja lesknaine, kes oli äsja kaotanud oma ainsa poja (Lk 7:12, 13).

Millised põhimõtted ajendasid Jeesuse tegevust siis, kui Ta suhtles erinevate inimestega? Vaata Mk 10:21 ja Jh 11:5.

Iga halastusteo, iga imeteo, iga Jeesuse sõna taga oli Tema piiritu, van-kumatu ja püsiv armastus. Oma elu lõpul näitas Ta jüngritele ilmekalt, et Tema, kes oli neid armastanud algusest, “armastas neid lõpuni” (Jh 13:1). Oma surmaga ristil tõi Ta kogu universumi silme ette tõsiasja, et isetu armastus võidutseb egoismi üle. Kolgata valguses on selge, et ennastsalgava armastuse põhimõte on ainus kehtiv elu alus maa peal ja taevas.

“Ei ole olemas suuremat armastust kui see, et keegi annab elu oma sõprade eest” (Jh 15:13). Kuidas mõistad seda argises sõnastuses? Kuidas keegi seda päevast-päeva teostab?

Elada nagu Jeesus tähendab näidata välja samasugust armastust nagu Tema näitas. Ta maalís pildi seesugusest armastusest tähendamissõnas halastajast samaarlasest (Lk 10:30–37), mille Ta rääkis vestluses seadusetundjaga. Seadusetundja võttis meie kohustuse Jumala ja kaasinimeste vastu kokku sõnadega: “Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamega ja kogu oma hingega ja kogu oma jõuga ja kogu oma mõistusega, ning oma ligimest kui iseennast” (Lk 10:27). Seadusetundja tundis oma Piiblit hästi (ta tsiteeris peast 5Ms 6:5 ja 3Ms 19:18), kuid ta pidanuks tundma end süüdi selles, et ei olnud ilmutanud sellist armastust oma kaasinimese vastu. Püüdes ennast õigustada, küsis ta Jeesuselt: “Ja kes siis on mu ligimene?” (Lk 10:29).

Kuidas Jeesus selgitas, kes kaasinimene on? Missuguse vihje annab tähendamissõna halastajast samaarlasest meie jaoks? Vaata Lk 10:30–37. Kuidas on korraldus “armastada kaasinimest nagu iseennast” seotud kuldse reeglga? Mt 7:12.

Küsimuse peale: “Ja kes siis on mu ligimene?” vastas Jeesus põhimõtteliselt nii, et ligimene on iga inimene, kes vajab meie abi. Selle asemel, et küsida: “Mida mu naaber minu heaks teha saab?” peaksime küsima: “Mida mina oma naabri heaks teha saan?”

Jeesus läks sel korral palju kaugemale tavaliselt eituslausena väljendatavast reeglist: “Ära tee kaasinimestele seda, mida sa ei taha, et sinule tehakse.” Ta esitas selle jaatuslausena, sest rääkis eelkõige, mida meil teha tuleb, mitte aga sellest, mida vältida. Eelkõige peab meelde tuletama seda, et see põhimõte ei käsi meil teisi kohelda nii, nagu nemad meid kohtlevad. Lõppude lõpuks on kerge olla lahke nende suhtes, kes on meie vastu lahked, või tõredad nende suhtes, kes on meie suhtes tõredad; inimesed toimivad enamasti nii. Kuid meie armastus kaasinimeste vastu peab olema alati sõltumatu sellest, mismoodi nemad meid kohtlevad.

Mõtle kellelegi, kes on sinuga halvasti käitunud. Kuidas sa omakorda teda kohtled? Mismoodi õpetab Kristuse eeskuju ja see, kuidas Tema käitus nendega, kes Teda väärkohtlesid, sind paremini suhtuma neisse, kes sind lahkuselt kohtlevad?

Mis on Mt 25:31–46 põhisõnum?

Viimsel päeval tuleb palju üllatusi. Need, kes on Inimesepoja paremal käel, ei kujutanud sugugi ette, et nende isetu armastuse ilmingud saavad olema nii otsustavad. Kristus tunnustab neid millegi muu eest kui sõnaosavate jutluste pidamine, väärtuslik tööpanus või helled annetused. Kristus soovib neile tere tulemast taevasse väikeste hoolitsevate tegude eest Tema kõige pisematele vendadele.

Temast vasemal pool olijaid üllatab ka põhjendus, millega Kuningas oma otsust selgitab. Mõned neist ütlevad otse: “Issand, Issand, kas me ei ole sinu nimel ennustanud ja sinu nimel kurje vaimu välja ajanud ja sinu nimel teinud palju vägevaid tegusid” (Mt 7:22).

Kuigi need teod on soovimisväärsed, on need ilma armastava suhtumisetä väärtusetud. Sellised inimesed ütlesid, et nad teenivad Kristust, kuid Issand pole neid kunagi tundnud (Mt 7:23), sest tegelikult ei armastanud nad kunagi Teda või Tema vendi. Nad ei harrastanud tõelise religiooni põhimõtteid (vaata Jk 1:27).

Kommentaatorid on välja pakkunud mitmesuguseid tõlgendusi selle kohta, kes on “mu kõige pisemad vennad” (Mt 25:40). Määratleda, kes nad on, on tähtis sellepärast, et teada meie kristliku vastutuse ulatust. Mõned tõlgendajad väidavad, et Jeesuse “pisemad vennad” on apostlid või teised kristlikud misjonärid. Nad leiavad oma vaatele tuge Mt 10:40–42 ja järel-davad, et iga inimlapse saatus sõltub sellest, kuidas nad kohtlevad kristlikke misjonäre. Teised õpetlased väidavad Mt 12:48–50 põhjal, et Jeesuse “pisemad vennad” on Tema järelkäijad üleüldse. Pole kahtlust, et Jeesuse kõik jüngrid on Tema vennad, kuid Jeesuse sõnad näivad ulatuvat kauge-male. Kristus “samastab end iga inimlapsega... Ta on Inimese Poeg, ja see-ga iga Aadama poja ja tütre vend.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 638.

Mõtle ajale, mil sa vajasis meeleheitlikult abi. Mida selline abi sinu kan-natustes ja valus tähendas? Kuidas näitab see kogemus, miks on väga tähtis, et oleksime valmis aitama kaasinimesi, kellel on vaja ükskõik millist abi, mida meie pakkuda saame?

Ehtsa kristluse ülimaks tõendiks on vaenlaste armastamine. Jeesus kehtestas selle kõrge normatiivi vastandina Tema aja valdavale mõtteviisile. Käsust “armasta oma ligimest nagu iseennast” (3Ms 19:18) olid paljud järeldanud seda, mida Issand ei olnud kunagi öelnud ega kavatsenud öelda: *vihka oma vaenlast*. Mõistagi polnud sellel tekstil niisugust tagamõtet.

Missugusel praktilisel viisil peaks meie armastus Kristuse sõnade kohaselt vaenlaste vastu ilmnema? Vaata Lk 6:27, 28.

Vastased saavad meie suhtes vaenu üles näidata kolmel erineval viisil: vaenuliku hoiakuga (“vihkan sind”), halbade sõnadega (“nean sind”) ja meid kahjustava tegutsemisega (“salaviha peavad ja teid taga kiusavad”, Mt 5:44). Sellise vihavaenu kolmekordse ilmutamise peale annab Kristus meile nõu vastata armastuse kolmekordse väljendamisega: teha neile head (“tehke head”), rääkida neist hästi (“önnistage” neid) ja kanda neid palves Jumala ette (“palvetage nende eest”). Kristlik reaktsioon vaenulikkusele ja vastuseisule on: “Võida sina kuri heaga” (Rm 12:21).

NB: Jeesus palub meil esmalt oma vaenlasi armastada ja siis selle põhjal näidata oma armastust heades tegudes, lahketes sõnades ja eestpalves. Ilma taevast inspireeritud armastuseta oleksid need teod, sõnad ja palved solvavad ning võltsiksid silmakirjalikult tõelist kristlust.

Milliseid põhjusi nimetab Jeesus siis, kui selgitab, miks meil tuleb vaenlasi armastada? Vaata Lk 6:32–35.

Selleks, et me seda kõrget käsku mõistaksime, esitas Issand kolm põhjendust. Esiteks on meil vaja elada maailma madalatest mõõdupuudest kõrgemal. Ka patused armastavad üksteist ning isegi kurjategijad aitavad üksteist. Juhul, kui Kristuse järel käimine ei tee meie elu ja armastust ülemaks selle maailma laste tublidusest, siis on see ju väärtusetu. Teiseks, Jumal tasub meile vaenlaste armastamise eest ja ehkki me ei armasta tasu saamiseks, annab Ta meile armuliselt tasu. Kolmandaks kõneleb sedasorti armastus meile lähedasest suhtest taevase Isaga, kes “on helde tänamatute ja kurjade vastu” (Lk 6:35).

Jeesuse õpetused püstitavad sellise isetu, armastava elu kõrge ideaali, et suurem osa meist tunneb ennast tõenäoliselt masendunult. Kuidas saame meie, kes loomu poolest oleme isekad, armastada isetult oma kaasinimest? Ja meil on lausa võimatu armastada oma vaenlast, eks ole? Inimlikust vaatepunktist võttes on see täiesti võimatu.

Issand aga ei palu iial armastada ja teenida neid, kes on vastikud ega vääri armastust, ilma et Ta pakuks meile selleks vahendeid. “See tase on meile kättesaadav. Igas korralduses või käsus, mida Jumal annab, on töötus, elujaatavaim töötus ääristab käsku. Jumal on teinud kõik selleks, et me võime saada Tema sarnaseks ning Tema teostab selle kõigis, kes ei sega põikpäiselt vahele ega aja Tema armu nurja.” – Ellen G. White, *Mõtted Õndsakskiitmise mäelt*, lk 76.

Missugune töötus ääristab korraldust armastada oma vaenlasi? Selleks on kinnitus, et Jumal on lahke ja halastusrikas tänamatute ja kurjade suhtes (Lk 6:35, 36), nende hulgas oleme ka meie. Me saame armastada oma vaenlasi sellepärast, et esmalt armastas Jumal meid, kuigi me olime Tema vaenlased (Rm 5:10). Kui võtame iga päev uuesti omaks Tema armastava ohvri, mis on meie eest ristil toodud, läbibistab meid Tema ennastsalgav armastus. Mida enam tajume ja kogeme Issanda armastust meie suhtes, seda rohkem voolab Tema armastust meist kaasinimestele, ka meie vaenlastele.

Missugune suhe on Kristusesse jäämise ja Tema armastuse ning ligimesearmastuse vahel? Vaata Jh 15:4–12.

Meie igapäevaseks vajaduseks on võtta vastu Kristuse surm meie eest, kuid lisaks peame allutama oma tahte Temale ja püsima Temas. Jeesus ise ju ei otsinud oma tahtmist, vaid Isa tahtmist (Jh 5:30), nii et meil on vaja sõltuda Jeesusest ja Tema tahtest. Sest ilma Temata ei suuda me midagi teha.

Kui valime allutada ennast iga päev Jeesusele, elab Tema meis ja meist väljapoole. Siis “nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minus” (Gl 2:20) ning muudab mu enesekesksed hoiakud isetult armastavaks eluks.

Loe veelkord Jh 15:4–12. Mis rõõm see on, millest Jeesus siin räägib? Kuidas kogeda rõõmu, mis tuleneb Tema teenimisest; isegi siis, kui me ennast praegustes oludes tingimata õnnelikult ei tunne?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus*, peatükk "Halastaja samaarlane", lk-d 497–505 ja peatükk "Ühele nende mu vähemate vendade seast", lk-d 637–641.

"Kõikjal meie ümber on vaeseid, proovile pandud hingi, kes vajavad kaastundlikke sõnu ja abivalmis tegusid. On leski, kes vajavad kaastunnet ja abi. On orbe, kellesse Kristus käskis oma järelkäijatel suhtuda kui nende hoolde usaldatud varandusse...Nad on Jumala suure pere liikmed ning kristlased Tema majapidajatena vastutavad nende eest. "Nende hingi," ütleb Ta, "nõuan ma sinu käest." – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk-d 386, 387.

"Mitte käsiloleva töö suurus, vaid armastus ja ustavus, millega me seda teeme, on see, mis pälviv Päästja heakskiidu." – Ellen G. White, *In Heavenly Places*, lk 325.

Küsimused aruteluks:

1. Esmapilgul näib tähendamissõna lammastest ja kitsedest õpetavat päästet tegude kaudu; see tähendab, et mida rohkem häid tegusid me teeme, seda paremad on meie võimalused saada Jumala riiki. Kuid päästetute üllatus näitab, et nad ei demonstreeri armastust millegi ära teenimiseks. Jeesus õpetas selgesõnaliselt, et igavene elu on Temasse uskumise tulemus (Jh 3:15; 6:40, 47; 11:25, 26). Tõeliselt armastavad teod tulenevad usust ja armastusest Jumalasse (Gl 5:6). Need teod on päästmise tundemärk, mitte põhjus. Kuidas saame toimida armastavalt, aga samas hoiduda langemast lõksu mõelda, et teeme kõike seda taevasse pääsemise ära teenimiseks? Miks peame alati lahus hoidma päästmise vilja ja vahendid?

2. On juba küllalt raske armastada oma "vaenlasi" siis, kui nad on lihtsalt tüütud ja ebasõbralikud olevused, nagu näiteks raskestimõistetavad kaastöölised, ebaviisakad tuttavad või tänamatud naabrid, aga hoopis midagi muud on armastada tõelisi vaenlasi – inimesi, kes on sulle kahju teinud või kes kavatsevad kahju teha sinule või su perekonnale? Kuidas me neid armastame? Milline lohutus on (kui on) tõsiasjas, et meil ei kästa neid armastada "nagu iseennast"?

3. Inimesed võivad näpuga näidata meie teoloogia, doktriinide, elustiili, peaaegu kõige peale. Kuid kes saab näpuga näidata isetu, omakasupüüdmatu armastuse peale? Isetus armastuses ilmneb vägi, mis ületab ratsionaalsed või loogilised argumendid. Kuidas õpime seda armastust väljendama, ükskõik, mis see meile maksma läheb?

Jumal on mu võit

Ma olen Angelo. Elan Madagaskaril, Aafrika idakalda-poolsel suurel saarel. Minu vanemad on kristlased, aga nad käivad kumbki erinevas koguduses ja vaidlevad sageli omavahel selle üle, mida uskuda. Minu jaoks muutus jumalateenistus vaidlusküsimuseks, mitte aga armastuse teoks.

Siis, kui olin kümneaastane, tahtis ema mind panna kristlikku kooli, kus õpikeskkond oleks minu jaoks parem. Ta leidis meie kodu lähedalt adventistide kooli ja palus isalt luba mind sinna panna. Lõpuks isa nõustus.

Senimaani oli kõik, mida ma Jumalast teadsin, see, mida isa mulle õpetanud oli. Kuid minu uues koolis olid meil piiblitunnid. Kuna olin harjunud Jumala kohta vaidlema, vaidlesin teistega iga kord, kui mõni õpilane ütles midagi, millega ma nõus polnud.

Varsti sain aga aru, et adventistidest õpilased tundsid piiblisalme ja toetasid nendega kõike, mida ütlesid. Nende teadmised panid mindki Piiblit lugema, et mina oma seisukohti paremini toetada saaks. Minu uued adventistidest sõbrad julgustasid mind Piiblit lugema selleks, et näha, mida Jumal ütleb, mitte oma seisukohtade argumenteerimiseks.

Minu huvi usu vastu kasvas ning selleks ajaks, kui sain viieteistaastaseks, olin võtnud Jeesuse oma Päästjaks vastu ja palusin luba saada adventistiks. Minu ema aktsepteeris mu otsust ja oli tegelikult päris rõõmus. Aga minu isa ei olnud õnnelik. Sageli väitlesime vastastikku Piibli teemadel, kumbki meist tsiteeris mõnd salmi, et oma seisukohta kinnitada.

Minu vanemad ühinesid kahekesi koos ühe teise kogudusega, et nad oleksid usus ühendatud. Nad lootsid, et ma ühinen nendega, aga ma ütlesin neile, et Jumal on mu kalju ja ma tahan ainult Tema järel käia.

Nüüdseks olen olnud adventist juba kolm aastat. Minu vanemad ei ole endiselt mu usku aktsepteerinud, aga nad aktsepteerivad mu otsust. Loodan, et ühel päeval tulevad nemadki minuga kirikusse. Ma näen muutusi oma vanemates, kuna mina seisan kindlalt Jumala poolel, ja see rõõmustab mind.

Täna vanemaid selle eest, et nad saatsid mu adventistide kooli. Täna oma õpetajaid ja kaasõpilasi, et nad suunasid mind õigele teele Jeesuses. Ja täna sind, armas hingamispävakooli liige, kes andsid oma kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuse 2012. aastal minu kooli heaks. See annetus on aidanud kooli remontida ning ehitada uusi klassiruumi ja ühiselamukohti teiste jaoks, kes tahavad siin õppida ja saavad selgeks, et Jumal tahab olla ka nende kalju.

Angelo on Madagaskari loodeosas asuva Mahajanea adventistide kooli õpilane.

Kogudus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 5Ms 32:4; Ps 28:1; Jh 17; Jh 15:1–5; Mt 7:1–5; Mt 5:23, 24; 18:15–18.

Meelespeetav tekst: “Aga ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma, et kõik oleksid üks, nii nagu sina, Isa, minus ja mina sinus, et nemadki oleksid meis, et maailm usuks, et sina oled minu läkitanud” (Jh 17:20, 21).

Kristliku koguduse jäljed viivad tagasi Aadama, Aabrahami ja Iisraeli poegadeni. Issand oli kutsunud Aabrahami ja hiljem iisraellased lepingusuhtesse Temaga selleks, et nende kaudu maailma õnnistada. Püha ajaloo käigus jätkas seda lepingusuhet kogudus.

Kogudust ei leiutanud apostlid ega mõni teine inimene. Oma tööperioodil andis Kristus ise teada kavatsusest rajada kogudus: “Ma ehitan oma koguduse” (Mt 16:18). Kogudus on oma olemasolu eest tänu võlgu Jeesusele Kristusele. Tema on selle Algataja.

Evangeeliumide põhjal tuleb sõna *kogudus* üle Jeesuse huulte ainult kolmel korral (Mt 16:18; 18:17). See ei tähenda siiski, et Ta selle teemaga ei tegelenud. Tõsiasi on, et Ta õpetas väga tähtsaid kogudusse puutuvaid mõisteid. Meie käesoleva nädala õppetükis on kesksel kohal kaks peamist mõtet: koguduse alus ja koguduse ühtsus.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. augustiks.

Jeesus ütles: “Sellele kaljule ma ehitän oma koguduse” (Mt 16:18). Kes on see *kalju* (kreeka keeles *petra*), kellele kogudus rajatakse? Mõned tõlgendajad usuvad, et Peetrus on see kalju. Nad väidavad, et Issand kasutas sõnademängu, kõlalist sarnasust Peetruse ja kalju vahel (kreeka keeles vastavalt *Petros* ja *petra*) – sõnademängu, mis pidi eeldatavalt olema arusaadav aramea keeles, mida Jeesus tõenäoliselt kasutas. Fakt on aga, et mitte keegi ei tea täie kindlusega Jeesuse ütluse täpset sõnastust aramea keeles. Meil on olemas ainult Matteuse kirjapandud kreekakeelne tekst, mis teeb vahet sõnade *Petros* (kivi) ja *petra* (kalju) vahel – teeb vahet, mida ei peaks kahe silma vahele jätma.

On hea põhjus kinnitada, et *petra* osutab Kristusele. Jeesuse ütluse vahetu kontekst (Mt 16:13–20) asetab keskpunkti Kristuse identiteedi ja missiooni, mitte aga Peetruse oma. Pealegi oli Jeesus eelnevalt kasutanud kaljule ehitamise kujundit, milles kalju kujutas selgelt Teda ja Tema õpetusi (Mt 7:24, 25).

Missugune on Vanas Testamendis sümboli “kalju” tähendus? 5Ms 32:4; Ps 28:1; 31:3, 4; 42:10; 62:3; Js 17:10.

Siis, kui Peetrus ja teised apostlid kuulsid Jeesust rääkimas Tema koguduse rajamisest kaljule, avasid nad selle kujundi enda jaoks mõistena, mida see Vanas Testamendis tähendas – see oli nimelt Jumala kohta käiv kujund.

Peetrus ise kinnitas, et Kristus on “kivi, mille teie, ehitajad, olete tunnistanud kõlbmatuks, mis on saanud nurgakiviks” (Ap 4.11), ning ta kasutas mõistet *kalju* Kristuse kohta koguduse alusena (1Pt 2:4–8). Kuigi ta võrdles kristlasi üldiselt “elavate kividega”, kasutas ta mõistet *kalju* (*petra*) üksnes Kristuse kohta. Piiblis ei nimetata mitte ühtki inimest *petraks* peale Jeesuse.

Apostel Paulus kasutas mõistet *petra* Kristusele osutamisel (Rm 9:33; 1Kr 10:4) ja teatas otsustavalt, et “teist alust ei saa keegi rajada selle kõrvale, mis on juba olemas – see on Jeesus Kristus” (1Kr 3:11). Seepärast järeldame, et apostellik kogudus sai ühemõtteliselt aru, et Jeesus Kristus on aluseks olev *petra*, kellele rajatakse kogudus, ning kõik prohvetid ja apostlid, sealhulgas Peetrus, on esimene kiht elavaid kive koguduse vaimulikus hoones (Ef 2:20).

Mis tähtsust on teadmisel, et mõnikord nõrgana tunduv kogudus on rajatud otse Kristusele?

Oli neljapäeva õhtu. Pärast viimast öhtusööki suundusid Jeesus ja jüngerid Õlimäe poole. Nad läksid Ketsemani aeda, kus Jeesus peatus ning palvetas enda, oma jüngerite ja kõigi nende pärast, kes pidid hiljem Temasse uskuma apostlite jutluste tõttu. Kuigi Tema ees oli ristipiin, muretses Ta kõige rohkem oma järelkäijate pärast, mitte enda pärast. Jh 17. peatükk toob ära Jeesuse pikima eestpalve, mis on Piiblis kirja pandud. Julgustav on mõelda, et Ta palvetas igaühe pärast, kes Temasse usub, sealhulgas meist igaühe pärast.

Loe Jh 17. peatükki. Mis oli Jeesuse peamine palvesoov Isale usklike pärast? Vaata eriti salme 21–23.

Üksmeel on koguduse elus väga oluline. Võime mõõta selle tähtsust töiasjaga, et Kristus kordas kolm korda oma innukat soovi, et Tema järelkäijad oleksid üks (Jh 17:11, 21–23). Sellel erilisel viimasel tunnil võinuks Issand palvetada paljude muude väga silmapaistvate ja vajalike asjade pärast. Selle asemel koondas Ta oma palve usklike üksmeelele. Ta teadis, et suurimat ohtu koguduse jaoks kujutab väiklaselt võistlemise ja kildkondlikkuse vaim.

Jeesuse anumine ei pea silmas mitte ühetaolisust, vaid isiklikku kooskõla, sarnast nagu oli Tema ja Isa vaheline suhe. Tema ja Isa on kaks teineteisest eristatavat, erinevate funktsioonidega isikut. Ometi on nad üks olemuselt ja eesmärgilt. Samamoodi oleme me kõik erinevad temperamendi, tausta, võimete ja ülesannete poolest, kuid me kõik peame olema ühendatud Jeesuses Kristuses.

Sedalaadi üksmeel ei sünni iseenesest. Selleks, et meil see oleks, peame oma elus täielikult omaks võtma Kristuse ülemvalitsuse. Tema peab meie iseloomu ümber kujundama ning meil tuleb alistada oma tahe Tema tahetele.

Selline kooskõla ei ole lõppsiht ise. See on tunnistus, inspireerimaks maailma uskuma Kristusesse kui Isast saadetud Päästjasse. Harmoonia ja üksmeel mitmekesise eelsoodumusega inimhulgas on tugevaim tunnistus, mis üldse olla saab, sellest, et Jumal on saatnud oma Poja patuseid päästma. Tegemist on Kristuse päästvate ja muutvate väe osutava kaheldamatu tõendiga. Ja meil on eesõigus sellist tunnistust anda.

Paljudel kordadel on ühtsuse suurimaks ähvardajaks isekus. Mismoodi saame hoiduda ohustamast ühtsust seesugusel põhjusel?

Milline alus on ühtsusel, mille pärast Jeesus oma kogudusele mõeldes palus? Vaata Jh 17:23 ja Jh 15:1–5.

“Teie minus ja mina teis” (Jh 14:20) väljendab väga lähedast suhet, mis meil Jeesusega olema peab. Jeesuse kohalolu meie südames toob esile ühtsuse. Tema toob meie ellu kaks ühtsuse jaoks möödapääsmatut tõsiasja: jumaliku Sõna ja jumaliku armastuse.

Kui meil on Jeesus, siis on meil ka Tema sõnad, mis on tegelikult Isa sõnad (Jh 14:24; 17:8, 14). Jeesus on “tõde” (Jh 14:6) ja Isa Sõna on “tõde” (Jh 17:17). Kooskõla Jeesusega tähendab kooskõla Jumala Sõnaga. Selleks, et meil selline ühtsus oleks, tuleb meil nõustuda tõega sellisena, nagu Jumala Sõna seda esitab. Igasugune püüe saavutada kooskõla ilma vankumatu poolehoiduta piibellikele uskumustele tervikuna, on määratud läbi-kukkumisele.

Issand soovib sedagi, et Tema järelkäijaid ühendaks tõeline armastus. Kui meil on Jeesus, on meil täiuslik armastus, nagu Isal oli Poja suhtes (Jh 17:26). Selline armastus ei ole lühiajaline tundetulv, vaid elav ja püsiv tegevuspõhimõte. Selleks, et meil oleks tõeline armastus, peab meis olema vähem ennast ja rohkem Jeesust. Meie isekas uhkus peab surema ning meis peab elama Jeesus. Siis armastame üksteist õigesti ja siiralt ning teeme täiuslikuks ühtsuse, mille võimalikuks saamise pärast Jeesus palvetas.

“Siis, kui tõde pühitseb neid, kes väidavad uskuvat tõde, kui nad õpivad Kristuselt Tema tasadust ja Tema alandlikkust, siis on koguduses õige ja täiuslik kooskõla.” – Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 19. sept. 1900.

Alati pole kerge säilitada tõe kõrge nägemus ja armastada samal ajal sügavalt üksteist. Alati on oht üht teise arvelt üle rõhutada. Oli aeg, mil üksnes doktriini peeti kooskõla kõige tähtsamaks osaks. Õnneks on sellist tasakaalust väljasolekut sammhaaval korrigeeritud. Tänapäeval on meil oht minna teise äärmusse: mõelda, et ühtsuses on armastus palju tähtsam kui tõde. Meil on vaja meeles pidada, et armastus ilma tõeta on pime ning tõde ilma armastuseta on viljatu. Pea ja süda peavad tegutsema koos.

Apostellik kogudus tõi esile ühtsuse, mille pärast Kristus palvetas. “Nemad püsisid apostlite õpetuses [tões] ja osaduses [armastuses]” (Ap 2:42).

Kuidas aitavad Jeesuse sõnad Mt 7:1–5 meil vältida koguduses kildkondi ja lahkkelisid?

Palju kergem on näha kaasinimeste vigu kui enda omi. Kritiseerimine annab vale üleolekutunde, sest kriitika võrdleb ennast teiste inimestega, kes näivad olevat sinust halvemad. Meie sihiks pole aga võrrelda ennast teiste inimestega, vaid Jeesusega.

Kui paljusid probleeme saaksime vältida juhul, kui kuuletuksime jumaalikule korraldusele: “Ära käi keelekandjana oma rahva seas” (3Ms 19:16). Valulik tõsiasi on, et “keelegeksja lahutab sõbrad” (Õp 16:28).

Teisest küljest on olukordi, mil on vaja rääkida teisest inimesest. Enne, kui seda teeme, peaksime küsima endalt kolm küsimust:

1. *Kas see, mida mul on öelda, on tõsi?* “Sa ei tohi tunnistada oma ligimese vastu valetunnistajana” (2Ms 20:16). Mõnikord võime midagi kõnelda faktina, samas kui see on tegelikult oletus või arvamus. Pealegi võime endale aru andmata lisada oma hinnangu, riskides nii otsustada ekslikult teise inimese kavatsuste üle.

2. *Kas see, mida mul on öelda, on ülesehitav?* Kas see aitab neid, kes seda kuulevad? Paulus manitseb meid rääkima ainult seda, “mis on hea teiste ülesehitamiseks” (Ef 4:29). Juhul, kui miski oli küll tõsi, kuid mitte ülesehitav, kas siis poleks olnud parem see ütlemata jätta?

3. *Kas on võimalik seda öelda armastavalt?* Viis, kuidas me midagi ütleme, on sama tähtis, kui see, mida ütleme (vaata Õp 25:11). Juhul, kui miski on tõene ja ülesehitav, peame ütleva seda nii, et see kaasinimest ei solva.

Jaakobus võrdleb keelt väikese tulena, mis süütab suure metsa (Jk 3:5, 6). Kui kuuleme kuulujuttu, ei peaks me lisama tulle puid juurde, sest “puude puudusel kustub tuli, ja kui ei ole keelegeksjat, vaibub tuli” (Õp 26:20). Kuulujutt nõuab toimivaid hammasrattaid, ülekannet. Saame kuulujutule lõpu teha nii, et lihtsalt keeldume seda kuulmast või, kui oleme seda juba kuulnud, hoidume edasi rääkimast. “Kuulujuttude levitamise asemel, mis teeb ainult pahandust, rääkigem Kristuse võrratust väest ja jutustagem Tema aulisusest.” – Ellen G. White, *The Upward Look*, lk 306.

Pole kahtlustki: teiste kritiseerimine võib anda meile parema enesetunde. Mis aga juhtub siis, kui me võrdleme ennast Jeesusega?

Miks on äraleppimine vennaga, kellele oled haiget teinud, eelduseks, et su jumalateenimine heaks kiidetaks? Vaata Mt 5:23, 24.

Altarile toodi mitmesuguseid ohvreid, kuid Jeesus viitas tõenäoliselt loomohvrile, et patune saaks jumaliku andestuse. Enne, kui saame Jumalalt andeks, tuleb meil kaasinimestega asjad joonde ajada. Äraleppimine nõuab oma vigade alandlikku tunnistamist. Kuidas saaksime ilma sellise hoiakuta Jumalalt andestust paluda?

Millised kolm sammu tuleb meil astuda juhul, kui keegi on meile haiget teinud? Vaata Mt 18:15–18.

Jeesus ütleb meile: selle asemel, et rääkida endale osaks langenud solvangust teistele, peaksime kõnelema eksinud inimesega, mitte teda kritiseerides, vaid talle tema viga näidates ja teda meeleparandusele kutsudes (3Ms 19:17). Tasaduse ja õrna armastuse vaimus peaksime püüdma teha kõik võimaliku, et aidata tal oma viga näha, andes talle võimaluse kahetse-da ja vabandada. Väga tähtis on, et me ei häbistaks teda vea avalikustami-sega. See teeks tema toibumise palju keerulisemaks.

Idealis viib neljasilmavestlus meeleparanduse ja lepituseni. Kui aga kahjutegija ei mööna oma väärtegu ega ole valmis asju joonde ajama, on järgmine samm selline: võta üks või kaks tunnistajat (5Ms 19:15) püüdlu-se juurde veenda eksija ümber. Need tunnistajad ei peaks ise asjaoludesse segatud olema, selleks et neil oleks parem kutsuda eksija meeleparandu-sele. Kui eksija keeldub kuulamast ka nende nõuandeid, saavad nad olla tunnistajad jõupingutustest, mida on eksija heaks tehtud.

Lõpuks ja ainult siis, kui esimesed kaks püüdlust on luhtunud, peaksime “tooma asja koguduse ette” – mitte veel küll karistamiseks, vaid viima-seks üleskutseks tuua eksija kahetsusele. Algusest peale on kogu protsessi eesmärgiks lepitus (Gl 6:1).

Peaksime meeles pidama, et lepitus on parim tee võita tagasi igaüks, kes on tülisse haaratud. Kui keegi on sulle haiget teinud, miks me siis sageli ei tee selle protseduuri järgi, mille Jeesus andis? Kuidas õpime soovima, et kättemaks ei varjutaks meie mõtlemist?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Tunnistused kogudusele*, 5. kd, peatükk "Kristlik kooskõla", lk-d 236–248; *Tunnistused kogudusele*, 8. kd, peatükk "Üks Kristusega Jumalas", lk-d 239–243.

"Ühtsus on jõud; lahknemine on nõrkus. Siis, kui need, kes usuvad käesoleva aja tõde, on kooskõlalised, avaldavad nad kõnekat mõju. Saatan teab seda hästi. Ta on praegu otsustavam kui kunagi varem muutma Jumala tõde mõjutuks sellega, et tekitab Issanda rahva hulgas kibestumist ja tülisid." – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 5. kd, lk 236.

"Peaksime püüdma mõelda kõikidest inimestest (eriti oma vendadest) hästi, kuni me pole sunnitud mõtlema teisiti. Me ei peaks ruttama tähelepanu pöörama kurjadele juttudele. Sageli tulenevad need kadedusest või väärarusaamisest või on liialdamise või faktide poolikult teadmise tulemus." – Lehekülj 58.

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas käituda inimestega, kes – kuigi nende doktriin (oled selles kindel) on vale – on sõbralikud, tunnustavad ja armastavad erinevustest hoolimata? Kuidas peaksid nendega suhtlema? Teisest küljest, kuidas käituda inimestega, kes, kuigi sa oled nendega teoloogiliselt ühte meelt, on järsud, hukkamõistvad ja armastuseta igapäevases suhtes, kes ei näe asju täpselt nii nagu nemad?

2. Ühtsus kristlikus kirikus on igati tähtis, kuid kui kerge on ühtsust hoida? Kuidas võivad mittekristlased sinu meelest näha kristlust vaadates "kristliku ühtsuse" ideed?

3. Jeesus annab meile nõu andestada neile, kes meile kahju teevad. Kuid mis saab juhul, kui nad ei ole kahetsenud ega palu, et me neile andestaksime? Kuidas peaksime nendesse suhtuma?

4. Missugune seos on armastuse ja distsipliini vahel?

5. Oikumeeniline liikumine väidab, et püüab luua ühtsuse, mille pärast Kristus palvetas. Kuitahes head kavatsused neil motiividel ka olla võivad, milliseid probleeme näeme oikumeenilises liikumises, millest on eraldatud lõpuaja sündmusi puudutavad ilmsed teemad?

6. "Peaksime püüdma mõelda kõikidest inimestest (eriti oma vendadest) hästi, kuni me pole sunnitud mõtlema teisiti." Kuidas peaksime sellest lausest aru saama, eelkõige inimese langenud loomuse valgusel?

Kümnise retsept

Charlie Tui oli sarnaselt paljude Vanuatu saarerahva noorte meestega tulnud kaugemalt saarelt pealinna tööd otsima. Ta leidis tööd ja kolis elama barakki teiste oma kodusaarelt tulnud noormeeste juurde. Sõbrad veetisid nädalalõppe purjutades ja suitsetades.

Üks mees oli aga teistsugune. Jeffrey ei joonud ja teda ei huvitanud marihuaana suitsetamine. Teised mehed said teada, et Jeffreyest oli saanud adventist pärast seda, kui ta oli käinud adventistide keskkoolis. Charlie ja tema sõbrad norisid Jeffreyd armutult.

Ühel päeval leidis Frank, üks barakis elav mees, Jeffrey voodi juurest paberitüki. See oli adventkogudusest antud kümnisekviitung. "Hoi, Jeffrey, kas sa annad tõesti nii palju raha kirikule?" küsis ta norivalt.

Jeffrey vastas lihtsalt, et Jumal nõuab üht kümnendikku meie sissetulekute. Semud olid üllatunud, sest oma saarel olid nende perekonnad maksnud enda pastorile toidukorvi või kanaga. Nad istusid ja kuulasid, kui Jeffrey selgitas Piibli tähtsaid tõdesid. Huvist üllatunud Jeffrey küsis, kas nad tahaksid adventkirikust rohkem teada saada, ja mõned mehed andsid nõusoleku. Jeffrey kutsus pastori barakki külla, et koos sõpradega Piiblit õppida. Umbes 10 meest kohtus nädalast nädalasse pastoriga.

Charlie kaotas piibliõppe vastu huvi, kuid kolm meest ühines adventkogudusega. Ka Charlie elu muutus – aga halvemuse suunas. Olles sõpradega väljas pummeldamas, sai ta vigastada autoõnnetuses, kus sai surma autojuhi tüdruksõber. Kui Charlie kainenenes, painas teda teadmine, et temagi oleks võinud surma saada.

Siis kutsus Frank, üks ta sõber, kellest oli saanud adventist, teda kirikus toimuvatele kuulutuskoosolekutele. Charlie nõustus. Sel korral kuulas ta hoolega ja taipas, et kõneleja rääkis tõtt. Ta tahtis rohkem teada saada.

Charlie kutsus oma tüdruksõbra, Agnese endaga kaasa. Neiu ei tahtnud minna, kuid läks siiski vastumeelselt. Charlie palus palvetada, et ta joomise ja suitsetamise maha jäta, ning Jumal tegi ta vabaks. Ta valmistus ristimiseks, aga Agnesel läks kauem veendumiseks aega. Kaks aastat hiljem ühines ka tema ülejäänute kogudusega. Nad abiellusid.

Charlie ja Agnese suguvõsad panid vastu kutsele arutleda adventusu üle, kuid vähemalt räägivad nüüd mõlemad suguvõsad abielupaariga. Charlie ja Agnes palvetavad, et tuleks võimalus, mil nad saaksid sugulastega oma usku jagada.

Charlie peab Jeffrey mahakukkunud kümnisekviitungit avalöögiks südame avamisel Jumala sõnumile. Ustavus Jumalale kümnises ja annetustes toob endaga lubatud õnnistuse.

Charlie Tui on Vanuatu pealinnas Port Vilas kalalaeva kapten.

Meie ülesanne

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 5:14–16; Lk 24:48, 49; Jh 20:21; Mt 28:19, 20; Ilm 14:6–12.

Meelespeetav tekst: “Ja seda Kuningriigi evangeeliumi kuulutatakse kogu ilmamaale, tunnistuseks kõigile rahvastele, ja siis tuleb lõpp” (Mt 24:14).

Oma tööperioodi algul kutsus Jeesus Peetruse ja Andrease oma jüngriteks, mis tähendas, et neil tuli teisi inimesi Tema juurde suunata: “Järgnege mulle ja ma teen teist inimesepüüdjad” (Mt 4:19). Hiljem määras Issand ametisse kaksteist jüngrit, “et need oleksid temaga ja et ta võiks nad läkitada kuulutama” (Mk 3:14). Kristus saatis evangeeliumitööle kaksteist apostlit ja hiljem veel seitsekümmend jüngrit (Mt 10:5–15; Lk 10:1–12). Neljakümne päeva jooksul pärast ülestõusmist ilmus Kristus mitmel korral oma jüngritele (1Kr 15:3–8) ja andis neile kohustuse kuulutada evangeeliumi (Ap 1:2, 3). Ikka ja jälle usaldas Ta neile evangeeliumi ülesande. Kuigi mitte ükski evangeeliumikirjutaja ei ole talletanud Jeesuse kõiki sõnu, on igaüks neist pannu kirja mõne lause Issanda juhustest, millest iga kirjakoht rõhutab evangeeliumi korralduse erinevat tahku ja on meile seetõttu väärtuslikuks võimaluseks heita pilk selle eesmärgile, metodoloogiale ja ulatuvusele.

Sellel nädalal vaatleme evangeeliumi korraldust nii nagu Jeesuse selle ise esitas.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 30. augustiks.

Loe Mt 5:14–16. Mida ütleb Jeesus siin igaühele meist isiklikult ja kogudusele tervikuna?

Kogu Piiblis on valguse mõiste tihedalt seotud Jumalaga. “Issand on mu valgus,” laulis Taavet (Ps 27:1) ja Johannes lausus, et “Jumal on valgus, ja temas ei ole mingit pimedust” (1Jh 1:5). Jumal on valguse allikas. Tõsi-asi on, et esimene, mida Ta lõi, oli valgus, sest valgus on elu jaoks mööda-pääsmatu.

Mainitud tiheda seose tõttu valguse ja Jumala vahel kasutab Pühakiri valguse sümbolit sageli tõe, tunnetuse ja jumalakartuse kohta. Valguses käimine tähendab, et meil on Jumala sarnane iseloom (Ef 5:8; 1Jh 1:7). Valgus esindab Jumalat, pimedus Saatanat. Seepärast ongi kohutav patt teha “pimedus valguseks ja valgus pimeduseks” (Js 5:20).

Jeesus Kristus, Jumala igavene Poeg, on “inimeste valgus... tõeline valgus, mis valgustab iga inimest” (Jh 1:4, 9). Tema üksi on valgus, mis saab valgustada patusse mähkunud maailma pimedust. Tema kaudu saab meil olla “tunnetuse valgus Jeesuse Kristuse isikus olevast Jumala kirkusest” (2Kr 4:6), see tähendab, Tema iseloom.

Siis, kui võtame Kristuse vastu oma Päästjaks, saame “valguse lasteks” (Jh 12:36; 1Ts 5:5). Kuid meil ei ole valgust iseenesest. Kõik, mida me teha saame, on peegeldada meie peale paistvat valgust nii nagu kuu. Kui lase-me Jeesusel endast välja paista, teeme häid tegusid, mitte oma vooruste uhkelt esiletoomiseks, vaid selleks, et suunata inimesed Jumalat austama.

“Kui Kristus elab südames, on võimatu peita Tema kohaloleku valgust. Kui neil, kes ütlevad end olevat Kristuse järelkäijad, ... pole valgust, mida edasi anda, siis on asi selles, et nad ei ole ühenduses valguse Allikaga.” – Ellen G. White, *Mõtted Öndsakskiitmise mäelt*, lk 41.

Oleks ju mõttetu süüdata lamp ainult selleks, “et seda panna vaka või voodi alla” (Mk 4:21)? Miks teeme siis nii mõnigi kord Kristuse valgusega sedasi? Peidus jünger on sama kasutu kui kausi all olev lamp pimedas öös. Seepärast “tõuse, paista, sest sinu valgus tuleb ja Issanda auhiilgus koidab su kohal” (Js 60:1).

Valgus iseenesest on tegelikult nähtamatu. See peab milleltki peegelduma; vastasel juhul ei saa me seda näha. Millise vaimuliku õppetunni saame siit koostada selle kohta, kuidas meie, usklike valgus peab välja paistma?

Jeesuse esimene kohtumine jüngritega pärast Tema ülestõusmist oli väga tähtis. Jüngrid olid hirmul, masendatud, arakstehtud ja kimbatuses. Nad olid hirmu pärast sulgenud toa ukсед, kuid Jeesus tuli sisse ja seisis nende keskel. Selge ja sooja häälega ütles Ta: “Rahu teile”. Ehmunud ja hirmunud nagu nad olid, oli neil raske oma silmi ja kõrvu uskuda. Armsalt näitas Issand neile oma käsi ja jalgu ning selgitas kõike, mida Pühakiri Temast rääkis. Sellel öhtul muutsid Tema kohalolu ja sõnad jüngreid pöördeliselt, kõrvaldasid nende ärevuse ja uskmatused ning täitsid neid rahu ja rõõmuga, mis tulenes Tema ülestõusmise kindlustundest.

Siis hakkas Kristus selgitama nende ülesannet, aidates neil sammhaaval taibata, kui suur vastutus on olla tunnistaja Tema surmast, ülestõusmisest ja väest andestada patud ning muuta elu (Lk 24:46–48). Jah, nad olid näinud Teda suremas, kuid nad olid näinud Teda jälle elavana. Nii said nad tunnistada Tema eest, et Ta oli maailma Päästja.

Tunnistaja on keegi, kes on pealt näinud sündmuse toimumist. Igaüks võib olla tunnistaja siis, kui ta on isiklikult midagi näinud. Pole olemas teise ringi tunnistajaid. Saame tunnistust anda ainult oma kogemuse põhjal, mitte kellegi teise oma põhjal. Ärapäästetud patustena on meil eesõigus rääkida kaasinimestele seda, mida Jeesus meie heaks on teinud.

Missugune seos on Püha Vaimu saamise ja Kristusest tunnistamise vahel? Vaata Lk 24:48, 49; Ap 1:8; Vaata ka Js 43:10, 12; 44:8.

Apostlite tegude raamat näitab, et usklikel tunnistusel sai olla veenev vägi ainult nende südames elava Püha Vaimu tõttu. Pärast Vaimu saamist “apostlid tunnistasid suure väega Issanda Jeesuse ülestõusmist” (Ap 4:33). See tähendab, et nad olid võimelised rääkima üldsuse ees ja suure väega sellest, mille tunnistajaks nad ise olid olnud ja mida kogenud. Meie tunnistuses peab alati väga otseses mõttes sisalduma meie oma kogemus Temaga.

Missugune on olnud sinu isiklik kogemus Issandaga? Mida on Jumal sinu elus teinud, millest sa saad kohemaid kaasinimestele tunnistada? Esita oma vastus hingamispäeval klassis.

Johannese evangeelium annab teada Jeesuse esimesest kohtumisest jüngritega ülemises toas, kuid mainib ka üht-teist muud, mida Luuka evangeeliumis pole.

Mil moel sõnastas Jeesus (Johannese poolt kirjutandu kohaselt) usklike ülesande? Vaata Jh 20:21.

Jeesus oli juba mõni päev tagasi nimetanud sama mõtet siis, kui Ta palvetas: “Nii nagu sina läkitad minu maailma, läkitan ka mina nemad maailma” (Jh 17:18). Kedagi läkitada tähendab, et sellel, kes läkitab, on mõjuvõim läkitatu üle. Läkitamises peitub ka siht, kuna keegi saadetakse mingit ülesannet täitma. Isa saatis Jeesuse maailma päästma (Jh 3:17) ja Jeesus saadab meid kuulutama päästet Temas. On ilmne, et meie kohustus on jätk Kristuse tööle, mis koosnes kõikide inimeste terviklikust teenimisest (Mt 9:35). Ta ootab, et me jätkaksime seda, mille Tema on algatanud, kuid enam veel – Ta ootab, et me läheksime edasi. “Kes usub minusse,” ütles Issand, “see teeb neidsamu tegusid, mida mina teen, ja ta teeb nendest hoopis suuremaid” (Jh 14:12).

Jeesus pakkus Püha Vaimu, võimaldamaks jüngritel oma ülesanne teostada. Loomisel “puhus” Jumal Aadamasse “eluhinguse” (1Ms 2:7). Nüüd “puhus ta [Jeesus] nende [jüngrite] peale Püha Vaimu” (Jh 20:22). Nii nagu eluhingus muutis elutu põrmu elavaks olevuseks, nii muutis Püha Vaim kartlikud ja heidutatud jüngrid võimsateks elavateks tunnistajateks Jeesuse töö jätkumisest. Sama võidmine on täna vältimatu selleks, et täita meie kätte usaldatud ülesanne.

Jeesus on sind kutsunud tunnistajaks. Millest sa tunnistust annad? Mida oled sa Jeesusest näinud või kogenud, mida saad kaasinimestele edasi rääkida?

Pärast ülestõusmist kohtus Jeesus oma jüngritega Galileas seal mäel, “kuhu Jeesus neid oli käskinud minna” (Mt 28:16). Sinna kogunes ülestõusnud Issandaga kohtuma lisaks üheteistkümnemale veel vähemalt viissada venda (1Kr 15:6). Tema, kes oli võitnud surma, ütles neile: “Minule on antud kõik meelevald taevas ja maa peal” (Mt 28:18). Tema vägi ja meelevald ei ole enam vabatahtlikult piiratud, nii nagu oli Tema maapealse teenistuse ajal. Nagu enne lihassetulekut, nii hõlmab Tema meelevald kogu universumi. Oma kaheldamatule mõjuvõimule toetudes usaldab Ta oma järelkäijatele ülesande.

Matteuse aruande kohaselt kasutas Jeesus suurt misjonikäsku andes selliseid tegusõnu: *minge, tehke jüngriteks, ristige ja õpetage*. Kahjuks ei kajasta Piibli paljud tõlked tõsiasja, et kreeka keeles on siin ainsaks käskivas kõneviisis olevaks tegusõnaks *tehke jüngriks*, samas kui ülejäänud kolm verbi on partitsiibid, kesksõnad. See tähendab, et lause rõhk on mõttel *tehke jüngriks* ning ülejäänud kolm tegevust olenevad sellest.

Milline osa on jüngrikstegemise korralduse täitmises minemisel, ristimisel ja õpetamisel? Vaata Mt 28:19, 20.

Jeesuse volitus näitab, et jüngriks tegemise juurde kuulub kolm tegevust. Need ei pea tingimata olema üksteise järel; nad pigem täiendavad üksteist. Minnes ühte ja teise paika ning lõpuks kogu maailma, peame õpetama kõike, mida Jeesus õpetas, ja ristima neid, kes võtavad Tema vastu Päästjana ning on valmis pidama kõike, mida Jeesus käskis.

Rõõmustame, kui keegi ristitakse, aga ristimine pole loo lõpp. See on osa protsessist, osa kellegi jüngriks tegemise protsessist. Meie eesmärgiks on kutsuda inimesed Jeesuse järel käima, mis tähendab Temasse uskumist, Tema õpetustele kuuletumist, Tema eluviisi omaks võtmist ja kaasinimeste kutsumist Tema jüngriks saama.

Seda kirjakohta iseloomustab sõna *kõik*. Kuna Jeesusel on “kõik meelevald”, tuleb meil minna “kõikide rahvaste” juurde, õpetades neid pidama “kõike”, mis evangeeliumis on; ja teha seda kindlustundega, et Kristus on meiega “iga päev”, alati, maailma ajastu lõpuni.

Mõtle oma kohalikule kogudusele. Mis seal toimub, mis aitab uusi usklikke toita ja jüngriks teha? Mida saame veel teha? Küsi endalt ka: millised talendid on sinul, mida saaksid kasutada olulise osana misjonikäsu täitmisel?

Markuse evangeelium esitab misjonikäsu endale iseloomulikul kujul ja selgusega ühe lühikese lausena: “Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule” (Mk 16:15). Nii nagu Matteuse evangeeliumis, on siingi tegusõna *minge* kreeka keeles kesksõna; see väljendab liikvelolekut, mida on vaja eriülesande täitmiseks, mitte aga eriülesannet ennast. Missiooni ennast tähistab kreeka keeles sõna *kērusso*, mis on siin esitatud käskivas kõneviisis. *Kērusso* tähendab “kuulutama valjult, andma teada, jutlustama”. Markus kasutab seda sõna 14 korral, rohkem, kui ükski teine evangelist. Kogudus peab kuulutama evangeeliumi.

Jeesuse tööperioodi jooksul saadeti kaksteist jüngrit välja ainult “Iisraeli soo kadunud lammaste juurde” (Mt 10:6), mitte aga paganate juurde. Nüüd saadetakse nad “kõike maailma” ja “kogu loodu” juurde. Üksteist jüngrit üksi poleks iialgi saanud kuulutada evangeeliumi kogu maailmale, veel vähem igale inimlapsele. Selline üleilmse ulatusega ülesanne nõuab terve koguduse osalust. See usaldatakse kõikidele Jeesusesse uskujatele kõigil aegadel. See kaasab ka sinu ja minu.

Loe Ilm 14:6–12. Kuidas hõlmavad need salmid koguduse ülemaailmse missiooni?

Kuulutada evangeeliumi kogu loodule ei tähenda siiski automaatselt seda, et iga inimene selle vastu võtab. Ainult “kes usub ja on ristitud, see päästetakse” (Mk 16:16). Meil tuleb kuulutada innukalt, lootuses, et iga kuulaja alistub evangeeliumi kutsele. Ometi tuleb meil endale aru anda, et paljud ei võta Sõna vastu, nagu näitab selgesti võrdum kitsast väravast (Mt 7:13, 14).

Milline kindlustunne on meil selle kohta, et seda ülemaailmset missiooni saab täita ja täidetakse? Vaata Mt 24:14.

Mk 16:15 ja Mt 24:14 vahel on julgustav paralleelsus, sarnasus. Mõlemad salmid räägivad evangeeliumi kuulutamisest kogu maailmale. Samas toob esimene lõik esile Jeesuse *korralduse* kuulutada ja teine lõik annab edasi Jeesuse *töötuse* selle kohta, et see ülesanne ka tegelikult teostub.

Kristus tegi “kõik töö edasiviimiseks ning võttis enda peale vastutuse töö edu eest. Niikaua, kui jüngrid kuuletusid Jeesuse sõnale ja töötasid koos Temaga, pidi nende tööol olema edu.” – Ellen G. White, *Ajastute igatus*, lk 822. Küsimus, mida me igaüks endalt küsima peame, on: kuivõrd tahtlik olen ma laskma ennast Temal kasutada selles üliolulises töös?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus*, peatükk "Minge ja õpetage kõiki rahvaid", lk-d 818–828; raamatust *Apostlite teod*, peatükk "Suur ülesanne", lk-d 25–34.

"Iga ustav jünger on sündinud Jumala riigi misjonäriks. See, kes joob elavat vett, saab eluallikaks. Saaja muutub andjaks. Kristuse arm hinges on nagu allikas kõrbes, mis vuliseb kõigi jaoks ja paneb need, kes on hukumas, janunema eluvee järele." – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 195.

"Kristuse ülesanne jüngritele hõlmab kõik usklikud ajastute lõpuni. Saatuslik viga on uskuda, et hingedepäästmistöö sõltub ainult sisseõnustatud jutlustajast. Kõigile, kes on saanud taevase kutse, on usaldatud evangeeliumitöö. Kõigile, kes võtavad vastu Kristuse elu, on määratud töö kaasinimeste päästmiseks. Seda tööd silmas pidades kogudus üldse asutatigi ning kõik, kes teevad kogudusse astudes töötuse Jumalaga, peavad olema Kristuse kaastöölised." – Lehekülg 822.

Küsimused aruteluks:

1. Mitte igaüks pole suuteline reisima maailmas ja kuulutama evangeeliumi. Mil moel saab siiski igaüks meist olla kaasatud ülesandesse levitada evangeeliumi maailmale kolme-ingli-kuulutuse kontekstis?

2. Mil viisil jätkab su kohalik kogudus Jeesuse tööd sinu kogukonnas? Kuidas saaksid aidata koguduse misjonitööd parandada?

3. Jeesus ütles, et evangeelium peab jõudma kogu maailma. Alates sellest, kui Jeesus need sõnad lausus, ei muutunud suhtlusvahendid väga suure osa inimeste jaoks inimajaloos. Kakssada aastat tagasi polnud kommunikatsioon oluliselt kiirem kui kaks tuhat aastat tagasi, mil Jeesus meile misjonikäsu andis. Mõistagi on see kõik muutunud, eriti viimase viiekümne aastaga, mil on arenenud hämmastavad kommunikatsioonivahendid. Kuidas õppida paremini kasutama suurepärase tehnoloogiat, mis on meile antud selleks, et teha tööd, mis meile antud töötuse kohaselt tehtud saab?

4. Esmaspäevase osa viimase küsimuse põhjal rääkigu klassis need, kes tahavad, oma isiklikust kogemusest Jeesusega. Kuidas kasutada oma tunnistust kaasinimestele tunnistajaks olemisel? Miks peaksime oma kogemust kasutama?

May uus kool

Mayd masendas tema uus kool. Tal olid tunnid ainetes, mida ta kunagi varem polnud õppinud, ja ta ei osanud nii hästi inglise keelt, et oleks aru saanud, mida õpetaja rääkis. Ta langetas pea kätele ja tahtis nutta. Õpetaja puudutas teda õlast ja küsis, kas tüdruk vajas abi. May noogutas kimbatuses. “Ära muretse,” ütles õpetaja leebelt. “Ma tahan sind aidata. Justa mulle, mida sa vajad.”

May polnud kunagi varem õpetajate poolt sellist heatahtlikkust kogenud. Vaikselt ütles ta: “Ma ei saa aru.” Õpetaja põlvitas tema juurde ja selgitas talle veelkord õppetundi. May naeratas; ta sai aru.

May elab Birmas. Tema kristlasest isa tahtis, et May õpiks Jumalat tundma. Kui isa kuulis Yangoni Adventistide Koolist (YAS), mis polnud pere elukohast kuigi kaugel, käis ta kooli vaatamas. Tegemist oli vana hoonega, mille klassitoad olid õpilasi täis, kuid lapsed tundusid olevat õnnelikud ja õpetajad hoolisid oma õpilastest. Isa kirjutas May järgmiseks õppeaastaks kooli sisse.

Mayl oli tegu uue kooli tunniplaaniga, mis erines tema eelmise kooli omast. Ta ei osanud inglise keelt nii hästi, et saanuks aru, mida õpetaja ütles. Ja piiblitund oli tema jaoks täiesti uus. Kuid õpetaja aitas teda ning May püüdis kõvasti, et hakkama saada.

Mayle meeldis, et uues koolis tegutsesid õpilased uue õppematerjali omandamise nimel üheskoos, mitte ei võistelnud paremate tulemuste pärast klassis. Ta leidis, et õppida oli tore!

May sai sõpru ja tundis heameelt uute ainete õppimisest. Kaks aastat hiljem avaldas ta soovi saada ristitud ning tema vanemad olid valmis oma nõusoleku andma. May jätkas õpinguid ja küpsemist; ta sai teada, mida tähendab

Jeesust täielikult järgida.

Ta lõpetas YASis keskkooli ja astus Birma Adventkollidžisse algklasside õpetajaks õppima.

May on rõõmus, et on adventist ja Jumala perekonna liige. Kuid ainsa adventistina oma peres tunneb ta vahel end sugulastest eraldi. “Ma soovin, et me kõik võiksime Jumalat koos samas usus teenida,” ütleb ta. “Olen väga tänulik, et mul on olnud võimalus õppida

adventistide koolis ja leida tee Jumala juurde.”

Täna on May abiõpetaja, kes aitab lastel õppetundidega hakkama saada ning kasvada nii vaimulikult kui ka hingeliselt. “Olen tänulik võimaluse eest õppida Yangoni Adventistide Koolis,” lisab ta. “Täna iga inimest üle kogu maailma, kes annetasid kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuse heaks, mis aitas laiendada kooli, et oleks võimalik rohkem õpilasi vastu võtta.”

Teie misjoniannetused muudavad midagi; need toovad laste ja täiskasvanute ellu maailma eri paigus tõelise muutuse. Aitäh.

May õpetab Yangoni koolis, Birmas.

Jumala seadus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 5:17–19; 5:21–44; Mk 7:9–13; Mt 19:16–22.

Meelespeetav tekst: “Kui te armastate mind, siis pidage mu kāske!” (Jh 14:15).

Kuigi paljud Iisraeli juhid ülistasid seadust väga, mõistsid mõnedki valesti selle otstarvet, uskudes, et nad saavutavad õiguse seaduskuulekuse kaudu. Või, nagu Paulus kirjutas: “Sest nad ei mõista Jumala õigust ning, püüdes kehtestada oma õigust, ei ole alistunud Jumala õigusele” (Rm 10:3).

Just seepärast seadis Jeesus tihtilugu küsimuse alla ja mõistis lausa hukka usujuhtide traditsioonid (Mk 7:1–13). Ning kuna nad mõistsid asja valesti, vastandusid nad Temale ja kritiseerisid Tema vaateid seadusele.

Oluline on mõista, et ehkki Jeesus arvustas avalikult variseride käsumeelseid tavaid, tõstis Ta kõrgele kümme kāsku; Ta kinnitas selgelt dekalooži püsivust ning selgitas selle tähendust ja otstarvet. Kristus ise ütles, et Ta on tulnud seadust täitma (Mt 5:17). Mitmel moel kinnitas Tema surm kõige enam Jumala seaduse pidevat kehtivust.

Sellel nädalal analüüsime Jeesuse õpetusi, mis puudutavad seadust ja seda mõju, mis Tema õpetustel peaks meie elule olema.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 6. septembriks.

Mida õpetab Mt 5:17–19 meile Jeesuse suhtumisest seadusesse?

Kuigi sõna *seadus* kasutatakse sageli viitamiseks Piibli esimesele viiele raamatule (tuntud ka nimega Pentateuh või Toora), näib kaastekst osutavat antud juhul sellele, et Jeesus viitas eeskätt kümnele käsule. Õeldes, et Ta ei ole tulnud seadust “tühistama”, ütleb Jeesus otse: *ma ei ole tulnud kümmet käsku kehtetuks tunnistama või ära kaotama*. Tema ütlus on väga selge ja mõeldud tõenäoliselt näitama, et mitte Tema ei hävitanud seadust, vaid usujuhid, kes madaldasid selle mõju oma traditsiooniga (vaata Mt 15:3, 6). Jeesus, vastupidi, *täitis* seda sügavamas mõttes; Kristus tuli “täitma” seadust ning andis meile eeskuju, milline näeb välja täielik kuulekus Jumala tahtele. (Vaata Rm 8:3, 4.)

Loe Ap 7:38. Kes oli ingel, kes kõneles Moosesega ja andis talle Siinai mäel seaduse? (Vaata Js 63:9; 1Kr 10:4.) Miks see tähtis on?

“Kristus oli heebrealaste juhiks kõrbes... kuid veel enam – Tema oli ka Isik, kes andis Iisraelile käsu. Siinai ehmatava auhiilguse keskelt kuulutas Kristus kogu rahva kuuldes välja oma Isa kümme käsku. Tema ulatas Moosesele kivilaudadele kirjutatud käsu.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 366.

Tõsiasi, et Kristus ise andis Moosesele Siinai mäel seaduse, teeb meie jaoks seaduse tõsiseltvõetavuse veel tähtsamaks. Ja kui Käsuandja ise selgitas seda edaspidi oma õpetuste kaudu, nagu me evangeeliumidest leiame, siis teeme hästi, kui me sellele seadusele kuuletume. Keegi võib rängalt vaeva näha selle nimel, et leida Jeesuse elus ja õpetustes midagi, mis annaks märku, et kümme käsku ei ole kristlaste jaoks kohustuslikud. Tema sõnad ja eeskuju õpetavad meile vastupidist.

Kuigi teame, et seadus on endiselt kohustuslik, teame ka, et see ei saa meid tõepoolest päästa. (Vaata Gl 3:21.) Kuidas saame siis aru seaduse ja armu vahekorrast?

Jeesus süvendas seaduse tähendust

Pärast kümne käsu kehtivuse paikapanemist jätkas Jeesus mäejuhtlust, tõstes nüüd esile mõned silmapaistvad näited Vana Testamendi seadustest. Inimesed olid neid korraldusi väga valesti mõistnud; niivõrd valesti, et Jeesuse meelest oli vajalik nende õiget tähendust selgitada.

Millise vastanduse tegi Jeesus seaduse iga osa puhul, mida Ta mäejuhtluses välja tõi? Millisele meelevaldale Ta iga juhtumi puhul toetus? Mt 5:21–44.

Pööra tähelepanu tööga, et iga näite puhul tsiteerib Jeesus esmalt Vana Testamendi vastavaid salme (2Ms 20:13, 14; 5Ms 5:17, 18; 2Ms 21:24; 3Ms 24:20; 5Ms 19:21) ja seejärel väidab näivalt nendele vastu. Kas Jeesus heitis seadusele varju? Muidugi mitte. Ta selgitas ja laiendas seda, mida usujuhid olid kitsendanud üksnes formaalsuseks; Ta lihtsalt kõrvutas variseride õpetust seaduse tegeliku tähendusega.

Rabid tsiteerisid traditsiooni justkui luba seadusest oma tõlgendusi teha. Seda ümber pöörates rääkis Jeesus oma volitusest, endast kui Käsuandjast. Väljendit “aga mina ütlen teile” esineb selles peatükis kuus korda. Kes siis veel, kui mitte Issand ise, oli õigustatud midagi sellist väitma?

Asja pingestas seegi, et Kristuse nõudmised ületasid teravalt seaduse lihtsustatud vormi. Tema õpetused kaasasid seaduse kirjatähe taga oleva vaimu. Vaim annab edasi ja elustab selle, mis teisel juhul oleks paljas formaalsus. Kui meie lõppsiht on käsupidamine, viib see ainult surma, juhul kui seadust ei mõisteta vahendina, mis kõneleb armu kaudu päästmise vajadusest.

Mõtle kirjatundjate ja variseride hoiakutele, nagu neid kirjeldavad Mt 23:3–5, 23–28. Kuidas saame kuuletuda Jumala korraldustele puhtsüdamlikult, langemata samasugusesse silmakirjalikkusesse ja käsumeelsusesse? Mis olulist osa mängib armust arusaamine selles, et hoida meid käsumeelsusest?

Kuidas laiendas Jeesus seaduse mõtet, nagu see ilmneb Mt 5:27, 28? Mida Ta ütles salmides 29 ja 30? Kuidas me neid sõnu võtma peaksime?

Selles lõigus osutab Kristus kahele käsule: seitsmendale ja kümnen-dale. Sinnamaani pidasid iisraellased abielurikkumist ainult teise inime-se abikaasaga seksuaalses vahekorras olemiseks. Jeesus osutab sellele, et tegelikkuses, kümnenda käsu tõttu, hõlmab abielurikkumine ka himukad mõtted ja soovid.

Salmides 29 ja 30 kasutas Jeesus kõnekujundit. Muidugi võib keegi väi-ta, et parem on minna läbi elu sandistatult kui kaotada igavik koos Kristu-sega. Pigem on küll nii, et enesevigastamisele suunamise asemel, mis oleks vastuolus teiste piibellike õpetustega (vaata 3Ms 19:27, 28; 21.17–29), osutab Jeesus siin oma mõtete ja ajede kontrollimisele. Soovitusega kis-kuda välja silm või raiuda maha käsi maalib Kristus silme ette resoluu- tsete otsuste ja tegude tegemise vajalikkuse selleks, et kaitsta ennast kiusatuste ja patu eest.

Mida küsisid variserid Jeesuselt Mt 19:3 ja miks oli see konksuga küsi-mus? (Vaata 7. s.) Kuidas Jeesus vastas? Vaata Mt 19:4–9; võrdle Mt 5:31, 32ga.

Mõlemad kirjakohtad (Mt 5:31 ja 19:7) tsiteerivad 5Ms 24:1. Jeesuse ajal oli kaks rabide koolkonda, kes tõlgendasid seda salmi kahel erineval viisil: Hillel mõistis, et see lubab abielulahutust peaaegu igal põhjusel, Shammai tõlgenduse järgi aga oli see lubatud ainult sõnaselge abielurik-kumise korral. Variserid püüdsid Jeesust konksu otsa saada sellega, et Ta pidi asuma ühe või teise koolkonna poolele. Ent nad olid jätnud kahe silma vahele tõsiasja, et Jumala algses plaanis polnud üldse kellegi abielu lahuta-mist, just seepärast Jeesus ütleski: “Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärgu inimene lahutagu” (Mt 19:6). Nad küsisid, miks oli Jumal hiljem lu-banud nende “kõva südame pärast” anda mehel oma naisele “lahutustun-nistuse” siis, kui avastas “tema juures midagi ebameeldivat” (5Ms 24:1). Kristus korrigeeris selle lõigu väärkasutamist nii, et tõstis kõrgele abielu pühaduse ja kestvuse: Jumala silmis on ainus põhjus abielulahutuseks “seksuaalne kõlvatus” ehk “hoorus” (kreeka keeles *porneia*, sõna otseses mõttes “võrusetus”).

Kui tõsiselt võtame meie Jeesuse hoiatust kiskuda välja oma silm või raiuda maha käsi? Tugevamat hoiatust selle kohta, mida patt teeb meie iga-vese saatusega, poleks Ta ju saanud anda. Kui see hoiatus sind hirmutab, siis on hästi. Peabki!

Ühel teisel variseride ja kirjatundjate ning Jeesuse kohtumisel (Mt 15:1–20; vaata ka Mk 7:1–13) küsisid nad Temalt rahvavanemate traditsiooni kohta, mida Moosese Seaduses ei leidu. Selle traditsiooni kohaselt tuli enne sööma hakkamist pesta rituaalses mõttes käsi; Jeesuse jüngrid aga ei teinud seda. Kristus vastas jalamaid teist variseride traditsiooni tsiteerides – sellist, mis tunnistas viienda käsu maksvusetuks.

Enne Kristuse väite analüüsimist on meil tarvis mõista, et seda traditsiooni, mille variserid olid kehtestanud, nimetati *korbaniks* ja see tuleneb sõnast, mille tähenduseks on “and”. Siis, kui inimene ütles millegi kohta: “See on korban!”, peeti öeldut vandeaks; tegemist oli millegagi, mis pühendati Jumalale ja templile.

Loe Mk 7:9–13. Mismoodi oli see variseride traditsioon väga peen viis hakata vastu viiendale käsule? Mõttele Jumalale toodavate ohvrite tähtsusele (2Ms 23:15; 34:20) ja Issandale antud vande pühadusele (5Ms 22–24).

Näib nii, et variserid olid leiutanud täiusliku vabanduse, kuidas jätta oma vanemad ilma õiguspärasest toetusest. Nad olid venitanud Pentateuhis leiduvaid vägevaid põhimõtteid ja muutnud need inimeste tehtud korraldusteks, mis (nende juhtide mõtte kohaselt) ületasid Jumala korraldused.

See polnud esimene kord, mil Jeesus puutus kokku taolise vaimuliku moonutusega: “Kuid häda teile, variserid, et te maksate kümnist mündist ja ruudist ja igast aedviljast, aga lähete mööda kohusest ja Jumala armastusest! Neid asju tuleb teha, kuid teisi ei tohi jätta hooletusse” (Lk 11:42). Nad pidanuks täitma mõlemat korraldust, esiteks austama oma isa ja ema, ilma et Issandale antavad annid jäänuks kõrvale.

Pole ime, et Jeesus võttis oma jutu variseridele kokku 700 aastat varem Jesaja poolt esitatud iisraellaste iseloomustamisega: “See rahvas austab mind huultega, nende süda on aga minust kaugel. Ilmaaegu teenivad nad mind, õpetades õpetusena inimeste käskimisi” (Mt 15:8, 9). Veelkord tõstis Kristus kõrgele kümme käsku ja vastandas selle positsiooni variseride omaga.

Mil moel otsid võib-olla sina väikesi tehnilisi väljapääsuavasid selleks, et vältida oma selge kohustuse täitmist?

Loe Mt 19:16–22. Millised avarad ja tähtsad tõed saame tuletada selle loo otsestest üksikasjadest seaduse kohta ja selle kohta, mida seaduse pidamine kaasa toob?

Rikas noormees ei suutnud mõista, et pattudest päästmine ei ole seaduse järgi tegemise tulemus, tehtagu või ülitäpselt. Päästmine tuleb Seaduseandjalt, Päästjalt. Iisraellased olid seda tõde algusest peale teadnud, kuid olid selle unustanud. Nüüd tõi Jeesus esile selle, millele nad pidanuks algusest peale tähelepanu pöörama: sõnakuulelikkus ja täielik allumine Jumalale on niivõrd seotud, et üks ilma teiseta muutuks tühipaljaks kristliku elu teesklemiseks. “Täielik kuulekus on tingimus kõigile, kes tahavad saada Jeesuse jüngeriks. Kuigi sageli võib nõudmine näida karm, pole muud võimalust, nii nagu ei saa ilma kasvaja eemaldamiseta päästa haiget.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 523.

Ühel teisel kohtumisel küsisid saduserid Kristuselt ülestõusmise kohta ning Jeesus üllatas neid ja pani nad oma vastusega vaikima. Nüüd kogunesid variserid kokku, valmis tegema viimast pingutust, mis paneks Päästja ütleva midagi, mida nad saanuksid tõlgendada seaduse vastu minekuna. Nad valisid ühe seadusetundja, kes küsis Jeesuselt, missugune käsk oli kõige tähtsam (Mt 22:35–40).

Küllap kerkis seadusetundja küsimus esile rabide püüdest seada kõik käsud tähtsuse järjekorda. Juhul, kui kaks käsku paistsid olevat vastuolus, sai eesõiguse eeldatavalt rohkem tähtis käsk ning isik sai vabalt üle astuda vähem tähtsast. Variserid tõstsid eriti ausse esimest nelja dekalooги eeskirja, justkui olnuks need tähtsamad kui ülejäänud kuus, ja seetõttu ei läinud praktilise religiooni teemad neile korda.

Jeesus vastas meisterlikult: esiteks ja tähtsaimana peab enne, kui keegi saab Jumala seadust täitma asuda, olema tema südames armastus. Sõnakuulmine ilma armastuseta on võimatu ja väärtusetu. Siis aga, kui Jumalat tõeliselt armastatakse, seab inimene tingimusteta oma elu kooskõlla Jumala tahtega, nagu seda väljendavad Tema kümme käsku. Just seepärast ütles Jeesus hiljem: “Kui te armastate mind, siis pidage mu kāske!” (Jh 14:15).

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Mõtted Õndsakskiitmise mäelt*, peatükk "Käsu vaimsus", lk-d 45–78; raamatust *Ajastute igatus*, peatükk "Mäejutlus", lk-d 606–609.

"Jeesus ütles seadustest rääkides nii: "Ma ei ole tulnud neid tühistama, vaid täitma"...; see tähendab täitma seaduse nõude määra, andma eeskuju täiuslikust vastavusest Jumala tahtele...

Tema ülesandeks oli "teha Seadus suureks ja võimsaks" (Js 42:21). Tal tuli näidata seaduse vaimulikkude olemust, esitada selle kaugaleulatuvaid pühi mõtteid ning teha selgeks selle igavene kohustus...

Jeesus, Isa isikut väljendav kuju, Tema aulikkuse sära, ennastsalgav Lunastaja, esitas läbi kogu oma armastava elurännaku siin maa peal elavalt Jumala seaduse iseloomu. Tema elu avalikustab tõsiasja, et taevast sündinud armastus, Kristuse sarnased põhimõtted raamistavad igavese õigluse seadusi." – Ellen G. White, *Mõtted Õndsakskiitmise mäelt*, lk-d 48, 49.

Küsimused aruteluks:

1. Mismoodi võime langeda kiusatusse olla oma käsutäitmisel käsumeelsed, nagu olid variserid? Teisest küljest, millised ohud eksisteerivad siis, kui arvame, et armastav Jumal vabastab meid Tema seaduse pidamisest? Kirjuta üles need praktilised moodused, mismoodi saame hoiduda oma elus ühte või teise auke langemast. Paku oma mõtteid klassis arutamiseks.

2. Nagu teame, on kümne käsu kehtivuse vastane väide sageli ainult püüde vabaneda seitsmenda päeva hingamispäevast. Vaata üle kõik evangeeliumides leiduvad lood hingamispäeval terveks tegemistest. Kuidas kinnitavad need kogu Jumala seaduse jätkuvat jõusolekut ja ka seitsmenda päeva hingamispäeva kehtimist? Miks on Jeesuse sõnad ja eeskujude viimane koht, millele peaks toetuma inimene, kes tahab eitada hingamispäeva?

3. Teoloogid räägivad mõnikord "moraalsest universumist". Mida see tähendab? Kuidas on meie universum eetiline koht? Juhul kui on, siis mida sa arvad, mis selle niisuguseks teeb? Milline osa oleks Jumala seadusel eetilises universumis? Kas universum saaks olla eetiline paik ilma, et Jumalal oleks moraaliseadus, mis seda haldaks? Arutlege. Kuidas aitab vaade Jumala seadusest moraalses universumis selgitada Saatana püüdlust seda seadust õõnestada?

Armastuse töö

Muthu on piibliõpetaja ühes Kagu-India adventistide keskkoolis. Kuid tema töö ulatub väljapoole klassiruumi. Ta viib õpilased ja täiskasvanud küladesse, kus nad peavad haruhingamispäevakooli. Valdav osa külaelanikest ei tea Jeesusest kuigi palju.

Kõigepealt tulevad lapsed; nad kogunevad puu alla, et kuulata lugusid ja laulda. Siis külastavad meeskonna liikmed külaelanike kodusid, et palvetada haigete ja kurbade pärast. Lõpuks tulevad täiskasvanud kokku koosolekule.

Kord oli Muthu ühes külas ning leidis, et paduvihm oli jagu saanud ühest vanast savimajast; seetõttu vajus maja kokku ja seal elanud naine jäi kodutuks. Naine oli pidalitõbine ja mitte keegi ei suutnud tema juurde minna.

Selle asemel, et hingamispäevakooli pidada, puhastas Muthu oma meeskonnaga selle kodu platsilt rusud. Varsti löid ka külaelanikud abistamisel kaasa. Nad lõikasid teibaid ja pingutasid nende peale presendi, et tekiks ajutine varjupaik.

Nädala jooksul hakkas Muthu ja meeskond ehitama naise jaoks väikest toekat maja. Külaelanikud nägid, et Muthu ja tema kaastöölised ei juhtunud midagi hullu, ning nad hakkasid naist kohtlema jälle nagu üht endi seast. Mõned andsid talle riideid ja majapidamistarbeid nende asemele, mis tal hukka olid saanud.

Järgmisel hingamispäeval tuli naine Muthu juurde ja palus tal oma majja tulla. Seal osutas ta kahele suurele kookospähkleid täis riidest kotile. “Need on minu annetus,” ütles naine. Muthu oli liigutatud, kui taipas, et see naine oli kogunud peaaegu sada kookospähkli ja toonud need ükshaaval oma kodukesse. Tema armastusetööle oli kulunud kogu nädal.

Täna sel päeval koguneb suur grupp külaelanikke jumalateenistusele. Külas polnud ühegi uskkonna kirikut, kuid elanikud ütlesid adventistidele tere tulemast, sest nägid, et need inimesed hoolisid neist. Lähim kirik on viie-kuue kilomeetri kaugusel ja kahe paiga vahel pole kindlat transporti. Uued usklikud õpivad palvetama ning paluvad Jumalat kirikuhoone pärast, mis võiks nende külas olla.

Tuhandetes seesugustes külades tuntakse ja teenitakse ainult kivist jumalaid. Inimesed ootavad endiselt sõnumit, et Jeesus armastab neid ja tahab nendega igavesti koos olla. Meie misjoniannetused annavad neile inimestele võimaluse rajada lihtsa kirikuhoone, kus Jumalat teenida ja kuhu ka teisi jumalateenistusele kutsuda.

Muthu Kutti on lihtliikmest tööline, kes elab Madurais, Tamil Nadu osariigis Indias.

Hingamispäev

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 1:1–3; Mt 12:1–5; Lk 4:16–21; Jh 5:16, 17; Mt 24:20.

Meelespeetav tekst: “Ja ta ütles neile: “Hingamispäev on seatud inimese jaoks, mitte inimene hingamispäeva jaoks; nõnda on Inimese Poeg ka hingamispäeva isand” (Mk 2.27,28).

Kristuse tööperioodi jooksul heitsid usujuhid Kristuse hingamispäeva pidamisele väljakutse. Siis, kui Teda kritiseeriti, rõhutas Kristus oma autoriteeti, öeldes, et Tema on hingamispäeva Isand (Mt 12:8; Mk 2:28; Lk 6:5). Samuti näitas Ta, milline peaks olema hingamispäeva õige pidamine.

Tänase päeva väljakutseks on nii hingamispäeva “õige pidamine” kui ka populaarne uskumus, et pühapäev, mitte hingamispäev, on puhkepäev. Need, kes pühapäeva toetavad, ei saa siiski mingit tuge evangeeliumidest. Evangeeliumeisse kirja pandud vastuolud hingamispäeva asjus käsitlevad ainult seda, *kuidas* hingamispäeva pidada, mitte kordagi aga seda, *millal* pidada. Jeesuse elu ja õpetused ei jäta kahtlustki, et seitsmenda päeva hingamispäev on jätkuvalt Jumalast seatud puhkepäev; ning seda ka pärast Tema surma ja ülestõusmist.

Käesoleval nädalal arutleme Kristuse suhte üle hingamispäeva päritoluga ja isandaseisusega. Seejärel vaatleme Jeesuse eeskuju ja õpetusi seoses hingamispäeva pidamisega. Lõpuks vaatame, kuidas ilmneb hingamispäev Tema õpetustes ja Tema jüngrite eeskujus pärast Tema ülestõusmist.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 13. septembriks.

Mida räägivad järgmised salmid meile Jeesuse osa kohta loomisel? Miks on teema väga tähtis, eriti arvestades hingamispäeva saamislugu? Vaata Jh 1:1–3; Kl 1:16; Hb 1:1, 2.

Johannes alustab oma evangeeliumi kuulsate lausetega: “Alguses oli Sõna... Kõik on tekkinud tema läbi ja ilma temata ei ole tekkinud midagi” (Jh 1:1–3). Johannes ja Paulus kumbki ei jäta kahtlustki Kristuse osa suhtes loomisel. Jumal-Poeg, Jeesus Kristus, lõi kõik: “Tema läbi on loodud kõik, mis on taevais ja maa peal, mis on nähtav ja nähtamatu... Kõik on loodud tema läbi ja tema poole” (Kl 1:16, 17). Kristuses tegi Jumal universumi, sealhulgas meie päikesesüsteemi, maakera ja kõik sellel oleva, elusa ja eluta.

Kristus, kellest sai inimese Lunastaja, oli ka tema Looja. Just siis, loomismädalal lõpul, andis Issand meile puhkepäeva. “Hingamispäev tehti inimese pärast, kuid see on Issanda päev. See kuulub Kristusele... Kuna Tema on kõik teinud, on Ta teinud ka hingamispäeva. Tema eraldas selle päeva loomistöö mälestuseks.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 288.

Seesama Jumal, kes lõi inimkonna vajadusega puhata, pakub ka puhkuse võimaluse: ühe päeva igal nädalal, mil inimesed panevad kõrvale oma iganädalased askeldused ja mured ning puhkavad Temas, Loojas. Olles lõpetanud loomistöö, puhkas Tema ise seitsmendal päeval, mitte väsimusest, vaid selleks, et õnnistada ja pühitseda hingamispäeva ning anda meile eeskujuga, mida järgida. Ta puhkas hingamispäeval ka siis, kui Ta lõpetas meie lunastamise ristil, mitte selleks, et Tema seda vajanuks, vaid selleks, et (muuhulgas) kinnitada hingamispäeva püsivat väärtust. Kristus, kes kutsus rahutut inimest rahu leidma Temas (Mt 11:28, 29), kutsus meid leidma rahu erilisel viisil, kord nädalas, igal hingamispäeval.

Hingamispäeva pidamine seostab meid maa loomise algusega; seal on meie olemasolu alus. Pole paremat aega, mil mõtiskleda tähtsaima küsimuse üle: mida ma teen olemasoluga, mille Kristus mulle on andnud?

Loe Mt 12:1, 2. Mis siin toimub? Miks pidasid variserid sellist teguviisi millekski, “mida ei tohi teha”?

5Ms 23:26 ütleb: “Kui sa tuled oma ligimese lõikamata vilja juurde, siis võid oma käega katkuda viljapäid, aga sa ei tohi panna sirpi oma ligimese vilja külge”. Probleem polnud siin tegevuses kui sellises, vaid päevas, mil seda tehti. Rabiinlikud eeskirjad keelasid sulaselgelt hingamispäeval ära paljud tööliigid, nagu näiteks viljakoristuse, rehepeksu ja vilja tuulamise. Variseride nägemuse järgi olid jüngrid neis kõigis süüdi siis, kui nad katkusid viljapäid, hõõrusid kae vahel neist terad välja ning eraldasid tera kestast.

Mis torkab silma näidete puhul, mida Jeesus kasutas variseridele vastamisel? Vaata Mt 12:3–5.

Esimese näitena (1Sm 21:2–7) väidab Kristus, et tavaolukorras poleks küll Taavet ja tema mehed tohtinud süüa preestritele mõeldud leiba (3Ms 24:9), kuna aga nende elu oli ohus, tuli nende tegevust lugeda tseremoniaalseadusest lubatud üleastumiseks. Teise näite puhul, mida Jeesus mainis (Mt 12:5), oli tegemist hingamispäeval templiteenistuseks ettekirjutatud ohvrite ja ohvriandidega; hingamispäeval toodi neid kaks korda nii palju kui mõnel teisel päeval (4Ms 28:9, 10). Juudid ise mõõnsid, et templiteenistusel oli hingamispäeva ees eelisõigus.

Pärast nende näidete esitamist ütles Jeesus kaks seisukohta, mis kaitseksid Tema autoriteeti uuesti defineerida variseride poolt koormavaks tehtud hingamispäeva pidamine: (1) “Hingamispäev on seatud inimese jaoks, mitte inimene hingamispäeva jaoks” (Mk 2:27). Jeesus kinnitab siin veelkord hingamispäeva eedenlikku päritolu ning seletab uuesti lahti variseride kehtestatud ebakorrektsuse inimese ja hingamispäeva järjestuses: hingamispäev loodi inimese heaoluks ja Jumalast antud annina teenib jätkuvalt inimkonda, mitte pole aga nii, nagu oleks inimkond hingamispäeva teenistuses. (2) Kristus kinnitas ütlusega “nõnda on Inimese Poeg ka hingamispäeva isand” (Mk 2:28) ametlikult oma staatust Loojana ja hingamispäeva Sisseseadjana. Seepärast oli Temal ainsana mõjuvõim vabastada hingamispäev inimeste tehtud seadustest.

Jumala rahva vaimulikud juhid süüdistasid hingamispäeva Isandat sellest päevast üleastumises, mille Ta ise oli loonud ja pühitsenud. Missuguse sõnumi peaksime kõik siit enda jaoks saama selle kohta, kui ohtlik on nende vaimulik pimedus, kes peaksid teadma paremini?

Mida räägib Lk 4:16 meile Jeesuse suhtumisest hingamispäeva? Miks on see meie jaoks täna tähtis? Vaata Jh 14:15; 1Pt 2:21.

Sõna, mida Luukas siin 16. salmis kasutab, *harjumus*, tuleb kreeka-keelsest sõnast, mis väljendab aja jooksul kujunenud püsivaid tegelikke harjumusi. Teisiti öeldes, Jeesus käis sünagoogis regulaarselt igal hingamispäeval, mil sai. Pealegi on see Luuka jaoks nii tähtis, et ta mainib oma evangeeliumis ära neli korda, mil Jeesus võttis hingamispäeval osa teenistusest sünagoogis (Lk 4:16; 4:31; 6:6; 13:10). Luukas määratleb eriliselt ära tõsiasi, et hingamispäev on nädala seitsmes päev (Lk 23:54–24:1). Tõsiasi, et Jeesus Kristus pidas oma maise tööperioodi ajal seitsmenda päeva hingamispäeva juutidega koos, tunnistab sellest, et nädalaring ei olnud läinud untsu alates seaduse andmisest Siinail või lausa loomisest. Tema eeskuju hingamispäeva pidajana on kristlaste jaoks eeskuju, mida järgida nii täitmise aja kui ka täitmise viisi mõttes.

Mida Jeesus sellel konkreetsetel puhul sünagoogis luges? Miks see tähelepanuväärne on? Vaata Lk 4:16–21.

Tegemist polnud esimese korraga, mil Jeesus sünagoogis ette luges ja rääkis. Rohkem kui aasta oli möödunud ajast, mil Ta Jordani jões ristiti. See oli aga Jeesuse esimene külaskäik Naatsaretti pärast lahkumist puusepatöökojast, kus möödusid esimesed 30 aastat Tema elust ja kust Ta käis kohalikus sünagoogis. Noorukina kutsuti Teda “sageli... hingamispäeval sünagoogis prohvetikirju lugema, ning siis värahtasid kuulajate südamed, kui püha teksti tuntud sõnad omandasid uue sära”. – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 74.

Seekord oli asi teisiti. Jeesus valis just sellise lõigu, Js 61:1, 2, kirjakoha, mis selgitas Messia tööd maa peal ja seda, kuidas Ta tuleb “kuulutama Issanda meelepärast aastat” (Lk 4:19). See oli hingamisaasta ehk juubeliaasta, puhkamise aeg. Kohaselt valis Jeesus puhkamise päeva, hingamispäeva selleks, et anda teada oma lunastavast, vabastavast ja tervistavast tööst. Me leiame tõepoolest hingamise/puhkamise Jeesuses, puhkamise, mida käegakatsutaval moel väljendab iga hingamispäev.

Evangeeliumid mainivad mitut imelist tervistamist, mida Jeesus hingamispäeval teostas. Huvitav on märkida, et enamikel juhtudel tuli initsiatiiv tervistamiseks Jeesuselt, just nagu oleks Ta sihilikult tahtnud terveks teha hingamispäeval, ehkki Ta saanuks teha seda mõnel teisel päeval. Jeesus püüdis märki maha panna: hingamispäeval terveks teha ei olnud seadusevastane. Vastupidi, tervistamine oli palju seaduspärasem kui see, mida paljud variserid ja usujuhid tavatsesid hingamispäeval teha.

Kuidas argumenteeritakse järgnevates kirjakohtades Jeesuse tervestegemisi hingamispäeval? Mt 12:10–12; Lk 13:15, 16; Jh 5:16, 17.

Kuigi on õige, et me peame oma huvid kogu hingamispäevaks kõrvale panema (2Ms 20:9; Js 58:13), ei peaks me seda aega kunagi pidama lihtsalt logelemise ajaks. Vastuolude puhul variseridega osutas Kristus selgesti sellele, et “hingamispäeval tohib teha head” (Mt 12:12). Rabide traditsioonide kohaselt tuli haiget inimest hingamispäeval ravida juhul, kui olukord oli elu ohustav. Samamoodi oli lubatud tõmmata lammas või härg kaevust välja, et tema elu päästa, kui ta hingamispäeval kaevu oli kukkunud. Eks olnud inimese elu palju väärtuslikum kui looma oma? Kahjuks ilmutasid Kristuse kriitikud oma loomade vastu suuremat kaastunnet kui kannatavate inimeste vastu. Nad kiitsid heaks looma janu kustutamise, kuid ei kotsutanud inimest.

Jeesus ütles ühtlasi: “Minu Isa tegutseb tänini ja ka mina tegutsen” (Jh 5:17), viidates Jumala tegevusele oma loodute heaks. Ka hingamispäeval jätkab Ta elu edasiandmist ja universumi ülalpidamist (Hb 1:2, 3). Jeesus õpetas, et me ei peaks hingamispäeva pidades olema käsumeelsed. Seda pidada tähendab “hingata” oma tegudest (Hb 4:10) ja, veelgi tähtsam, laktada püüdmast päästet oma tegudega ära teenida, mis on niikuinii võimatu. Saatan tahab meid veenda hingamispäeva isekalt pidama. Juhul, kui ta ei saa meid üles kihutada hingamispäeva vastu, püüab ta meid tõugata teise äärmusesse: legalismi, käsumeelsusesse.

Hingamispäeva suhtes on küll kerge olla käsumeelne, kuid osa inimesi on selle pidamises jälle väga lõdvad. Kuidas saavutame õige tasakaalu? Miks peaksime ka ettevaatlikult reageerima sellele, kuidas kaasinimesed hingamispäeva peavad (ära unusta, milleks variserid Kristuse hingamispäevapidamist pidasid)?

Paljud kristlased peavad hingamispäeva asemel pühapäeva, pakkudes selleks palju põhjendusi, millest peamine on Kristuse ülestõusmine. Üksikasjakesteni välja ei ole Uues Testamendis (sealhulgas ülestõusmises rääkivatest kirjakohadest) mitte midagi, mis õpetaks, et hingamispäev tuleb asendada pühapäevaga; Uus Testament näitab, et Kristuse plaani kohaselt pidi Tema hingamispäeva peetama ka pärast Tema ülestõusmist.

Mida on Mt 24:20 öelda hingamispäeva kohta Jeesuse ülestõusmisele järgnevatel aastatel?

Kristuse sõnad Mt 24:20 näitavad meile, et 70. aastal pKr, umbes nelikümmend aastat pärast Tema surma, pidi hingamispäeva peetama sama pühaks nagu see alati oli olnud. Ärevus, erutus, hirm ja rännakuraskus selleks, et Jeruusalemmast põgeneda, oli hingamispäeval ebakohane.

Missuguse tõendi Uuest Testamendist veel leiame, mis näitab, et seitsmenda päeva hingamispäev jäi pühaks pärast Kristuse ülestõusmist? Vaata Ap 13:14, 42; 14:1, 17:1, 2; 18:4.

Jüngerite jaoks oli sünagoogi minek sama, mis peaks meie jaoks olema kirikus käimine: üks parim moodus hingamispäeva pidada. Öeldu käib märkimisväärselt apostel Pauluse kohta, kes oli harjumuspäraselt hingamispäeval sünagoogis teenistustel. See oli tema harjumust mööda, Jeesuse eeskuju kohaselt (Ap 17:2). Kuigi ta oli paganate apostel ja esinumber usust õigeksmõistmise teemas, läks ta harilikult hingamispäeval sünagoogi, mitte ainult selleks, et juutidele jutlustada, vaid ka selleks, et pidada pühaks hingamispäeva.

Ühel hingamispäeval (pärast seda, kui sünagoogi teenistus oli lõppenud) palusid mittejuudid Paulusel neile evangeeliumi kuulutada. Apostel võinuks kutsuda nad järgmiseks päevaks (pühapäevaks) kokku teda kuulama, kuid ta ootas terve nädala. “Aga järgmisel hingamispäeval kogunes peaaegu kogu linn Issanda sõna kuulama” (Ap 13:44). Need kirjakohtad on võimsaks tõendiks tõsiasiast, et kristluse alguspäevade kogudus ei teadnud midagi nädala seitsmenda päeva asendamisest nädala esimese päevaga.

Hea küll, me teame, et meil on hingamispäevaks õige päev. Muidugi on see tähtis. Kuidas saab aga hingamispäeva pidamine teha meist kristlased, kes on kaastundlikumad, armastavamad ja hoolivamad?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus* peatükk "Hingamispäev", lk-d 281–289.

"Inimese Poeg on hingamispäeva isand! Neis sõnades on ühtaegu õpetus ja lohutus...See [hingamispäev] kuulutab Tema Loojaks ja Pühitsejaks. See kuulutab, et Tema, kes lõi kõik taevas ja maa peal ja kelle kaudu kõike säilitatakse, on koguduse pea ning et Tema väe läbi lepitatakse meid Jumalaga. Rääkides Iisraelist, ütles Ta: "Ja ma andsin neile ka oma hingamispäevad kui leppemärgi minu ja nende vahel, et nad teaksid, et mina olen Issand, kes neid pühitseb" (Hs 20:12). Hingamispäev on tõend Kristuse väest teha meid pühaks. See on antud kõigile, keda Kristus pühaks teeb. Tema pühitseva väe märgina on hingamispäev antud kõigile, kes Kristuse kaudu ühinevad Jumala Iisraeliga." – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 288.

Küsimused aruteluks:

1. Me oleme Kristuse omad nii loomise kui ka lunastuse läbi. Kuidas tuletab just hingamispäev meile neid olulisi tõdesid meelde?
2. Mis probleem on neljandale käsule käsumeelselt kuuletumisega? Teisest küljest, miks ei ole hingamispäeva nõrgendatud kujul pidamine lahendus legalismi probleemile? Mis on võtmeelemendiks, mis teeb hingamispäeva pidamisest tõelise õnnistuse?
3. Miks peaks hingamispäev ja võimalus hingamispäeval puhata tule-tama meile eriliselt meelde olulist tõde, et meid ei päästa oma teod, vaid Kristuse teened meie heaks?
4. Mil moel võib meil hingamispäeval olla sügavam ja rikkam kogemus Issandaga?
5. Milliseid õppetunde saame Kristuse eeskujust, kes tegi inimesi terveks hingamispäeval, selle kohta, kuidas hingamispäeva pidada? Kuidas aitavad sellised tervistamised meil paremini mõista, mille jaoks on hingamispäev tehtud?
6. Meil kästakse pidada hingamispäeva "pühaks". Mõtles läbi mõned oma hingamispäevased tegevused. Kui pühad need on?

Võimsaim jõud

Teresat tunti oma ümbruskonnas Lääne-Bulgaarias hästi; teda peeti nõiaaks. Ta tegeles maagia, loitsimise ja loitsude kõrvaldamisega. Ta andis nõu, kuidas edukaks saada, ja ennustas tulevikku. Inimesed pidasid tema väest lugu.

Kord tuli Teresa tütreütar Sara talle külla. Teresa armastas tüdrukut väga-väga! Hingamispäeval palus Sara, et vanaema viiks ta kirikusse. Teresa oli üllatunud, aga ta leidis kiriku, mis käis koos ühes linna vanas kohvikus, ja läks Saraga sinna.

Üks koguduseliige nägi Teresat ja Sarat kirikus ning pakkus Sarale laste piiblitlugude raamatut. Igal õhtul palus Sara, et vanaema loeks piiblitlugude raamatust talle ette.

Sara armastas laulda laule Jeesusest siis, kui ta mängis või vanaema majapidamistöodes aitas. Teresa jäi sageli kuulatama. Ta mõistis, et Jeesus, kellest tema lapselaps laulis, oli üks Täiesti Eriline. Naine otsustas veel kord kirikusse minna, et rohkemat kuulda.

Teresa hakkas regulaarselt kirikus käima ka pärast seda, kui Sara oma koju Itaaliasse tagasi läks. Ta suitsetas kohutavalt ja tundis, et ei suuda lõpetada. Ühel päeval seisis ta tunnistuste osa ajal püsti ja ütles: “Juhul, kui te, inimesed, tahate mind siin kirikus näha, siis peate palvetama, et Jumal aitaks mul tubakasõltuvusest lahti saada. Ma ei suuda kirikus ilma suitsuta nii pikalt istuda.”

Koguduseliikmed palvetasid tema pärast ja lubasid jätkuvalt palvetada. Samal päeval, veidi hiljem, tundis Teresa iiveldust. Ta hakkas oksendama. Hästi, Jumal, mõtles ta, ma arvan, et sel teel ajad Sa mürgid välja. Teresa oksendas mitu tundi. Kui iiveldus möödus, ei tundnud ta enam kunagi tahtmist suitsetada.

Kui Teresa sai Jumalaga paremini tuttavaks, hävitas ta oma nõidusvahendid, võlurohud ja ravimtaimed. Kui tema endised kliendid talle helistasid ja palusid tal kedagi needa või needust kõrvaldada, ütles Teresa neile, et ta ei tegele enam nõidusega. Siis pakkus ta neile hoopis võimalust koos Jumala poole palvetada. Mitu tema klienti nõustus ning mõni helistas talle tagasi ja rääkis, et tema palvetele oli vastatud. Üks ja teine külastas ka kirikut.

Teresa teab, et ta on leidnud suurema väe kui nõidus. Jumal päästis ta, võttis temalt ära nõidumise ning andis võime lugeda ja kirjutada nii, et ta saab jagada oma teadmisi nendega, kes pole veel kuulnud.

Teresa on tänulik, et usklikud üle kogu maailma annavad kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusi, mis aitavad tema linnakesse kirikuhoonet rajada. Siis, kui see valmis saab, võib rohkem inimesi tulla ning kuulda Jumala suurest väest ja armastusest.

Teresa jagab oma usku Blagoevgradis Bulgaarias.

Surm ja ülestõusmine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 11:11; Jh 1:1–4; Lk 8:54, 55; Jh 5:28, 29; Mt 5:22, 29; Jh 11:38–44.

Meelespeetav tekst: “Jeesus ütles talle: Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb” (Jh 11:25).

Inimestel on vaistlik vastumeelsus surma suhtes, kuna meid loodi ju elama, mitte surema. Surm on sissetungija; algselt seda polnud.

Just seepärast osutas Jeesus oma maapealse tööperioodi jooksul tohutut kaastunnet leinavatele inimestele. Siis, kui Ta nägi Naini lesknaist oma ainsat poega surnuaeda viimas, “hakkas Tal temast hale ja ta ütles: “Ära nuta enam”” (Lk 7:13). Kristus trööstis üht südamevalus isa, kelle kahe-teistaastane tütar oli äsja surnud, sõnadega: “Ära kardada, usu ainult!” (Mk 5:36). Iga kord, kui surm annab mõnele meie armsale löögi, liigutab meie lein Jeesust väga. Tema kaastundlik süda nutab koos meiega.

Kuid Kristus teeb kaugelt enam kui ainult nutmine. Olles alistanud surma oma surma ja ülestõusmisega, on Tema käes surmavalla võtmed ning Ta töötab äratada igavesele elule igäihe, kes Temasse usub. Tegemist on suurima töötusega, mida meile Jumala Sõnas esitatakse; vastasel juhul, kui surmal oleks öelda viimane sõna, oleks kogu meie elu ja kõik, mida oleme kunagi ellu viinud, asjatu.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 20. septembriks.

Vana Testamendi kirjutajad edastasid järjekindlalt tõsiasja, et inimeseks olemine on jagamatu. Erinevad heebreakeelsed sõnad, mida tavaliselt tõlgitakse *ihu*, *hing* ja *vaim*, on lihtsalt alternatiivsed moodused inimese isiku kui terviku kirjeldamiseks erinevast vaatenurgast. Selle vaatega kooskõlas kasutab Pühakiri mitmesuguseid võrdlusi surma kirjeldamiseks. Nende hulgast torkab silma *uni/magamine* kui kohane sümbol, peegeldamaks piibellikku arusaamist surnute olukorra kohta (vaata 1b 3:11–13; 14:12; Ps 13:4; Jr 51:39; Tn 12:2). Surm on elu täielik lõppemine. Surm on teadvusetu olek, mille puhul pole mõtteid, tundeid, tegevust ega mitte mingisugust suhtlemist (Kg 9:5, 6, 10; Ps 115:17; 146:4).

Jeesuse ajaks oli sellisele vaatele inimeseksolemisest ja surmast heitnud oma väljakutse paganlik dualistlik kontseptsioon hinge surematusest, mis levis kiiresti kogu tollal tuntud maailmas.

Milleks nimetas Jeesus oma sõbra Laatsaruse surma? Vaata Jh 11:11.

Sellele ja teistele kirjakohtadele vaatamata väidab terve rida kristlasi, et Jeesus uskus hinge surematust, sest Ta ütles röövlile ristil: “Tõesti, ma ütlen sulle, juba täna oled sa koos minuga paradiisis” (Lk 23:43). Kõnealuse salmi tekst muutub täielikult, sõltuvalt sellest, kuhu koma panna. (Uue Testamendi vanimates kreekaakeelsetes käsikirjades ei olnud kirjavahe-märke.) Juhul kui koma panna pärast sõna “sulle”, nagu enamik Piibli tõlkeid seda teeb, saab tähenduse, et Jeesus ja röövel läksid paradiisi selsamal päeval; juhul kui koma on pärast sõna “täna”, ütleb tekst, et Jeesus kinnitas röövlile tema tulevast lunastamist. Jeesuse sõnad rõhutavad tegelikult päästekindlust, mitte aja määramist, millal röövel taevasse siseneb. Kontekst kinnitab seda. Võtame algusest peale: röövel ei palunud, et ta surres kohe taevasse viidaks, vaid hoopis seda, et Issand mõtleks tema peale, kui Ta tuleb oma kuningriiki. Pealegi kinnitas Jeesus kolm päeva hiljem ise, et Ta ei ole üles paradiisi läinud (Jh 20:17). Nii ei õpeta see kirjakoht, et surnute hinged lähevad pärast surma taevasse.

Kuna mõistame, et surm on teadvuseta uni, miks on õpetus ülestõusmisest meie jaoks nii oluline?

Ülestõusmise lootus

Loomisel “Issand Jumal valmistas inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse eluhinguse”. Selle tulemusena “sai inimene elavaks hingeks” (1Ms 2:7). Niikaua, kui Jumal hoiab oma loodud olevustes eluhingust, on nad elavad. Kui Ta aga võtab nende eluhinguse ära, siis nad surevad ja saavad põrmuks (Ps 104:29; Kg 12:7). See ei ole Jumala meelevaldne otsus; see on patu paratamatu tagajärg. Hea sõnum on aga selles, et Kristuse tõttu on isegi surma korral olemas lootus.

Loe Jh 1:1–4. Mis neis salmides viitab sellele, et Jeesusel on vägi äratada surnud üles?

Kristuses on elu eneses, sest Tema on elu (Jh 14:6). Tema lõi kõik ja Tal on vägi anda elu, kellele Ta tahab (Jh 5:21). Niisiis suudab Ta surnud äratada.

Kuidas ülestõusmine toimub? Vaata Lk 8:54, 55.

Piibli järgi on ülestõusmine vastupidine surmale. Elu ennistatakse siis, kui eluõhk Jumalalt tagasi tuleb. Just nii selgitab Luukas Jairuse tütre ülesäratamist. Kui Jeesus oli teada saanud, et kaheteistaastane tüdruk oli surnud, läks Ta sellesse koju ja ütles leinajaile, et tüdruk magab. Siis “Jeesus hüüdis tüdruku käest kinni võttes: “Tütarlaps, ärka üles!” Ja vaim [*pneuma*] pöördus tüdrukusse tagasi ja ta tõusis otsekohe üles” (Lk 8:54, 55). Jeesuse jumalikul korraldusel tuli tüdrukusse tagasi Jumalast lähtuv elu. Kreekakeelne sõna *pneuma*, mida Luukas kasutas, tähendab “tuul”, “hingus” või “vaim”. Siis, kui Piibel kasutab seda inimesega seoses, ei tähenda see kunagi teadlikku/teadvuslikku olemusvormi, mis suudaks eksisteerida ihust/kehast lahus. Antud kirjakohas osutab see sõna selgelt eluhingusele.

Surm on nii üleüldine, et me võtame seda endastmõistetavalt. Kuidas õpime ikkagi usaldama igavese elu kohta käivaid Jumala töotusi, isegi kui praegu näib surm võitvat?

See, mida oleme seni õppinud, võib viia mõttele, et ülestõusmine puudutab väheseid. Kuid Jeesus kinnitas, et tuleb aeg, mil “*kõik*, kes on haudades, kuulevad tema häält ning tulevad välja” (Jh 5:28, 29; rõhuasetus lisatud). Usklikud ja uskmatud, õiged ja patused, päästetud ja päästmata – kõik äratatakse üles. Või, nagu Paulus ütles: “Tuleb õigete ja ülekohtuste ülestõusmine” (Ap 24:15).

Kuigi lõpuks äratatakse kõik surmast üles, seisab igaühel silme ees kahest igavesest saatusest ainult üks. Millised need kaks saatust on? Jh 5:28, 29.

Ülestõusmise kõikehaaravus ei tähenda, et viimisel päeval juhatatakse iga inimene õndsasse ja rõõmsasse igavesse ellu. “Kes magavad mullapõrmus, ärkavad: ühed igaveseks eluks ja teised teotuseks, igaveseks põlastuseks” (Tn 12:2).

Piibel õpetab, et Jumal mõistab kohut iga inimese elu üle, langetab otsuse iga inimese igavese saatuse kohta, kes kunagi elanud on (Kg 12:14; Rm 2:1–11). Jumaliku otsuse täideviimine ei ilmne aga koheselt pärast inimese surma, vaid alles pärast tema ülestõusmist. Seniajani magavad nii päästetud kui ka päästmata inimesed teadvusetuna mullapõrmus. Ülestõusmine ise pole tasu ega karistus. See on eeltingimus igavese elu või hukkumise kättesaamiseks.

Kahest ülestõusmisest rääkides näitas Jeesus, et meie saatust otsustatakse meie tegude (heade või halbade) kõlbelise kvaliteedi põhjal. See tõsiasi ei tähenda aga, et teod meid päästaks. Vastupidi, Jeesus õpetas arusaadavalt, et meie pääste oleneb üksnes meie usust Temasse kui oma Päästjasse (Jh 3:16). Miks siis teod arvesse võetakse? Sellepärast, et need näitavad, kas meie usk Kristusesse ja allumine Temale on ehtne või mitte (Jk 2:18). Meie teod toovad ilmekalt esile, kas oleme ikka veel surnud “oma üleastumistes ja pattudes” (Ef 2:1) või arvestame “endid olevat surnud patule, aga elavat Jumalale Kristuses Jeesuses” (Rm 6:11).

Mõtiskle lõplikust saatusest, mis meid igaüht ees ootab. Juhul, kui miski seisab sinu ja igavese elu vahel, miks siis mitte valida praegu sellest lahtiütlemine? Mis väärriks lõppude lõpuks igavese elu kaotamist?

Jeesus kasutas kahte kreeka keele sõna *hadēs* ja *gehenna* siis, kui Ta rääkis õelate surmast ja karistusest. Tähendust, mis on sõnale “põrgu” omistatud populaarse uskumuse tõttu, tuleb meil hoolikalt arvestada.

Hadēs on vaste heebrea sõnale *she'ol*, mis on Vanas Testamendis väga tavaline sõna surmavalla kohta. Need nimetused tähistavad lihtsalt hau-da ehk kohta, mida kõik surnud “pärivad”, ilma mingi kõrvaltäenduseta karistusele või tasule. On küll üks kirjakoht, kus *hadēs* esineb karistusega seoses. See on tähendamissõnas rikkast mehest ja Laatsarusest.

Loe Lk 16:19–31. Mis on põhiline õpetus, mille see tähendamissõna esile toob (vaata eriti salme 27–31)? Mis läheb valesti siis, kui seda tähendamissõna kasutatakse õpetamaks, et inimene läheb kohe pärast surma paradiisi või põrgusse?

Selles tähendamissõnas ei ole tähelepanu all inimese olukord surmas. Populaarne, kuid mittepiibellik uskumus, millest paljud Jeesuse kaasaegsed kinni hoidsid, moodustas tausta sellele tähendamissõnale, mis annab edasi tähtsa õppetunni: meie tulevase saatuse määravad ära otsused, mida me iga päev siin elus langetame. Kui hülgame valguse, mille Jumal meile siin annab, ei ole pärast surma ühtki võimalust. Igasugune püüe tõlgendada seda tähendamissõna täht-tähelelt viib paljude lahendamatu probleemideni. Tegelikult tundub, et selle näite üksikasjad on ettekavatsetult ebasobivad, selleks et meile paistaks välja Jeesuse sõnade piltlik mõte; ja neid sõnu tulebki võtta nii, mitte aga sõna otseses mõttes.

Missuguse hoiatuse lausus Jeesus põrgu kohta? Vaata Mt 5:22, 29, 30; 23:33.

Paljudes piiblitõlgetes pannakse sõna *põrgu* Jeesuse suhu üheteistkümnel korral. Tegelikult kasutas Ta kreeka keelset sõna *gehenna*, mis pärineb heebrea kohanimest *Gē Hinnom*, “Hinnomi org”. Vastavalt Vanale Testamendile toimetasid kuningas Aahas ja Manasse selles Jeruusalemmast lõuna poole jäävas kuras õudset paganlikku riitust – laste põletamist Moolokile (2Aja 28:3; 33:6). Hiljem tegi jumalakartlik kuningas Joosija sellele kombele lõpu (2Kn 23:10). Pattude tõttu, millest see paik läbi imunud oli, rääkis Jeremija prohvetlikult, et Jumal teeb selle paiga “Tapaoruks” (Jr 7:32, 33; 19:6). Nii sai see org juutide jaoks sümboliks lõpukohtust ja meelt parandamata inimeste karistusest. Jeesus kasutas seda nime piltlikult, selgitamata ainsatki üksikasja karistuse aja või koha kohta, mida leiame Piibli teistest lõikudest. Põrgu ei ole igavese karistuse koht.

Miks oli Laatsaruse ülesäratamine Kristuse maapealset teenistust krooniv ime? Vaata Jh 11:38–44.

Kuigi Jeesus oli äratanud kaks inimest surmast ellu, polnud miski nii dramaatiline kui see. Laatsarus oli olnud surnud kolm päeva; seda tõsiasja kinnitas Marta haua juures. Jeesus tegi selle imeteo päevavalgel lugupeetud tunnistajate juuresolekul (Jeruusalemmast tulnud inimeste ees). See tõend ei saanud märkamatuks jääda.

Kuid Laatsaruse ülesäratamisest palju-palju tähtsam oli Jeesuse ülestõusmine. Kuna Tal on elu eneses, on Tal vägi äratada üles surnu ja anda elu, kellele Ta tahab (Jh 5:21), kuid enam veel – Tal on vägi anda ära oma elu ja võtta see jälle (Jh 10:17, 18). Tema ülestõusmine tõestas seda veenvalt.

Milline seos on Kristuse ja meie ülestõusmise vahel? Miks on Tema ülestõusmine meie pääste jaoks väga tähtis? Vaata 1Kr 15:17–20.

Kristuse vägi murda surma ahelad on vastuvaidlematu. Ta tõusis hauakambrist üles uudseviljana neist, kes Temas magama läksid. Tema ülestõusmine on tagatis iga uskliku ülestõusmisest, sest Temal on surma võtmed (Ilm 1:17, 18).

“Uskliku jaoks on Kristus ülestõusmine ja elu. Lunastaja kaudu saadakse tagasi patu läbi kaduma läinud elu, sest Temal on elu eneses, et äratada üles need, keda Ta tahab. Temal on õigus anda surematust. Ta võtab elu, mille Ta inimesena meie eest jättis ning annab selle inimestele.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk-d 786, 787.

Pärast seda, kui Vladimir Lenin suri, külmutati tema keha uss, et lõpuks võimaldab teadus teda elule tagasi tuua. Tänapäeval pole sellised väljajaated kuigi head, ega ju? Surm on nii kõikvõimas, et ainult Tema, kes alguses elu lõi, suudab selle taasluua. Mida räägib see tõde meile selle kohta, miks peame usaldama Jeesust, et Tema suudab ja äratab meid üles nii, nagu Ta lubas?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus*, peatükk "Laatsarus, tule välja!", lk-d 524–536 ja peatükk "Issand on ülestõusnud!", lk-d 779–787.

"Üle maavärisemise, valgusähvatuste ja äikesemürina kutsub Jumala Poja hää magavad pühad haudadest välja. Ta vaatab õigete haudadele, tõstab käed taeva poole ja hüüab: "Ärgake, ärgake, teie, kes mullapõrmus magate, ja tõuske üles!" Üle kogu maa kuulevad surnud seda häält ja ärkavad ellu... Inimesed kõigist rahvahõimudest, suguharudest, keeltest ja rahvastest tulevad välja surma vanglast, kaetud kadumatu auga, ja hüüavad: "Surm, kus on sinu võit? Surm, kus on sinu astel? (1Kr 15:55). Ja elavad õiged ning ülestõusnud pühad ülendavad oma hääled kestvaks rõõmsaks võiduhüüdeks." – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 644.

Küsimused aruteluks:

1. Me kõik heitleme surma reaalsusega, selle näiva lõplikkuse ja mõtetetusega. Juhul kui – nii nagu paljud usuvad – ei ole Jumalat, pole igavese elu lootust ega ülestõusmist, siis mis mõtet inimese elul üldse on? Mis mõtet sel on, kui varem või hiljem sureb igaüks, kes maa peal elab, ja igasugune mälestus temast kaob? Kuidas vastab meie arusaamine ülestõusmisest sellele dilemmale, mis teisiti lahendust ei leia?

2. Millised ohud on omased hinge surematuse ideele? Miks propageerib Saatan õhinal seda ebapiibellikku uskumust? Missugust osa mängib see kontseptsioon lõpuaja usulises stsenaariumis? Mõtle kõikvõimalikele sellest tulenevatele pettustele, mille eest on kaitstud need, kes mõistavad, et surm on uni, mis kestab ülestõusmiseni.

Muka on himba peamehe kolmas naine, kes elab Põhja-Namiibias. Kuigi mõned himba lapsed on koolis käinud, suudavad ainult üksikud neist, kes asundustesse jäävad, lugeda või kirjutada. Nad annavad oma ajaloo ja kultuuri enda lastele edasi õhtusel lõkketule ümber istumise ajal.

Adventistid-misjonärid on töötanud himbade hulgas rohkem kui 15 aastat, saanud nendega sõbraks, õpetanud neid Jumalat tundma ja ilmutanud hoolitsust. Nad palvetasid Muka pärast siis, kui naine oli rängalt haige, ja Jumal tervistas ta. Muka abikaasa peab misjonäridest lugu selle pärast, mida nad tema perekonna ja rahva aitamiseks teevad.

Mukale meeldivad misjonäride külaskäigud ja ta osaleb innukalt nende palvehetkedel. Tema sooviks on osa võtta ka jumalateenistustest, kuid lähim jumalateenistus on liiga kaugel, et sinna jalgsi minna, ning perekond on liiga suur, et eeslikaarikusse mahtuda. Niisiis rahuldub Muka omaette palvetamisega, kui tal on mõni vaba hetk.

Hiljaaegu pidasid misjonärid erilisi laagrikoosolekuid himba rahva jaoks. Kõik olid kutsutud ja peaagu kõik läksid. Koosolekute ajal andsid misjonärid peameestele üle erilise kingituse – päikesetoitel MP3-mängija. Nad näitasid meestele, kuidas patareide laadimiseks päikest kasutada ja kuidas mängijat sisse lülitada, et nad saaksid Jumala lugusid oma keeles kuulata.

Koju jõudnud, andis Muka abikaasa MP3-mängija oma esimesele naisele kuulamiseks. Siis, kui naine lugude kuulamise lõpetas, andis ta selle edasi Muka kätte, et Muka ja tema lapsed saaksid Jumala lugusid kuulata. Muka andis selle edasi järgmisele naisele ja niiviisi ringlevad himba olustikku kantud Jeesuse lood perekondade seas.

“Ma saan Jumalast nüüd paremini aru, kui olen kuulnud jutte, mida misjonärid meile selle väikese lugudekastiga on andnud,” ütleb Muka. “Tahan Jumalast rohkem teada saada ja õppida paremini Tema järel käima.”

MP3-mängijad on teinud himbade hulgas läbimurde. Hiljutine kolmeistkümnenda hingamispäeva annetus aitab osta sadu MP3-mängijaid ja loob fondi, mis võimaldab salvestada himba keeles veel rohkem lugusid. Täname teid annetuste eest, mis aitavad Muka-taolistel inimestel ja tema pereliikmetel kohtuda Päästjaga ning õppida Teda tundma.

Muka elab koos oma kärgperekonnaga Põhja-Namiibia talupoeglikus asunduses.

Jeesuse teine tulek

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Jh 14:1–3; Mt 16:27; 1Ts 4:13–18; Mt 24:3–14; 24:42, 44.

Meelespeetav tekst: “Teie süda ärgu ehmu! Uskuge Jumalasse ja uskuge minusse! Minu Isa majas on palju eluasemeid. Kui see nõnda ei oleks, kas ma siis oleksin teile öelnud, et ma lähen teile aset valmistama? Ja kui ma olen läinud ja teile aseme valmistanud, tulen ma jälle tagasi ja võtan teid kaasa enese juurde, et teiegi oleksite seal, kus olen mina” (Jh 14:1–3).

Jeesuse teine tulek, mida Uues Testamendis nimetatakse üle 300 korra, on meie õpetuste tipp-ühenduskoht. See on olemuslik meie identiteedile seitsmenda päeva adventistidena. See õpetus on sisse kirjutatud meie nimesse ja see on oluline osa evangeeliumist, mida meid on kutsutud kuulutama. Ilma Tema taastuleku töotuseta oleks meie usk asjatu. See auline tõde annab meile eesmärgitaju ja motiveerib meie misjonitegevust.

Võib väita, et aeg on ulatunud kaugemale, kui oleme oodanud, ning see võib ju õõnestada meie usku Jeesuse töötusse tagasi tulla. Seda pole aga juhtunud. Paljude jaoks on Kristuse taastuleku kirklik ootamine tugevam kui kunagi varem.

Käesoleval nädalal vaatleme seda, mida Jeesus ütles “õndsas lootuse täitumise ning suure Jumala ja meie Päästja Jeesuse Kristuse kirkuse ilmumise kohta” (Tt 2:13).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 27. septembriks.

Pärast viimast söömaaga rääkis Jeesus jüngritele, et Ta läheb sinna, kuhu nad vähemalt praegu tulla ei saa (Jh 13:33). Mõte, et nad lahutatakse oma Õpetajast, täitis nende südame mure ja hirmuga. Peetrus küsis: “Issand, kuhu sa lähed?... Miks ma siis praegu ei saa sulle järgneda?” (Jh 13:36, 37). Kristus teadis nende igatsust ja kinnitas neile, et lahusolek saab olema ainult lühiajaline.

Loe Kristuse töötust meile Jh 14:1–3. Võta neid sõnu isiklikult. Miks peaksid need sinu jaoks nii palju tähendama?

Meie Issanda töötus poleks saanud olla tunderõhulisem. Kreeka keeles on töötus “tulen ma jälle tagasi” oleviku ajavormis, rõhutades seega asja kindlust. Seda võib otse tõlkida: “Ma olen tagasitulekul.”

Jeesus on meile andnud kindluse oma teise tuleku suhtes. Ta ei ütle, et “küllap ma tulen tagasi”, vaid “ma tulen jälle”. Iga kord, kui Ta oma taastulekut nimetas, viitas Ta sellele kindlate sõnadega.

Mõnikord anname lubadusi, mida hiljem pidada ei suuda, isegi oma parimate jõupingutuste ja otsustavuse juures. Kristuse puhul pole lugu selline. Palju kordi kinnitas Ta eksimatult, et Tema sõna on usaldatav.

Oma lihassetulekule osutades kuulutas Issand prohvetlikult Taaveti kaudu: “Vaata, ma tulen” (Ps 40:8). Ja seda Ta tegi (Hb 10:5–7). Tema esimese tuleku reaalsus hoiab ülal Tema teise tuleku kindlust.

Oma maapealse tööperioodi jooksul lubas Jeesus meeltheitvale isale: “Ära karda, usu ainult, ja ta pääseb!” (Lk 8:50). Ja kindel mis kindel, Jairuse tütar sai terveks, kuigi ta oli olnud surnud. Kristus teatas, et kolm päeva pärast oma surma tuleb Ta hauast elavana välja, ja Ta tegi seda. Ta töötas jüngritele Püha Vaimu ning Ta saatis Vaimu õigel ajal. Kui meie Issand täitis kõik oma töötused möödunud päevil, isegi sellised, mis inimlikust vaatepunktist võttes näisid võimatud, võime olla kindlad, et Ta täidab oma töötuse tulla tagasi.

Kuidas hoida Jeesuse teise tuleku tuli oma südames põlemas?

Suur lunastusplaan kulmineerub Kristuse teisel tulekul. Ilma Kristuse tagasitulekuta sellele planeedile, ilma Tema lihassetuleku, surma ja ülestõusmiseta meie pääste ei toimiks.

Mis on üks Jeesuse teise tuleku peapõhjus? Vaata Mt 16:27.

Elu ei ole alati meeldiv; tõsi, et sageli on see ebameeldiv. Me ei näe oma ühiskonnas tihti õiglust. Süütu inimene kannatab, samas kui kurja inimese käekäik näib olevat hea. Paljud inimesed ei saa kätte seda, mida väärivad. Kuid kurjus ja patt ei valitse igavesti. Jeesus tuleb ja tasub "igaühele tema tegude järgi" (Ilm 22:12).

Selline väide viitab sellele, et otsusetegemine peab toimuma enne Kristuse tagasitulekut. Kui Jeesus tuleb, siis on iga inimese saatus juba otsustatud. Jeesus osutas just sellisele uurimiskohtule tähendamissõnaga pulmarõivast (Mt 22:11–13). Tõsiasi, et meie üle otsustatakse tegude järgi, ei tähenda, et meie teod või teened meid päästaksid. Pääste on Jumala armust ja kättesaadav Jeesusesse uskumise tõttu (Mk 16:16; Jh 1:12), mida näitame välja oma tegudega.

Mt 16:27 leiduva töötuse juures on tähtis see, et õiglus seatakse jalule. Meil tuleb seda lihtsalt oodata.

Kristuse teisel tulekul äratatakse igavesele elule need, kes magavad Kristuses. Nagu varem tähele panime, on meie jaoks eriti tähtis – kuna teame, et surm on hauas magamine – töötus teisest tulekust ja sellele järgnevast ülestõusmisest igavesele elule.

"Üle maavärisemise, välgusähvatuste ja äikesemürina kutsub Jumala Poja häälel magavad pühad haudadest välja. Ta vaatab õigete haudadele, tõstab käed taeva poole ja hüüab: "Ärgake, ärgake, teie, kes mullapõrmus magate, ja tõuske üles!" Üle kogu maa kuulevad surnud seda häält ja ärkavad ellu. Kogu maa kajab suure rahvahulga sammudest. Inimesed kõigist rahvahõimudest, suguharudest, keeltest ja rahvastest tulevad välja surma vanglast, kaetud kadumatu auga, ja hüüavad: "Surm, kus on sinu võit? Surm, kus on sinu astel? (1Kr 15:55). Ja elavad õiged ning ülestõusnud pühad ülendavad oma hääled kestvaks rõõmsaks võiduhüüdeks." – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 644.

Kuidas Jeesus tuleb?

Oma prohvetlikus jutluses väljendas Kristus muret Tema teise tuleku kohta käivate valeõpetuste pärast ja hoiatas jüngerid inimeste eest, kes tulevad Tema nime all, öeldes: “Mina olen Kristus” (Mt 24:5; vaata ka salmid 23–26). Jeesus ei taha, et Tema järelkäijaid eksitataks. Sellepärast andis Ta selgelt teada, mismoodi Ta tuleb.

Mida räägib Mt 24:27 selle kohta, kuidas Jeesus tagasi tuleb?

Välku ei saa varjata ega võltsida. See sähvatab ja paistab üle kogu taeva nii, et igaüks võib seda näha. Samamoodi on Jeesuse teise tulekuga. Ei ole vaja mingisugust reklaami, millega inimeste tähelepanu sellele pöörata. Iga inimene, hea ja kuri, päästetud ja päästmata, “ka need, kes tema on läbi torganud” (Ilm 1:7), näevad Teda tulemas (Mt 26:64).

Kuidas aitab 1Ts 4:13–18 meil aru saada, missugune näeb Kristuse teine tulek välja?

Oma teisel tulekul on Kristus nähtav kogu oma jumalikus aus “kunin- gate Kuninga ja isandate Issandana” (Ilm 19:16). Lihassetulekul tuli Poeg üksi ja ilma mingi välise särata “ega olnud tal välimust, et teda ihaldada” (Js 53:2). Sel korral tuleb Ta aga kogu oma majesteetlikkuses ja toreduses, “kõik inglid temaga” (Mt 25:31) ning “suure pasunahäälega” (Mt 24:31). Sellest pole veel küllalt – Kristuses surnud äratatakse surematusele.

Juhul kui usaldame Issandat nii uskumatu sündmuse puhul nagu Tema teine tulek, miks ei peaks me usaldama Teda oma elu igas asjas?

Kui Jeesus ütles templit silmas pidades, et “ei jäeta siin kivi kivi peale, mida maha ei kistaks” (Mt 24:2), siis olid jüngrid jahmunud. “Ütle meile, millal see kõik tuleb ja mis on sinu tulemise ja selle ajastu lõpu tunnus-täht?” (s. 3), uurisid nad. Nende mõttekäigus langes templi hävitamine kokku Jeesuse tulekul toimuva ajaloo lõpuga.

Jeesus vastas kahe sündmuse tundemärke vilunult läbi põimides: Jerusalemma langemise omi aastal 70 eKr ja Tema teise tuleku omi, kuna jüngrid polnud valmis taipama nendevahelist erinevust.

Meie jaoks on oluline mõista nende märkide olemust ja sihti. Neid ei antud meile selleks, et määrata Jeesuse tuleku aega, sest “seda päeva või tundi ei tea keegi, ei taeval inglid ega Poeg, vaid Isa üksi” (Mt 24:36). Märgid näitavad küll sündmuste ajaloolist kalduvust, andmaks meile märku, et Tema tulek on ligidal, päris ukse ees. Kuigi me ei peaks iialgi olema kuu-päevade määrajad, ei peaks me ka iialgi tähele panemata jätma aega, milles elame.

Loe Mt 24:3–14, 21–26, 29, 37–39 (kui võimalik, vaata ka Mk 13. peatükki ja Lk 21. peatükki). Millise pildi maailmast Jeesus siin esile toob? Mismoodi sobitub see maailma, milles me praegu elame?

Tähtsaim mõte, mida Jeesus tahtis oma jüngrite meeltesse vajutada, oli see – Tema tulek on ligi. Tegelikult on kogu Tema prohvetlik jutlus suunatud apostlitele just nagu elaksid nad siis, kui Ta tuleb (vaata Mt 24:32, 33, 42).

Tõelises tähenduses on Kristuse teine tulek meie igäühe isiklikust vaatepunktist nähtuna just nii kaugel nagu järgmine hetk pärast meie surma. Surm on sügav teadvustamata uni. Suleme surres silmad ja möödugu aasta või tuhat aastat, järgmine asi, mida me teadvustame, on Jeesuse teine tulek. Seega on mõte Kristuse tuleku ligidusest, mida ka Paulus, Peetrus ja Jaakobus edastasid, täiesti omal kohal. Sest meist igäühe jaoks isiklikult on Tema tulemine just järgmine hetk pärast seda, kui sureme.

Kuidas aitab selline arusaam meil mõista Kristuse teise tuleku “ähvardavat ligiolekut”?

Miks on meie jaoks oluline alati valvata ja olla valmis Jeesuse tulekuks? Vaata Mt 24:42, 44.

Jeesuse prohvetliku jutluse põhitooniks on korraldus *valvata*, olla valvel. See ei tähenda tegevusetult ootamist, vaid aktiivselt ärgas olemist, nagu on majaomanik, kes jääb hoolsaks iga võimaliku varga suhtes (Mt 24:43). Valveloleva ootamise ajal on meil teha töö, nagu tegid ustavad sulased, kes täitsid ülesandeid, mida isand neile oma äraoleku ajaks teha oli usaldanud (Mt 24:45; Mk 13:34–37).

Missugune hoiak saaks saatuslikuks meile, kes väidame end uskuvat Jeesuse teise tulekusse? Vaata Mt 24:48–51; Lk 21:34, 35. Kuidas vältida sellise hoiaku omaksvõtmist? Miks on nii kerge seda viga teha juhul, kui me ei ole hoolsad?

Tähendamissõna kurjast sulasest on väga kainestav, eriti meie, seitsmenda päeva adventistide jaoks. See sulane kujutab neid, kes suusõnalise tunnistuse järgi usuvad, et Kristus tuleb jälle, kuid ei tee seda otsekohe. Uskudes, et Issand viivitab, mõtlevad nad, et neil on veel aega elada isekat ja patustele mõnudele vaba voli andvat elu, kuna kindlasti on küllalt aega teiseks tulekuks valmistuda. Kahjuks on selline mõttekäik surmalõks, sest mitte ükski inimene ei tea, millal Jeesus tuleb. Pealegi, kui ka Kristus veel ei tule, võidakse meist igäüht surmaunne kutsuda ootamatult, lõpetades äkitselt meie võimaluse seada eluasjad Jumalaga korda. Kuid kõigepealt – patule korduvalt vaba voli andmine muudab südametunnistuse järkjärgult kõvemaks ja tuimestab selle nii, et meelearandus muutub järjest raskemaks. Kuradil pole sellest lugu, et me usume teoreetiliselt Jeesuse teise tulekusse; pole lugu niikaua, kuni ta saab panna meid edasi lükkama selleks ettevalmistumist.

Kuidas saame täna valmis olla? Kahetsedes ja tunnistades Jeesusele oma ülestunnistamata patu, uuendades oma usku Tema lunastavasse surma ristil meie eest ning alistades oma tahtmised täielikult Tema tahtele. Temaga koos käies võime rõõmu tunda sügavast rahust olla kaetud Tema õiguse kuuega.

Kui palju sa Kristuse teisele tulekule mõtled? Kui palju see reaalsus sinu elu mõjutab? Kuidas saavutada õige tasakaal igapäevatöö ja Kristuse taastuleku ootuses elamise vahel?

Edasiseks uurimiseks: Ellen G. White'i raamatust *Ajastute igatsus* peatükk "Ajamärgid", lk-d 627–636; raamatust *Suur võitlus* peatükk "Hommi-ku kuulutajad", lk-d 299–316.

"Varsti ilmub idas väike must pilv, umbes inimese poole kämbla suurune. See pilv ümbritseb Päästjat ning näib eemalt olevat mähkunud pimedusse. Jumala rahvas teab, et see on Inimese Poja märk. Pühalikus vaikus-
ses vaatlevad nad pilve, kui see läheneb maale, muutudes üha heledamaks ja aulisemaks, kuni sellest saab suur valge pilv, mille alus hiilgab nagu hävi-
tav tuli ja mille kohal kõrgub lepingu vikerkaar. Jeesus ilmub vägeva võit-
jana... Võidulaule lalev pühade inglite loendamatu hulk saadab Issandat Tema teel. Taevalaotus on täis hiilgavaid olendeid – "kümme tuhat korda kümme tuhat ja tuhat korda tuhat". Ükski inimlik sulg ei suuda kirjeldada seda sündmust; ühegi sureliku mõistus ei ole võimeline kujutlema selle hiilgust." – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk-d 640, 641.

Küsimused aruteluks:

1. Kuigi meil on vaja uskuda Kristuse taastuleku lähedust, kuidas vältida fanatismi ohtu? See pole alati nii kerge. Pealegi, kui palju on fanaatikuid, kes tegelikult mõtlevad, et nad on fanaatikud?

2. Peatu pikemalt mõtte juures, et teine tulek pole kunagi kaugemal kui meie igapäevase isikliku tasandi, sest meie surm pole kunagi kaugel, vaatamata sellele, kui pika elu me elame. Mida räägib see mõte sulle selle kohta, et teine tulek on tegelikult nii lähedal, et väärib vägagi sinu tähelepanu?

3. Kuidas vastad neile, kes pilkavad mõtet Kristuse teisest tulekust? Enne kui sa neile vastad, püüa ennast seada nende asemele, vaadata asju nende vaatenurgast. Pärast seda, kui oled nii teinud ja näed nende argumente, mõtle, mil moel saad vastata.

4. Mida öelda mõtte kohta, et me rahvana saame kas kiirendada või viivitada Kristuse teist tulekut? Missugused on sellises arutelus kumma-
gi poole argumendid?

5. Juhul, kui teaksid, et Jeesus tuleb järgmisel nädalal, siis mis sinu elus praegu muutuks?

“Näita meile oma kogudust!”

Ivan ja Raveta kasvasid üles Makedoonia traditsioonilise kiriku mõjualas. Pärast abiellumist käis Raveta ikka aeg-ajalt kirikus, aga Ivan enam ei käinud.

Siis, kui Piibel sai makedoonia keeles kättesaadavaks, ostis Raveta ühe eksemplari. Aga ta ei lugenud seda; ta pani selle riulile ja unustas sinna.

Aastaid hiljem sai jurist Ivan südameataki. Taastumise ajal küsis ta Ravetalt Piibli kohta. “Ma tunnen meie riigi seadusi,” ütles mees. “Nüüd tahan lugeda Jumala seadusi.” Ivan leidis koha, kus on kirjas kümme käsku, ja rääkis Ravetale, et nad on olnud kogu elu Jumalale sõnakuulmatud. “Jumal ütleb, et meil ei tohi olla muid jumalaid Tema palge ees, aga meil on majas ja kirikus ikoonid,” ütles ta. “Siin öeldakse, et Jumal on armukade. Ta tahab, et me teeniksime Teda, aga mitte pühakuid. Ja siin ütleb Jumal, et meil tuleb pidada pühaks seitsmendat päeva, mitte esimest.”

Raveta võttis Ivani käest Piibli ja hakkas ise lugema. Ta luges mitu tundi päevas. Ta pani ikoonid ära ja otsis kirikut, kes peaks hingamispäeva. Aga ta ei suutnud leida ainsatki, niisiis teenis abielupaar hingamispäeviti Jumalat oma kodus. Meeleheitel Raveta hüüatas: “Jumal, palun näita meile oma kogudust!”

Ta lülitas teleri sisse ja kuulis pastorit rääkimas Kristuse teisest tulemisest – just sellest, mida nad äsja olid lugenud. Programmi lõpus libises üle ekraani nimi “seitsmenda päeva adventistid”. Raveta helistas sellesse TV-jaama ja küsis adventkoguduse telefoninumbrit. Ta helistas kirikusse ning ütles pastorele, et nad tahaksid temaga rääkida. Pastor pakkus, et tuleb neile külla.

Ivan ja Raveta puistasid pastori üle küsimustega kümne käsu ja teiste piiblitekstide kohta, mis neile probleeme valmistasid. Pastor muheles ning selgitas iga teemat sügavuti.

Ivan ja Raveta olid rahul, et nad olid leidnud õige koguduse, ja hakkasid seal jumalateenistustel käima. Nad rääkisid ka Ivani vanematele seda, millest olid kuulnud. Vanemad uskusid ja ühinesid adventkogudusega veel enne kui Ivan, kes võitles suitsetamisega. Lõpuks andis ta oma harjumuse Jumala kätte ning Jumal kinkis talle võidu. Ivan ja Raveta ristiti koos. “Täname Jumalat teleprogrammi eest, mis juhtis meid kogudusse, kus Jumalal on hea meel elada,” ütleb Raveta.

Sinu misjoniannetused aitavad toetada televisiooni- ja raadiotööd väikeses Makedoonia riigis, kus praegu elab pisut vähem kui 500 liiget. Aitäh.

Ivan ja Raveta Stratrov elavad Skopjes, Makedoonias.

